

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget
SEB Trygg Liv

Årsredovisning 2016



SEB

Innehåll

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv	3
VD har ordet	4
Trygg-Stiftelsen – försäkringstagarnas forum	5
Återbäringsränta och totalavkastning	7
Traditionell försäkring	8
Kapitalförvaltning	10
Förvaltningskommentar	17
Förvaltningsberättelse	24
Resultaträkning	30
Balansräkning	32
Rapport över förändringar i eget kapital	34
Kassaflödesanalys	36
Resultatanalys	38
Noter	39
Revisionsberättelse	64
Styrelse, revisorer och ledande befattningshavare	67
Så läser du din värdeuppgift	68

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (Gamla Liv) driver traditionell livförsäkringsrörelse. Bolaget drivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att eventuellt överskott i verksamheten återgår till försäkringstagarna samt att bolaget inte konsolideras i SEB.

Verksamheten omfattar traditionell försäkring; i huvudsak pensionsförsäkring, tjänstepension och kapitalförsäkring. Bolaget är stängt för nyteckning. Huvuduppgiften är att med ett balanserat risktagande ge försäkringstagarna högsta möjliga avkastning på sitt sparande.

Antalet kunder är 373 000 och deras intressen tillvaratas via Trygg-Stiftelsen, som också äger en inflytelserik aktie i bolaget. Bolagets försäkringsadministration och service sköts av SEB Pension och Försäkring AB genom ett uppdragsavtal. Merparten av bolagets kapitalförvaltning sköts av SEB.

Denna årsredovisning kan nås på seb.se/pension

Nyckelfakta	2016	2015
Antal kunder	373 000	388 000
Premieinkomst	623	664
Förvaltad kapital, miljarder kronor	177	175
Kollektiv konsolideringsgrad	114	117
Totalavkastning, procent	7,8	4,5
Förvaltningskostnad, procent	0,10	0,12

VD har ordet

God avkastning under dramatiskt år



2016 var ett år präglad av dramatiska politiska händelser. I Storbritannien folkomröstade man om utträde ur EU - Brexit - och i USA hölls presidentval. I båda fallen blev utfallet ett annat än vad de flesta förväntade sig, inte minst i Sverige. Marknadsreaktionerna blev på kort sikt negativa, men när året väl var slut hade de flesta aktiemarknader stigit. De långa marknadsräntorna föll under året, men mycket talar för att den långa perioden med sänkta styrrentor och andra åtgärder från världens centralbanker går mot sitt slut.

Gamla Livs placeringsportfölj utvecklades mycket positivt 2016. Totalavkastningen uppgick till 7,8 procent och samtliga tillgångsslag i portföljen bidrog till den positiva utvecklingen. Det tillgångsslag som gick allra bäst under 2016 var fastigheter, speciellt i Sverige, som gav en avkastning på drygt 15 procent. Exponeringen för SEB:s aktiekurs gav också en god avkastning, liksom onoterade aktier. Bland andra placeringar, i olika typer av alternativa tillgångar, som gick bra kan nämnas lånefonder. Därtill stärktes den amerikanska dollarn rejält mot svenska kronan, något Gamla Liv positionerat sig för och det gav ett väsentligt bidrag till totalavkastningen. Däremot har inte placeringar i hedgefonder lyckats lika väl, då 2016 inte var något bra år för hedgefonder generellt. Vårt arbete med att sprida placeringarna brett - att diversifiera - över många källor till avkastning fortsätter enträget.

Hållbarhetsarbetet har intensifierats och bland annat kan nämnas en omplacering av en stor del av aktieportföljen för att vi på så sätt ska kunna öka vårt bidrag till minskad växthuseffekt. Detta arbete sker inom ramen för en övergripande målsättning och en övertygelse att den förväntade framtida avkastningen inte skall minska.

Vi räknar med fortsatt osäkerhet under 2017 - med val i flera europeiska länder samtidigt som Brexit-förhandlingarna pågår. Presidentskiftet i USA är genomfört men väldigt mycket av de utlovade åtgärderna återstår att genomföra, i ett läge med spända relationer mellan presidenten och folkvalda i kongressen. Även relationerna mellan USA, Kina och Ryssland kommer att påverka den ekonomiska utvecklingen i världen. Konjunkturprognoserna ser dock goda ut med tilltagande global tillväxt jämfört med 2016.

Gamla Liv förvaltar cirka 177 miljarder kronor för nästan 400 000 kunder. Tack vare den goda kapitalavkastningen låg konsolideringsgraden på 114 procent per årsskiftet. Under inledningen av 2017 har vi haft en positiv utveckling, vilket vi bedömer kommer att fortsätta. I ljuset av det har styrelsen fattat beslut om att höja återbäringsräntan från 4 till 7 procent per den 1 april. Vår målsättning är som alltid att fortsatt leverera en konkurrenskraftig avkastning till våra kunder under en lång tid.

Nils Henriksson
Verkställande direktör

Trygg-Stiftelsen

– försäkringstagarnas forum

Trygg-Stiftelsen tar tillvara försäkringstagarnas intressen i Gamla Liv. Stiftelsens ändamål är att verka för en god framtida tillväxt av värdet på försäkringstagarnas försäkringar.



Lars Heikensten, ordförande i Trygg-Stiftelsens styrelse, tillika ordförande i Finansdelegationen i Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv.

Vart femte år erbjuds försäkringstagarna, enligt ett rullande schema, att rösta på kandidater till Trygg-Stiftelsens Fullmäktige. Fullmäktigeråden är själva försäkringstagare i Gamla Liv. Trygg-Stiftelsen har en styrelse, som utses vid ordinarie stämma.

Trygg-Stiftelsen har

- rätten att utse två styrelseledamöter i Gamla Liv och att tillsammans med SEB utse ordförande i styrelsen, som består av fem ledamöter.
- rätten att utse majoriteten av ledamöterna och ordföranden i Finansdelegationen.

Finansdelegationen, där försäkringstagarnas representanter följaktligen är i majoritet, ansvarar för beslut som rör bolagets kapitalförvaltning. Exempel på beslutsområden är placeringsportföljens risknivå, det vill säga fördelningen mellan aktier, räntebärande värdepapper, fastigheter och andra tillgångar, samt upphandling av kapitalförvaltning.

Gamla Liv har ett långfristigt administrationsavtal med SEB Pension och Försäkring AB. Avtalets längd, ända fram till år 2066, ska sörja för kontinuitet och säkerställa administration till en låg kostnad.

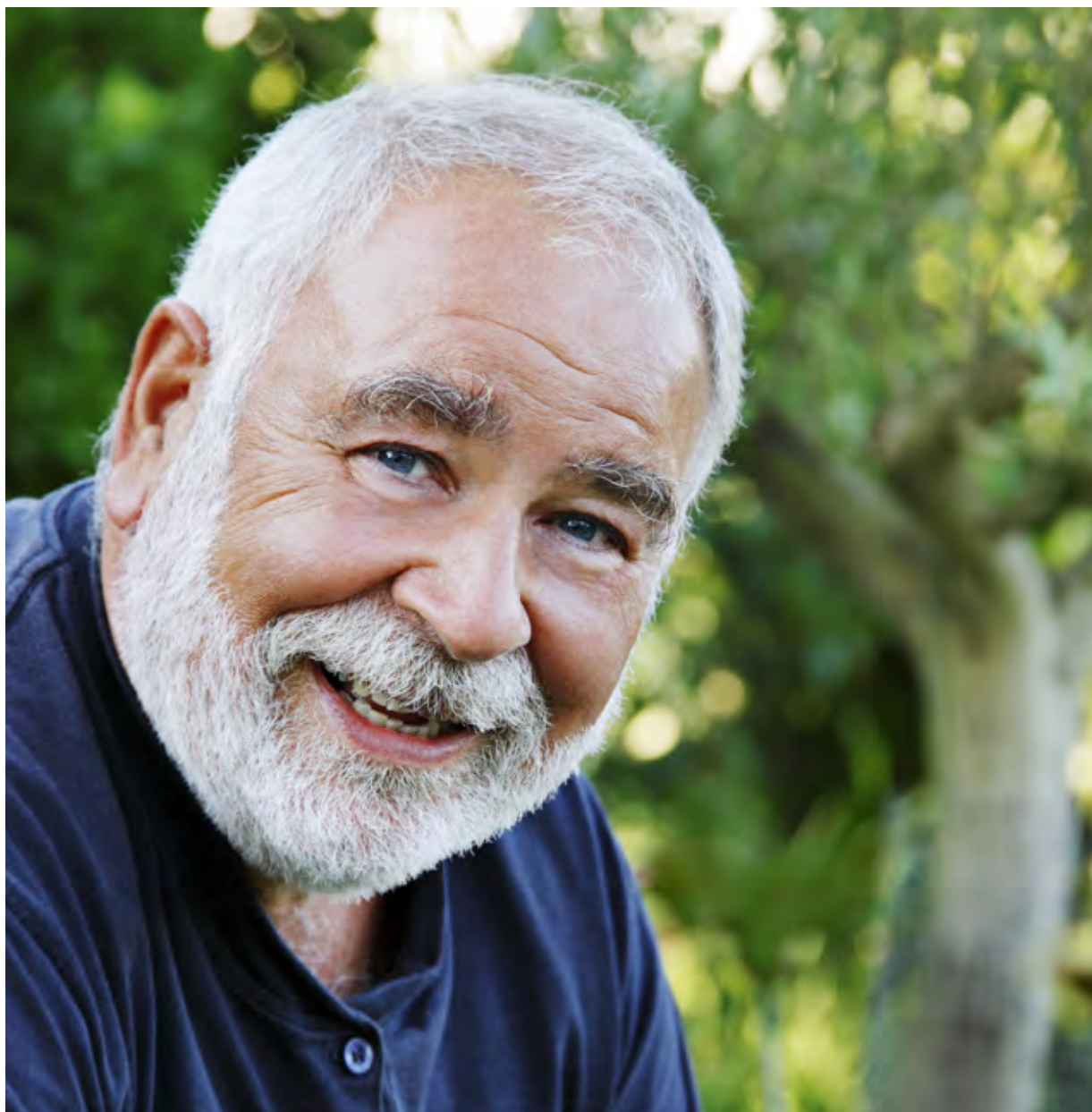
Trygg-Stiftelsen äger en gyllene aktie

Trygg-Stiftelsens inflytande är säkrat genom den enda aktie, och ett därtill kopplat aktieägaravtal, som stiftelsen äger i Gamla Liv. Resterande 249 aktier ägs av SEB Life and Pension Holding AB.

Fullmäktige

De råd som valts till Trygg-Stiftelsens Fullmäktige fungerar som kontaktorgan och företrädare för försäkringstagarna på såväl regional som central nivå. Fullmäktige är uppdelade i 24 regioner över hela landet från Malmö i söder till Luleå i norr. Varje lokalt fullmäktigeråd består av fyra personer varav de tre som fått flest röster sitter med i Fullmäktige och deltar på Trygg-Stiftelsens årliga stämma. Övriga är suppleanter. Tillsammans är råden 96 personer. Hela fullmäktigeorganisationen träffas en gång om året för kompetenshöjning och diskussioner med Trygg-Stiftelsens styrelse om aktuella frågor som ska tas upp i styrelsen.

Samtliga fullmäktigeråd kallas dessutom till minst tre möten varje år. Där informeras framförallt om bolagets kapitalförvaltning och administration. Fullmäktigeråden får träffa och diskutera med relevanta experter, bland annat från SEB. Utöver detta informeras de om nya lagar och bestämmelser som påverkar livbolagen och deras kunder. Det är viktigt att utbildning och information är av hög kvalitet för att fullmäktigeråden ska kunna vara goda företrädare för kunderna.



Valen

Valprocessen startar på stämman i maj året före ett val då Fullmäktige beslutar om vilka som ska sitta med i respektive lokal valberedning. I augusti samma år träffas valberedningarna första gången för utbildning och arbetet startar för att hitta lämpliga kandidater. Målet är att varje lokal valberedning ska ha en färdig lista med åtta namn vid årsskiftet. Under valåret skickas vallistorna ut i mitten av mars till dem som har rösträtt det året. Tillsammans med vallistan skickar Fullmäktiges ordförande med ett brev och förklarar vikten av att rösta. Valet pågår till mitten av april. I början av maj offentliggörs resultatet av valet. De som blir valda tillträder efter stämman valåret och sitter i sitt råd i fem år.

Trygg-Stiftelsens kansli

För att stödja Trygg-Stiftelsen och Fullmäktige finns ett kansli. Kansliets viktigaste funktioner är att ordna och kalla till utbildning/information till fullmäktigeråden samt det omfattande årliga arbetet med fullmäktigevalet. Kansliet sköter också Trygg-Stiftelsens hemsida (tryggstiftelsen.se) och har under året löpande kontakter med fullmäktigeråden. För kansliet ansvarar Björn Laurin.

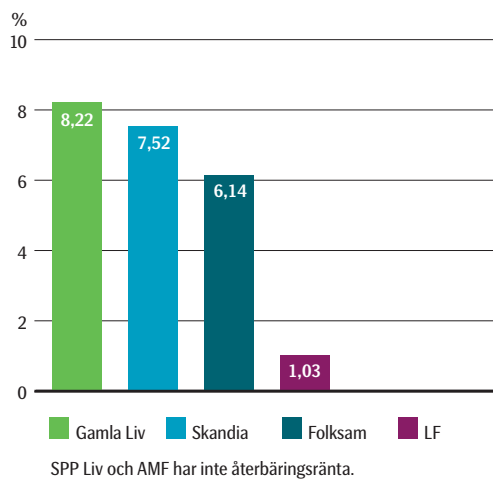
Mer om Trygg-Stiftelsen och Fullmäktige hittar du på www.tryggstiftelsen.se

Återbäringsränta och totalavkastning

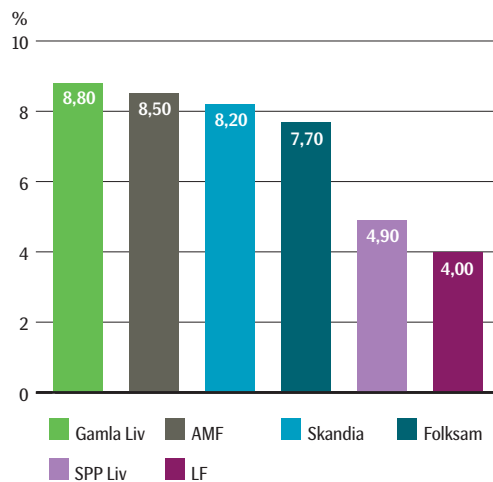
Återbäringsränta

2016	
Från 1 januari	16 procent
Från 1 juli	4 procent
2017	
Från 1 januari	4 procent
Från 1 april	7 procent

Återbäringsränta före skatt 2012-2016 (geometriskt medeltal)



Totalavkastning 2012-2016 (geometriskt medeltal)



Traditionell försäkring

Försäkringstagarna i Gamla Liv har valt traditionell försäkring för sin pensions- eller kapitalförsäkring.

De premier som betalats in av försäkringstagarna i en traditionell försäkring placeras i något som kan liknas vid en blandfond – en portfölj av aktier, räntebärande värdepapper, fastigheter, hedgefonder med mera. Bolaget beslutar om fördelningen mellan dessa tillgångsslag och väljer kapitalförvaltare.

I en traditionell försäkring får man av bolaget garanterade framtida betalningar och även möjlighet till extra avkastning. Försäkringen består därför av två delar, ett garanterat värde och en andel av vinstmedel.

Garanterat värde

Försäkringens garanterade värde består av insatta premier uppräknade med en garanterad ränta, minus skatter (statlig avkastningsskatt) och avgifter. Den garanterade räntan är mellan två och fem procent, före skatter och avgifter, beroende på när försäkringen tecknades.

Andel av vinstmedel/återbäring

Om avkastningen blir bättre än vad som går åt till att uppfylla garantin kommer en del av den extra avkastningen att preliminärt fördelas på försäkringen som andel av vinstmedel.

Andelen av vinstmedel kan både öka och minska under den tid försäkringen gäller, till största delen beroende på hur avkastningen utvecklas.

Återbäringsränta

Avkastningen på sparande tillförs försäkringen som en återbäringsränta, minus skatter och avgifter. Återbäringsräntan beräknas på försäkringens totala värde, inklusive andel av vinstmedel.

Återbäringsräntan bestäms löpande, utifrån en prognos på hur avkastningen väntas bli framöver samt om bolaget har ett stort eller litet ”över- eller underskott”. Om det är ”över- eller underskott” går att utläsa av den så kallade kollektiva konsolideringsgraden.

Kollektiv konsolideringsgrad

Bolagets kollektiva konsolideringsgrad¹⁾ visar relationen mellan bolagets samlade tillgångar och summan av de värden som anges av försäkringarna, inklusive andel av vinstmedel.

När konsolideringsgraden är 100 procent är tillgångarna exakt lika med det som anges på försäkringarna – garanterat värde såväl som värdet på andel av vinstmedel. Om konsolideringsgraden är över 100 är tillgångarna större än försäkringarnas värde. Är konsolideringsgraden under 100 är tillgångarna mindre. Gamla Livs mål för konsolideringsgraden är 100–115 procent. Om konsolideringsgraden är eller förväntas hamna över 115 procent bör återbäringsräntan höjas så att överskottet fördelas på försäkringarna under rimlig tid, med beaktande av förväntad framtida avkastning. Förväntas konsolideringsgraden närma sig eller understiga 100 procent bör återbäringsräntan på motsvarande sätt sänkas för att underskott inte ska uppstå.

¹⁾ Bolagets kollektiva konsolideringsgrad var vid senaste årsskiftet 114,2 procent.



Solvens

Hur väl bolagets tillgångar täcker de garanterade åtagandena gentemot försäkringstagarna kan mätas i form av en solvensgrad. Om solvensgraden är 100 procent är tillgångarna lika stora som garantiåtagandena. Enligt de regler²⁾ som gällde för traditionella livbolag till och med 2015 måste tillgångarna överstiga garantierna med minst 4 procent, det vill säga solvensgraden måste vara minst 104 procent. Från och med 2016 gäller mer komplexa regler angående kapitalkrav för livbolag. De nya reglerna beaktar såväl försäkringsrisker som finansiella och operativa risker.

Ju lägre solvensgrad desto försiktigare placeringsstrategi måste bolaget ha för att säkra att värdet på tillgångarna inte understiger garantierna.

2) Nya solvensregler gäller fr o m 1 januari 2016. Se sid 29.

Utbetalning från försäkringen

När det är dags för utbetalning från försäkringen är utbetalningsbeloppet uppdelat i två delar. Den ena delen, försäkringsbeloppet, är garanterad från det att försäkringen tecknades och utgår från inbetalade premier beräknade med antaganden om framtida ränta, dödlighet, driftskostnader samt skatt. Försäkringsbeloppet är knutet till försäkringens garanterade värde. Den andra delen, tilläggsbeloppet, baseras på andelen av vinstmedel i försäkringen och kan därför både öka och minska under den tid försäkringen utbetalas, allt beroende på hur värdet på andel av vinstmedel utvecklas.

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltningen är central för försäkringstagarna i Gamla Liv eftersom den utgör grunden för den avkastning de får på sina försäkringar. Målet är att förvalta tillgångarna på ett sådant sätt att det ger försäkringstagarna högsta möjliga reala avkastning vid en rimlig risknivå.

Vid 2016 års utgång uppgick det sammanlagda förvaltade kapitalet (tillgångar som omfattas av placeringsriktlinjer) i Gamla Liv-koncernen, till 177 486 (174 674) miljoner kronor.

Kapitalförvaltare

Den löpande förvaltningen av bolagets tillgångar sker hos olika externa kapitalförvaltare. Av särskild vikt är SEB, som förvaltar betydande belopp och dessutom koordinerar den samlade portföljen, samt svarar för samlad rapportering till Gamla Liv. Under 2015 slöts ett nytt avtal om kapitalförvaltning med SEB, som löper till utgången av 2066, men kan sägas upp till slutet av 2019, 2020 eller 2021. Aktivt förvaltade aktier i Latinamerika, globala tillväxtländer, Asien och "Frontier Markets", hedgefonder, infrastrukturfonder, kredithedgefonder, lånefonder, okorrelerade fonder, fastighetsfonder och fonder av onoterade aktier förvaltas vid utgången av 2016 i huvudsak av andra kapitalförvaltare än SEB, efter beslut av Gamla Liv. Knappt hälften av obligationerna i tillväxtländer förvaltas av externa förvaltare och drygt hälften av SEB. Den övriga obligationsportföljen (inklusive krediter), en hedgefond, en lånefond samt direkta fastighetsinvesteringar förvaltas av SEB. SEB ansvarar också för den aktiva förvaltningen av aktier i Östeuropa och aktieindex-portföljer i USA, Europa och Asien. Indexförvaltning av aktier Kanada, Australien och Latinamerika sköts av en annan kapitalförvaltare än SEB. Vilka fonder av onoterade aktier som bolaget ska placera i väljs av SEB. Bolaget förvaltar självt vissa strategiska mandat och bolagets styrelse och finansdelegation fattar de strategiska placeringsbesluten.

Totalavkastning

Totalavkastningen i Gamla Liv uppgick 2016 till 7,8 (4,5) procent, vilket var högre än genomsnittet bland jämförbara livbolag (inklusive Gamla Liv) som uppgick till 6,5 (3,9) procent. Eftersom inflationen i Sverige 2016 var 1,0 (0,0) procent motsvarar Gamla Livs totalavkastning en positiv real avkastning på 6,8 (4,5) procent. Den redovisade avkastningen för respektive tillgångsslag nedan avser avkastning efter antagen fullständig valutasäkring till svenska kronor, här benämnt "avkastning i svenska kronor". Valutaomräkning redovisas separat.

Avkastningen på aktieportföljen var i svenska kronor 7,8 (4,0) procent. Utvecklingen på världens börser var ganska stark. Den svenska börsen, där Gamla Liv har sin största enskilda aktieexponering, gick i linje med utvecklingen för aktier Europa men något sämre än aktier USA. Gamla Liv har också en betydande aktieexponering mot utvecklingsländer och dessa avkastade som grupp strax under vad aktier Sverige och Europa gav. Avkastningen på ränteportföljen var i svenska kronor 2,7 (0,9) procent. De riskfria marknadsräntorna sjönk från redan låga nivåer på många av de marknader där Gamla Liv har placeringar, vilket ledde till en positiv avkastning. Inom ränteportföljen var avkastningen för utvecklingsländer negativ medan avkastningen för kreditobligationer var positiv. Skillnaden i ränta mellan stats- och kreditobligationer minskade under året i både Europa och USA.

Fastighetsportföljen, som till övervägande del är placerad i Sverige, hade en totalavkastning på 15,6 (12,8) procent. Avkastningen på de onoterade aktieinnehaven var i svenska kronor 13,2 (14,5) procent under 2016. Avkastningen på kredithedgefonder var 3,0 (3,4) procent och hedgefonder avkastade 1,1 (1,7) procent. Avkastningen för lånefonder var 4,2 (5,3) procent och det nyetablerade tillgångsslaget okorrelerat avkastade 0,6 procent (tillgångsslaget

Relativavkastning – översikt, aktier och räntebärande, procent

	Avkastning Portfölj 2016 SEK	Avkastning Index 2016 SEK	Relativ avkastning 2016 SEK	Avkastning Portfölj 2015 SEK	Avkastning Index 2015 SEK	Relativ avkastning 2015 SEK
Aktier	7,8	8,0	-0,2	4,0	3,3	0,7
Sverige	7,4	8,1	-0,6	12,2	12,6	-0,4
Nordamerika	9,9	9,6	0,3	0,3	-0,1	0,4
Europa	7,5	7,0	0,5	5,8	5,3	0,6
Australien	8,9	8,9	0,0	-1,0	-1,0	-0,1
Kanada	19,0	19,1	-0,1	-9,7	-9,8	0,0
Asien exkl. Japan, utvecklade länder	-1,3	4,6	-6,0	-4,1	-6,4	2,3
Tillväxtländer*	5,6	5,4	0,2	-3,0	-6,6	3,7
Frontier Markets	8,2	8,2	0,0	-6,0	-6,0	0,0
Räntebärande	2,4	2,2	0,2	0,5	0,2	0,2
Sverige	2,4	2,2	0,2	0,6	0,3	0,3
Realränteobligationer	7,1	8,2	-0,1	1,8	1,8	0,0
Tillväxtländer*	-0,1	-0,6	0,5	-1,4	-1,8	0,4
Krediter Europa	2,4	2,4	0,0	0,8	0,5	0,3
Krediter USA	1,4	1,4	0,0	0,9	0,6	0,3
Total	5,1	4,9	0,2	2,1	1,6	0,5

* Index internt definierade

etablerades i huvudsak under december månad). Totalavkastningen på portföljens strategiska tillgångar, inklusive SEB-exponeringen, uppgick till 11,4 (-9,8) procent. Totalavkastningen på SEB-exponeringen uppgick till 13,8 (-6,1) procent.

Gamla Livs valutaexponering hanteras separat som en särskild del av kapitalförvaltningen. Den absoluta merparten av Gamla Livs valutaexponeringar var under 2016 säkrad, särskilt exponeringarna i euro och engelska pund. Under året var säkringsgraden för USD lägre än för EUR och GBP. Tillväxtländers valutor säkras selektivt mellan 50 procent och 100 procent men har under året varit nära 100 procent.

Valutaomräkning av tillgångar i utländsk valuta och valutasäkringstransaktioner gav i den interna rapporteringen ett nettoutfall på 1,0 (0,5) miljarder kronor. Det redovisade valutarisikot var negativt, -1 330 (-273) miljoner kronor. Skillnaden beror på att bolaget för hantering av valutaexponering så långt som möjligt genomlyser och hanterar underliggande valutaexponeringar i fonder, oavsett fondernas denomineringsvaluta. I redovisningen redovisas för fonder endast valutaomräkning utifrån hur fondernas denomineringsvaluta har rört sig i förhållande till svenska kronor.

I portföljen av noterade aktier och obligationer var den samlade relativavkastningen positiv, det vill säga den faktiska avkastningen var högre än jämförelseindex. Se tabell ovan och avsnittet Förvaltningskommentarer.

Normalportfölj

Den strategiska allokeringen i Gamla Livs kapitalförvaltning styrs med hjälp av en normalportfölj, som anger riktvärden för fördelningen av placeringstillgångarna mellan olika tillgångsslag. Riktvärdena kompletteras med regler för vilka avvikelser från riktvärdena som får förekomma i den aktiva förvaltningen. Beslutet om normalportföljens sammansättning är avgörande för avkastningen på bolagets placeringar och därför även för försäkringstagarnas avkastning.

Normalportföljen beslutas av Finansdelegationen, som är ett utskott ur Gamla Livs styrelse. Med bakgrund i ett aktieägaravtal mellan Trygg-Stiftelsen och SEB Life and Pension Holding AB har styrelsen delegerat beslutanderätt i alla frågor som avser Gamla Livs placeringar till Finansdelegationen. Förslag på förändringar i normalportföljen lämnas av CIO och beslut i Finansdelegationen kompletteras för styrning av den löpande kapitalförvaltningen av instruktioner från CIO. Till Finansdelegationen rapporteras löpande utfallet av kapitalförvaltningen.

Normalportföljen är inte statisk över tiden utan förändras utifrån beslutade strategiska förändringar.

Förändringar i strategisk allokering implementeras ofta initialt med hjälp av derivatinstrument, såsom aktieindex-terminer. Förändringarna inarbetas i normalportföljen i takt med att derivatinstrumenten avvecklas och ersätts med traditionella investeringar.

Policydokument

Beslut i Finansdelegationen uttrycks i ett antal policydokument. Bland dessa kan särskilt nämnas placeringsriktlinjerna, som i sin tur omfattar bland annat riktlinjer för ägarstyrning och policy för användning av derivatinstrument. Gamla Livs placeringsportfölj är stor och omfattar en mängd olika typer av placeringar, varför det samlade interna regelverket är relativt omfattande.

Normalportföljen anger på sin högsta nivå riktvärden för exempelvis fördelningen mellan aktier, obligationer, fastigheter och onoterade aktier, exklusive så kallade strategiska innehav. På nästa nivå anges riktvärden för den geografiska fördelningen inom respektive tillgångsklass, till exempel aktier. För portföljen av noterade aktier och obligationer gäller särskilda riktvärden för fördelningen mellan dessa. Vissa av riktvärdena varierar med kapitalmarknadernas rörelser, för att minska antalet transaktioner och minimera transaktionskostnaderna. Beslut om normalportföljens sammansättning innefattar därutöver bland annat beslut om jämförelseindex för respektive tillgångsklass.

Alla avvikelser från normalportföljen skapar så kallad aktiv risk. Det gäller såväl avvikelser i form av vilka andelar som placerats i olika tillgångsklasser som avvikelser inom en viss tillgångsklass från det jämförelseindex som gäller för denna. Inom respektive tillgångsklass, till exempel svenska aktier, ska kapitalförvaltningen ske inom ramen för olika restriktioner. Dessa avser att begränsa koncentrationen av placeringarna till enskilda eller ett fåtal värdepapper, eftersom detta skulle innebära högre risk.

Normalportföljens riktvärden i valda delar, procent

	2016-12-31	2015-12-31
Inom aktie- och obligationsportföljen		
Aktier	51,5	47,2
Obligationer	48,5	52,8
Inom den totala tillgångsportföljen ¹⁾		
Fastigheter	17,9	18,4
Onoterade aktier	10,4	9,0
Hedgefonder	8,0	8,3
Likvida hedgefonder	6,2	7,1
Kredithedgefonder	5,1	4,6
Lånefonder	4,5	2,5
Okorrelerat	9,4	-

1) Exklusive strategiska tillgångar

Sammantaget, sett över hela tillgångsmassan, med beaktande av derivattransaktioner och inklusive strategiska investeringar, var vid årsskiftet 35,0 (36,4) procent

placerat i noterade och onoterade aktier, 18,1 (23,4) procent i räntebärande tillgångar, 18,8 (17,9) procent i fastigheter, 13,8 (14,1) procent i hedgefonder, 5,1 (4,9) procent i kredithedgefonder, 2,7 (1,9) procent i lånefonder samt 6,2 (0,0) procent i det nyligen etablerade tillgångslaget okorrelerat.

I Gamla Livs portfölj finns såväl helt likvida värdepapper, som till exempel svenska statsobligationer, som mindre likvida tillgångar som fastigheter och onoterade aktier. Styrningen av till exempel andelen noterade aktier inom den samlade portföljen av noterade aktier och obligationer är löpande exakt, och detsamma gäller till exempel andelen svenska noterade aktier inom den samlade portföljen av noterade aktier. Normalportföljens riktvärden för andel fastigheter, hedgefonder eller onoterade aktier har däremot mer karaktären av långsiktiga målsättningar. Vilka andelar som de strategiska tillgångarna utgör av portföljen är avhängigt av särskilda beslut om förvaltning i Finansdelegationen.

Val av normalportfölj

Hur sker då valet av normalportfölj? För det första måste Gamla Liv givetvis följa de lagar och regler som gäller i Sverige. För det andra innebär olika möjliga placeringsstrategier olika risk, och Gamla Liv måste finna en risknivå som totalt sett är lämplig. Ju mer spridda – eller diversifierade – placeringarna är, desto mindre är risken för att en enskild förlust kan få materiell inverkan. För Gamla Liv är det slutligen helt överordnat att förmågan att fullgöra försäkringsavtalen, det vill säga honorera garantiåtagandena, är säkerställd.

Utifrån dessa allmänna principer utformas normalportföljen. I detta arbete spelar analyser av förväntad avkastning och risk stor roll, inklusive så kallad ALM-analys (Asset-Liability Management, eller tillgång/skuldförvaltning). Kvantitativa analyser av detta slag baseras antingen på historiska data eller egna antaganden. I praktiken sker, i förberedelsearbetet och i diskussioner i styrelse och Finansdelegation, ett samspel mellan de kvantitativa analyserna och egna uppfattningar om utsikterna för olika marknader. Även placeringarnas likviditet beaktas, men Gamla Liv har en mycket lång placeringshorisont och förutsägbara utbetalningar och kan därför både bära och dra nytta av likviditetsrisk.

Förändringar under 2016

Beslut fattades i april 2016 att öka exponeringen mot aktier. De derivatinstrument som användes för att öka aktieexponeringen förföll i huvudsak under senare delen av 2016.

Ett nytt tillgångsslag benämnt okorrelerat etablerades under november och december 2016. Tillgångsslaget finansierades genom en försäljning av obligationer och aktier. I samband med etableringen av okorrelerade tillgångar beslutades också att utöka tillgångsslaget lånefonder.

Valutaexponeringen i USD minskade något under året.

Aktiv och passiv förvaltning

I praktisk kapitalförvaltning av noterade aktier och obligationer kan man allmänt sett välja mellan passiv och

Allokering av placeringstillgångar, koncernen, Mkr

Tillgångsslag	Region	Marknadsvärde 2016-12-31	Procentandel 2016-12-31	Marknadsvärde 2015-12-31	Procentandel 2015-12-31
Aktier	Sverige	12 090	6,8	14 023	8,0
	Nordamerika	9 216	5,2	9 750	5,6
	Europa, övrigt	4 357	2,5	4 980	2,9
	Australien	504	0,3	501	0,3
	Kanada	449	0,3	398	0,2
	Asien exkl Japan, utvecklade länder	517	0,3	596	0,3
	Tillväxtländer	6 915	3,9	7 336	4,2
		34 049	19,2	37 584	21,5
Obligationer	Sverige	21 663	12,2	27 809	15,9
	Krediter Europa	4 200	2,4	5 115	2,9
	Krediter USA	3 765	2,1	4 570	2,6
	Tillväxtländer	2 719	1,5	3 641	2,1
	Kassa	1 135	0,6	960	0,5
		33 482	18,9	42 095	24,1
Hedgefonder		13 409	7,6	13 935	8,0
Likvida hedgefonder		11 210	6,3	10 902	6,2
Fastigheter	Sverige	27 182	15,6	23 715	13,6
	Storbritannien	2 908	1,7	3 718	2,1
	Övriga världen	3 558	2,0	4 121	2,4
		33 648	19,2	31 554	18,1
Private Equity ¹⁾	Sverige	702	0,4	568	0,3
	Nordamerika	11 062	6,2	9 175	5,3
	Europa, övrigt	2 537	1,4	2 464	1,4
	Övriga världen	2 377	1,3	2 616	1,5
		16 678	9,4	14 823	8,5
Lånefonder		4 913	2,8	3 428	2,0
Kredithedgefonder		9 060	5,1	8 622	4,9
Okorrelerat		11 130	6,3	-	-
Strategiska tillgångar		12 571	7,1	11 802	6,8
Valuta		-1 366	-0,8	1 228	0,7
Upplåning dotterbolag		-1 300	-0,7	-1 300	-0,7
Total		177 486	100,0	174 674	100,0

1) Avser geografiska hemvisten för respektive underliggande portföljbolag.

Jämförelseindex

Jämförelseindex omfattar aktier och obligationer.

Aktier

Asien, exkl. Japan:

MSCI AC Asia exkl Japan, tobak och anpassat för låga koldioxidutsläpp

MSCI AC Asia exkl Japan, tobak och vissa utvalda aktier

Australien:

MSCI Australia

Sverige:

SIPRX (SIX Portfolio Return Index) exkl bank och Swedish Match

Europa, exkl. Sverige:

MSCI Europe ex Sverige, bank, finans och tobak samt anpassat för låga koldioxidutsläpp

Östeuropa:

MSCI EFM/CIS exkl Ryssland, Ukraina, Kazakstan, Grekland, Kernel 10/40

Latinamerika:

MSCI Latin America 10/40

USA passiv förvaltning:

MSCI USA exkl tobak och anpassat för låga koldioxidutsläpp

MSCI USA stora företag exkl tobak och anpassat för låga koldioxidutsläpp

Kanada:

MSCI Kanada

Obligationer

Sverige:

3,5 års fast durationsindex (nominella obligationer) och OMRX Real (realränteobligationer)

Krediter USA:

Barclays US Agg Corp 1-5 år exkl förlagslån (inkl T1) utgivna av banker med hemvist i Spanien, Italien, Frankrike, Portugal, Belgien, Grekland och Tyskland

Barclays Euro Agg Corp index 1-5 år exkl förlagslån (inkl T1) utgivna av banker med hemvist i Spanien, Italien, Frankrike, Portugal, Belgien, Grekland och Tyskland

aktiv förvaltning. Passiv förvaltning följer (replikerar) ett valt jämförelseindex, medan aktiv förvaltning i syfte att skapa meravkastning avviker från jämförelseindex. Passiv förvaltning är klart billigare att upphandla än aktiv förvaltning, som kräver mer resurser.

I uppbyggnaden av den löpande förvaltningen har Gamla Liv gjort en bedömning av vilka marknader, eller segment av marknader, som lämpar sig för aktiv förvaltning, i så måtto att det bedöms finnas goda förutsättningar för meravkastning i en rimlig relation till merkostnaden. För dessa marknader har Gamla Liv valt aktiv förvaltning, medan passiv förvaltning används för andra marknader. Således är till exempel förvaltningen av aktier i Asien och Frontier Markets aktiv medan förvaltningen av aktier Sverige, USA och Europa är passiv. En väsentlig del av den totala aktieportföljen förvaltades per årsskiftet passivt, cirka 86 (86) procent.

Där aktiv förvaltning väljs finns alltid en risk för negativa avvikelser mot jämförelseindex, varför valet av kapitalförvaltare är mycket viktigt. Val av kapitalförvaltare sker genom en noggrann urvalsprocess, som exempelvis beaktar såväl historiska resultat som personalresurser och riskkontroll. Vidare eftersträvas att konstruera effektiva ”portföljer av portföljer” där olika förvaltningsstilar kompletterar varandra.

Styrelsens beslutade i april 2016 om en förnyad instruktion avseende hållbarhet. Av denna framgår att omläggning av särskilt passiv förvaltning aktier till alternativa index med lägre grad av bidrag till växthuseffekten skall prövas. I linje därmed lades under året de av SEB förvaltade indexportföljerna för aktier USA, Europa samt Asien exkl Japan om till index som väljer vikter för enskilda bolag så att största möjliga påverkan uppnås för att reducera koldioxidutsläpp inom ramen för bivillkor som exempelvis maximal avvikelse från standardindex. Därtill har omläggning av passiv förvaltning avseende aktier Australien, Kanada och Latinamerika på liknande sätt genomförts i början av 2017.

Ägarstyrning och etiska riktlinjer

Gamla Liv är trots storleken på placeringsportföljen inte en betydande ägare av utländska aktier och i Sverige svarar bolagets aktieportfölj inte för mer än cirka 0,2 (0,3) procent av det samlade marknadsvärdet på Stockholmsbörsen. Gamla Liv är ändå en av de större ägarna i många svenska börsbolag, trots att portföljen är väl diversifierad. Hanteringen av detta ägande sker utifrån av Finansdelegationen fastställda riktlinjer, vilka ansluter väl till svensk kod för bolagsstyrning. Merparten av arbetet görs av SEB som förvaltare av den svenska aktieportföljen. Särskilt viktiga frågor blir föremål för behandling i styrelsen och Finansdelegationen. Ägarstyrningen utövas av SEB framför allt genom deltagande i valberedningar samt i arbetet inför och på bolagsstämmor och inte genom direkt styrelsrepresentation. Detta arbete stäms löpande av med Gamla Liv.

Styrelsen har beslutat att ansluta Gamla Liv till SEB:s arbete med PRI (Principles for Responsible Investments). Som principriktning får inte placeringar ske i aktier eller skuldförbindelser utgivna av bolag som tillverkar

eller marknadsför vapen som är bannlysta enligt de tre FN-konventionerna:

1. ”Convention on the prohibition of development, production, stockpiling of bacteriological (biological) and toxin weapons and on their destruction”,
2. ”Convention on the prohibition of the use, stockpiling, production and transfer of anti-personnel mines and on their destruction”
3. ”Convention on cluster munitions”.

Vidare åtföljs ”Treaty on the non-proliferation of nuclear weapons (NPT)” eller ”Icke-spridningsavtalet om kärnvapen” från 1968, vilket medför att en investering endast ska ske i bolag som underhåller och uppdaterar kärnvapenprogram i de fem länder som är godkända av FN. Investering sker därmed inte i bolag som arbetar med andra länders kärnvapenprogram.

Gamla Livs placeringsriktlinjer anger dessutom att placeringar som huvudprincip inte får ske i aktier i tobaksbolag.

Genomlysning och granskning av ovanstående kriterier sker två gånger per år. Styrelsen och Finansdelegationen fattar vid behov beslut om vilka företag som blir föremål för exkludering.

Gamla Livs processer för att upptäcka överträdelser mot internationella konventioner och riktlinjer kring områdena miljöansvar, arbetsrätt, mänskliga rättigheter, kontroversiella vapen samt korruption av företag, stöds av en systematisk granskning av svenska och utländska företag, för att upptäcka eventuella överträdelser. För denna granskning svarar SEB.

Exempel på internationella konventioner och riktlinjer är FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Gamla Liv investerar i företag som följer dessa internationella konventioner och riktlinjer. Om ett företag bryter mot riktlinjerna initieras en aktiv dialog med företaget för att förmå dem att förändra och förbättra sitt hållbarhetsarbete. Om företaget efter en rimlig tid ändå inte har åtgärdat bristerna kan Gamla Liv besluta att avyttra aktier och skuldförbindelser.

Förutom tobaksbolag har hittills 17 bolag exkluderats. Detta efter en omfattande analys av SEB i enlighet med Gamla Livs riktlinjer för agerande som ägare specifikt kopplat till miljö och etikfrågor.

Därtill finns cirka 60 bolag som inte är föremål för exkludering men där SEB vid innehav skall rapportera detta särskilt till Gamla Liv. Så långt som det är möjligt skall genomlysning av placeringar i fonder av aktier och företagsobligationer ske.

För redogörelse av miljöarbetet avseende direktägda fastigheter se avsnitt ”Fastighetsportföljen (koncernen)” under rubriken ”Direktägda fastigheter i Sverige och London”.

Som redogörs för under avsnittet ”Aktiv och passiv förvaltning” ovan så gjordes under 2016 en omläggning av passiv förvaltning aktier USA, Europa samt Asien exkl Japan till alternativa index med lägre grad av bidrag till växthuseffekten. En liknande omläggning av passiv för-

valtning avseende Australien, Kanada och Latinamerika har genomförts under inledningen av 2017.

Aktieportföljens koldioxidavtryck

Syftet med att mäta koldioxidavtryck är att bidra till ett ökat fokus mot växthusgasutsläpp genom mer transparens och påverka näringslivet till ökad rapportering och bättre datakvalitet som ytterst leder till reducerade utsläpp av växthusgaser.

Utsläppen av växthusgaser mäts i termer av koldioxid-ekvivalenter (CO₂e). Det är en måttenhet som gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt. Genom att uttrycka utsläppen av en viss växthusgas i CO₂e anges hur mycket koldioxid som skulle krävas för att ge samma klimatpåverkan. Det redovisade nyckeltalet mäter aktieportföljens koldioxidavtryck i förhållande till portföljbolagens intäkter (nettoomsättning). Det kan ses som ett mått på hur koldioxid effektiva bolagen i aktieportföljen är. Nyckeltalet visar hur många ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) som bolagen i den aktuella portföljen släpper ut per miljon kronor i intäkt. Nyckeltalet redovisas som ton CO₂e/Mkr.

	ton CO ₂ e/Mkr
Gamla Livs aktieportfölj	9,3
Globalt aktieindex ³	24,6

Redovisningen baseras på uppgifter om aktieportföljens innehav och marknadsvärde per den 31 december. Detta är första gången Gamla Liv genomför en mätning av koldioxidavtrycket och beräkningarna avses fortsätta ske årligen via den externa leverantören, MSCI.

Utsläppsmätningarna följer den globala redovisningsstandard GHG-protokollet⁴ och baseras på senast tillgängliga koldioxiddata för direkta (Scope 1) och indirekta utsläpp i samband med förbrukning av energi (Scope 2). Enligt en rekommendation från Svensk Försäkring bör beräkningen grundas på en så kallad täckningsgrad om minst 75 procent av marknadsvärdet, dvs. beräkningarna bör bygga på utsläppsdata för minst 75 procent av marknadsvärdet av aktieinnehaven. Täckningsgraden för Gamla Livs aktieportfölj har varit hela 94,5 procent. Som kan utläsas från tabellen ovan är nyckeltalet för Gamla Livs aktieportfölj väsentligt lägre jämfört med ett globalt aktieindex.

Det bör beaktas att nyckeltalet visar en ögonblicksbild av hur aktieportföljens växthusgasutsläpp ser ut. Värdet kommer att variera i takt med att portföljbolagens utsläpp respektive intäkter förändras, men även då förvaltaren köper eller säljer aktier i portföljen. Även växelkursförändringar påverkar mätningen.

Marknadsöversikt

Avkastning på aktier var för hela 2016 positiv men uppgången hade ett något bräckligt fundament. Under inledningen av året var avkastningen mycket negativ. Detta berodde främst på en oro för den låga globala tillväxten och specifikt var detta kopplat till osäkerhet rörande utvecklingen i Kina. I mars överträffade Europeiska

Centralbanken ("ECB") förväntningarna för dess tidigare "löfte" om mer stimulans och den amerikanska centralbanken Federal Reserve ("FED") infriade inte den tidigare kommunicerade höjningen i mars. Sammantaget ökade detta riskaptiten under senare delen av första kvartalet.

Centralbankerna styrde tydligt risksentimentet i marknaden under 2016 och de bekämpade under året intensivt alla marknadssymptom på oro kopplat till global politik eller svag ekonomisk tillväxt. Kritiska röster mot penningpolitikens möjligheter att lösa problemen med låg tillväxt höjdes dock alltmer under året. Kritiken har gjort det svårare för penningpolitiken att bli ännu mer expansiv och finanspolitiska stimulanser efterlyses. Centralbankernas självständighet har länge varit helig men de senaste årens alltmer extrema penningpolitik har under året ifrågasatts av allt fler.

I april beslutade centralbanken i Japan ("BoJ") att inte genomföra ytterligare lättnader och därmed synes negativa räntor och s.k. kvantitativa lättnader här ha nått vägs ände. Penningpolitik till direkta bidrag till japanska hushåll diskuterades som nästa steg. Detta var också en strategi som Sveriges vice riksbankschef, Cecilia Skingsley, i maj meddelade att hon inte utesluter.

Opinionsmätningar visade att valutgången för folkröstningen om Brexit var osäker. Trots det kom resultatet under juni som en stor överraskning med påföljande marknadsvolatilitet. Läget stabiliserades dock snabbt efter att Bank of England ("BoE") gått ut med löften om stimulanser. Under augusti överraskade BoE marknaden med ett oväntat kraftfullt stimulanspaket vilket snabbt ledde till en ökad riskvilja och ytterligare marknadsuppgångar.

Deutsche Bank stämades under hösten på ett rekordbelopp (14 miljarder dollar) relaterat till försäljningar av bostadsobligationer i USA. Detta ledde till spekulationer kring behov av kapitaltillskott i Deutsche Bank. Att IMF pekat ut banken som den enskilt största risken bland globalt systemviktiga banker bidrog till marknadsoro. Därtill har Angela Merkel varit tydlig mot egna väljare (och Italien) att inga skattepengar ska användas för att rädda banksystemet. Under inledningen av oktober kom uppgifter om att beloppet kunde bli nedsatt vilket fick marknaden att lugna sig.

FED kommunicerade under inledningen av 2016 en förväntning om att höja styrräntan fyra gånger under året men upplevdes hindrade av oro för Greklands återbetalningsplan, parlamentsvalet i Spanien, brittisk folkröstning rörande Brexit och presidentvalet i USA. Därtill försvårades en höjning av tvetydig ekonomisk statistik samt övriga stora centralbankers expansiva agerande. Till slut fanns endast ett tillfälle kvar att höja styrräntan och sannolikheten för en höjning på FED:s decembermöte sattes av marknaden innan valet till omkring 70%, givet att Donald Trump inte vann.

3) MSCI ACWI

4) GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard) är den vanligaste redovisningsstandard för att beräkna utsläpp av växthusgaser. Metodiken i GHG-protokollet används av bland andra CDP, Global Reporting Initiative (GRI), WWF:s Climate Savers, EU:s system för utsläppshandel, The Climate Registry (USA) och USA EPA Climate Leaders (USA).

Mycket oväntat vann Donald Trump det amerikanska presidentvalet. Likaså mycket oväntat emottogs detta positivt av aktiemarknaden och FED höjde styrräntan på mötet i december. Riskaptiten har efter valet i USA stigit ytterligare, delvis till följd av en mycket snabb diskontering av utlovade stora skattesänkningar, avregleringar, infrastrukturinvesteringar samt endast marginell diskontering av exempelvis utlovad protektionism och handelshinder.

Rörelserna på obligationsmarknaderna i USA var efter valet mycket stora. Skälen bakom räntestegringen kan vara en oro för att de stora utlovade satsningarna på infrastruktur i kombination med att stora utlovade skattesänkningar ökar budgetunderskottet och leder till en ytterligare ökning av statsskulden. Detta skulle då kunna leda till ytterligare styrräntehöjningar från FED och därmed också högre långräntor.

I Europa ser den kvantitativa lättadspolitiken ut att fortsätta under 2017 och BoJ har i spåren av ränteuppgångar använt sig av sitt nya verktyg att köpa obligationer för att hålla 10-årsräntan under noll. Det torde finnas en gräns för hur mycket FED kan höja och därmed gå i motsatt riktning mot Japan och Europa innan en USD-förstärkning utgör ett hinder.

Världsindex för aktier steg med 9,0 (1,3) procent under

året och Stockholmsbörsen gick upp 9,6 (10,4) procent. För USA och Europa var börserna upp 12,0 (1,4) procent respektive 8,0 (5,6) procent och japanska aktier var upp endast 0,3 (12,1) procent. Tillväxtländer avkastade 9,7 (-5,8) procent medan aktiemarknaderna inom "Frontier Markets" avkastade 8,4 (-9,8) procent.

Trots att räntemarknaderna började året på redan mycket låga nivåer föll räntorna mycket kraftigt fram till det amerikanska presidentvalet. Efter valet var ränteuppgången tydlig för USA, Tyskland och Sverige men både Tyskland och Sverige hade ändå lägre långa räntor vid årets utgång jämfört med årets början. Ränteuppgången i USA har dock varit så stor sedan valet att långa räntor slutade året högre jämfört med vid årets början.

Avkastningen på svenska statsobligationer med duration 3,5 år var 2,3 (0,2) procent. För USA och Tyskland var avkastningen på statsobligationer 1,1 (0,9) respektive 4,1 (0,4) procent medan avkastningen för tillväxtländer var 10,5 (3,2) procent. Avkastningen för realobligationer i Sverige var 7,2 (1,8) procent. Totalavkastningen för företagsobligationer i Europa och USA med rating investment grade var 2,4 (0,5) respektive 1,4 (0,6) procent under året.

Valutarörelserna var stora under 2016 med exempelvis USD/SEK på 8,42 vid årets början och 9,05 vid årets slut. Valutakursen för EUR/SEK gick från 9,20 till 9,56.

De tio största aktieinnehaven

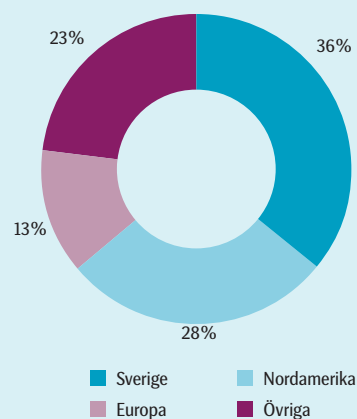
Svenska portföljen, marknadsvärde¹⁾

	Mkr
Hennes & Mauritz AB	1 019
Atlas Copco AB	812
Investor AB	634
Volvo B	542
Assa Abloy AB-B	441
Svenska Cellulosa AB	441
Ericsson LM	431
Teliasonera AB	393
Sandvik AB	329
Hexagon AB	289

Utländska portföljen, marknadsvärde

	Mkr
Apple Inc	336
Microsoft Corp	248
Johnson & Johnson	170
JPMorgan Chase & Co	170
Amazon.com Inc	161
General Electric Co	160
Royal Dutch Shell PLC	160
Nestle SA-Reg	157
AT&T Inc	151
Wells Fargo & Co	148

Aktieportföljens fördelning

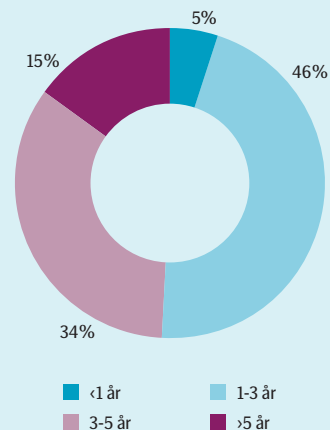


De tio största aktieinnehaven

Valuta	Valutakurs 2016-12-31	Valutakurs 2015-12-31
EUR	9,58	9,16
GBP	11,23	12,43
JPY	0,08	0,07
USD	9,08	8,43

Räntor ²⁾	SEK		USD		EUR	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
1 år	-0,06	0,03	1,65	1,18	-0,13	0,19
5 år	0,27	0,734	1,96	1,71	0,08	0,33
10 år	1,11	1,635	2,32	2,18	0,67	1,00

Förfallostruktur: Räntebärande placeringar



1) Utöver ovanstående placeringar uppgick Gamla Livs exponering i SEB vid årsskiftet till ett marknadsvärde av 12 525 Mkr.

2) Avser statsobligationer

Förvaltningskommentarer

Totalavkastningen för bolaget var god och uppgick till 7,8 (4,5) procent. Världens börser utvecklades generellt sett väl och aktieportföljen steg med 7,8 procent. Obligationsportföljen exklusive krediter avkastade 2,9 procent. Fastighetsmarknaden i Sverige utvecklades positivt och totalavkastningen för bolagets direktägda fastigheter var 16,8 procent.

Aktieportföljen

Sverige

År 2016 var ett händelserikt år på Stockholmsbörsen. Början av året präglades av den kinesiska konjunktorens inbromsning vilket spillde över till Sverige och orsakade betydande nedgångar även här. Aktiekurserna återhämtade sig under våren och när utdelningssäsongen var slut hade portföljen en positiv utveckling för året.

Nästa turbulenta period var när Storbritannien skulle ta ställning till sitt EU-medlemskap. Sverige firade midsommar när omröstningsresultatet för Brexit var klart och vi fick se rekordstora nedgångar på börsen under den efterföljande måndagen. Dagen därpå påbörjades dock vad som skulle komma att bli en stark återhämtningsperiod.

Trump blev mot alla odds vald till president i USA vilket skapade stor osäkerhet världen över och många förberedde sig på nya nedgångar. Dagen efter valet öppnade börsen ner ett par procent men redan under Trumps presidenttal samma morgon vände marknaden upp. På det stora hela höll den starka uppgångstrenden i sig ända fram till nyår.

Portföljens avkastning för helåret 2016 var i svenska kronor 7,4 procent, vilket var 0,6 procent sämre än jämförelseindex som ökade med 8,1 procent.

Europa

Likt övriga globalt tongivande centralbanker satte Europeiska Centralbankens (ECB) agerande stor prägel på finansmarknaderna under 2016. ECB fortsatte med sina tillgångsköp och låga styrrentor men mot slutet av 2016 anades de första åtstramningarna på länge. I december gav man beskedet att minska volymerna i sina tillgångsköp från 80 till 60 miljarder euro per månad men å andra sidan förlänga köpen till december 2017. Efter beskedet steg de europeiska börserna.

Portföljens avkastning för helåret 2016 var i svenska kronor 7,5 procent, vilket var 0,5 procent bättre än jämförelseindex som ökade med 7,0 procent.

USA

USA-börsen hade ett starkt år. Under första halvan av året rörde sig den amerikanska marknaden i linje med Europa, till stor del påverkat av den kinesiska konjunkturen och Brexit. Under andra halvan av året och framförallt från att Trump blev vald till president utvecklades dock USA-börsen starkt. Förhoppningarna och sentimentet var att den nya politiken skulle få fart på tillväxten vilket ledde till betydande marknadsuppgångar. Samtidigt tolkades den nya politiken som att den framförallt skulle gynna infrastruktur och cykliska bolag vilket ledde till sektorrotationer och mycket varierande rörelser på börsen.

Portföljens avkastning för helåret 2016 var i svenska kronor 9,9 procent, vilket var 0,3 procent bättre än jämförelseindex som ökade med 9,6 procent.

Latinamerika

Inom regionen Latinamerika var utvecklingen för det största landet Brasilien särskilt gynnsam medan det näst största landet Mexiko, som länge har dragit nytta av USA:s goda ekonomi, såg markanta nedgångar efter det amerikanska presidentvalet. De mindre utvecklade aktiemarknaderna i Latinamerika upplevde alla under året stora uppgångar relaterade till förbättrade utsikter för län-

dernas ekonomier och globala relationer. Aktiemarknaden i Argentina steg under året med 45 procent efter att möjligheter återigen öppnats upp för internationell upplåning.

Portföljens avkastning för helåret 2016 var i svenska kronor 16,6 procent, vilket var -7,4 procent sämre än jämförelseindex som ökade med 24,0 procent.

Asien exklusive Japan

Asienportföljen hade en utveckling liknande de nord-amerikanska under större delen av 2016. Fram till presidentvalet i USA gick portföljen väldigt starkt, men Trumps politik gjorde att riskaptiten minskade för Asien mot slutet av året. Förslag som lagts fram om både handelstullar och minskad rörlighet mellan USA och olika tillväxtländer gjorde att aktiemarknaderna i Asien värderades ner något under november och december.

Portföljens avkastning för helåret 2016 var i svenska kronor 3,7 procent, vilket var i linje med jämförelseindex som också ökade med 3,7 procent.

Östeuropa

Den geopolitiska risken fortsatte att pressa både Polen och Turkiet under året, de största marknaderna i regionen. Under året diskuterades bland annat en nationalisering av Polens pensionsfonder och att bankerna skulle tvingas konvertera privatpersoners lån upptagna i schweizerfranc till polska zloty och detta till en för bankerna missgynnssam historisk kurs. Inget av detta inträffade dock och mot slutet av året fick landet stöd från allt högre kolpriser. Polska stora bolag slutade året upp 4,8 procent och medelstora bolag steg hela 18,2 procent.

Turkiet drabbades av ett kupp försök i juli följt av ett undantagstillstånd och den rådande situationen i Syrien bidrog till mer osäkerhet kring landets framtidsutsikter. Turkiet fick under året se en uppgång på 8,9 procent. I andra centraleuropeiska marknader utmärkte sig Ungern där marknaden steg med 33,8 procent medan Tjeckien var ned 3,6 procent.

Avkastningen för fonden SEB Östeuropa exklusive Ryssland för helåret 2016 var i svenska kronor 12,4 procent, vilket var 5,5 procent bättre än jämförelseindex som steg med 6,9 procent.

Frontier Markets

”Frontier Markets” är de länder som ur indexhänseende inte är en del av de mer utvecklade länderna bland tillväxtmarknaderna. Länderna är investeringsbara men med låg grad av kapitalisering på marknaden och lägre likviditet. Aktiemarknaderna i dessa framtida tillväxtländer utvecklades under året något svagare än de mer etablerade tillväxtländerna under året.

Gamla Livs aktieplaceringar i Frontier Markets är aktivt förvaltade och avkastade under 2016 8,2 procent.

Obligationsportföljen

Räntemarknaden uppvisade stora rörelser under 2016 och då särskilt obligationer med längre löptider. Året inleddes med en viss oro för utvecklingen i den globala ekonomin med fallande råvarupriser, börser och räntor som följd. För att ge stöd åt en uppgång i inflationen sänkte Riksbanken i

likhet med den europeiska centralbanken styrräntan samt utökade köpen av obligationer i andrahandsmarknaden. Den svenska reporäntan sänktes till -0,5 procent. Den amerikanska centralbanken, Federal Reserve, valde att avvakta med räntehöjningar. Mest föll räntorna för längre löptider och en botten nåddes under sommaren i samband med att den brittiska folkomröstningen om EU-medlemskapet resulterade i ett nej.

Under hösten bidrog sedan en tydligare stabilisering av de globala tillväxtutsikterna till att räntorna steg och nu främst på obligationer med längre löptider. Ledande för ränteuppgången var högre amerikanska räntor drivet av ökade förväntningar om räntehöjningar från Federal Reserve. Dessa fick en extra skjuts i slutet av året av att den nyvalda amerikanska administrationen väntas bedriva en betydligt mer expansiv finanspolitik.

Den amerikanska centralbanken väntas fortsätta höja sin styrränta under 2017. Samtidigt kan en förväntad högre inflation få Riksbanken och den europeiska centralbanken att avvakta med ytterligare penningpolitiska lättnader för att sedan gradvis ta steg mot en mindre penningpolitisk stimulans. Sammantaget kan detta bidra till stigande obligationsräntor under 2017.

Den svenska 10-årsräntan föll med ca 0,6 procent under året och låg vid årets slut kring 0,5 procent. Motsvarande rörelse för en svensk 2-års ränta var ett räntefall på ca 0,5 procent och räntan låg vid årets slut omkring -0,6 procent. Bostadsobligationer uppvisade en fallande räntetrend under året, och räntedifferensen mot statsobligationer var relativt stabil. Skillnaden mellan en 4-årig bostadsobligation och motsvarande statsobligation var ca 0,8 procent.

Portföljen var under året i varierande grad exponerad för att svenska räntor ska ha relativt sett bättre utveckling än Europa. Stigande amerikanska korrräntor och en övervikt i svenska realränteobligationer är andra positioner som gynnat portföljen under året. Av stats- och bostadsobligationer utgjorde Sverige 89 procent och tillväxtländer 11 procent. Portföljen har under 2016 nettosålt svenska stats- och bostadsobligationer för drygt 5 miljarder kronor.

Obligationsportföljen exklusive krediter gav en avkastning på 2,9 procent, vilket var 0,3 procent bättre än jämförelseindex som avkastade 2,6 procent.

Krediter

Året inleddes med stor oro på marknaden. Det fanns en osäkerhet kring utvecklingen för den kinesiska valutan som devalverades. Marknaden tolkade svagheten för valutan som en första indikation på en försämring av tillväxtpotentialerna i den kinesiska ekonomin. En häftig inbromsning skulle troligen få konsekvenser för världskonomin och för kreditmarknaden. Även utvecklingen på råvarumarknaden gav anledning till oro. Priserna för många mineraler sjönk kraftigt under 2015 och utvecklingen fortsatte in i 2016. Ett tredje område där det fanns många oroande signaler var oljeprisutvecklingen. Oljepriset föll till mycket låga nivåer under 2015 och priset fortsatte ned under årets första månader.

Efter ett ovanligt händelserikt år slutade kreditmarknaden året i en positiv ton. Skillnaden i ränta mellan statsobligationer och företagsobligationer (kreditspread) minskade

under året i både USA och Europa. Utvecklingen var dock ojämn under året med stora variationer till följd av politiska händelser som skakade om marknaderna. Lågre räntor och kreditspreadar under året bidrog till att kreditportföljen lämnade ett positivt bidrag till totalavkastningen trots det extremt låga ränteläget.

Under mitten av februari bottenade riskaversionen och marknaden hittade stöd i en stabilisering av råvarupriserna. En ytterligare positiv faktor för marknaden var ECB:s besked att från juni månad inkludera företagsobligationer i centralbankens program för köp av obligationer på marknaden. Syftet med programmet var att tillföra likviditet till marknaden, men det drev också ner räntorna. ECB:s beslut att köpa företagsobligationer hade en stabiliserande effekt på marknaden. Totalt köpte ECB företagsobligationer för cirka 2 miljarder euro i veckan.

Efter en initial panikreaktion vid midsommar till följd av utfallet av den brittiska folkomröstningen för Brexit hämtade sig marknaden snabbt och kreditspreadarna återgick till nivån innan omröstningen. Nästa stora politiska händelse var det amerikanska presidentvalet i november. Utvecklingen blev återigen en stor överraskning men marknadsreaktionen var trots det måttfull.

Kreditmarknadens relativa stabilitet under året förklaras delvis av ECB:s program men också av fundamentala förbättringar i bolag under året. Bolagens kassaflöden och därmed deras förmåga att betala igen lån förbättrades, bankerna fortsatte att stärka sina kapitalbaser och tillgången på krediter var god. Även konkursstatistiken förbättrades under året. Under 2017 är förväntningen att antalet bolag globalt som går i konkurs sjunker till en nivå som ligger under det historiska genomsnittet.

Av företagsobligationer var 52,7 procent denominerade i EUR och 47,3 procent denominerade i USD. Bolaget har under 2016 nettosålt företagsobligationer för drygt 1,6 miljarder kronor.

Kreditportföljen gav en absolut avkastning på 2,0 procent och avkastningen för motsvarande index var 2,0 procent.

Förfallostruktur: Räntebärande placeringar, Mkr

Återstående löptid	Verkligt värde 2016	Verkligt värde 2015
< 1 år	1 727	2 541
1-3 år	14 349	16 808
3-5 år	10 415	13 536
> 5 år	4 498	5 927
Summa	30 989	38 812

Obligationer tillväxtländer

Portföljen av obligationer tillväxtländer består av direkta investeringar i Sydkorea, Mexico och Polen samt två externt förvaltade fonder. De direktägda statsobligationerna utgjorde vid årets slut 50,9 procent av obligationer tillväxtländer. Direktägda tillväxtländers statsobligationer har under 2016 avkastat -0,9 procent. En av de två externa förvaltarna, som har en något bredare och mer absolut-avkastande strategi svarade för 43,7 procent av obligationer tillväxtländer vid utgången av 2016 och avkastade 0,4 procent.

Den sammantagna avkastningen för tillgångsslaget var -0,1 procent vilket var 0,5 procent bättre än jämförelseindex som sjönk med 0,6 procent.

Fastighetsportföljen (koncernen)

Direktägda fastigheter i Sverige och London

Under 2016 utvecklades fastighetsmarknaden i Sverige positivt. Fortsatt låga räntor, tillväxt i sysselsättning och reallöneökningar hos hushållen bidrog till en god likviditet och god efterfrågan på lokaler. Detta i kombination med att utbudet av nyproducerade lokaler och bostäder inte nådde upp till efterfrågan gav fortsatt låga vakansgrader och god hyrestillväxt.

I Sverige uppgick transaktionsvolymen till 200 (151) miljarder kronor vilket är var ny historisk toppnotering för svensk fastighetsmarknad och en ökning med drygt 30 procent jämfört med 2015.

I London var fastighetsmarknaden avvaktande under 2016. Likviditeten var relativt låg så väl före som efter folkomröstningen i juni, som resulterade i att Storbritannien lämnar EU-samarbetet. Den totala transaktionsvolymen i centrala London uppgick till 12,9 (18,3) miljarder GBP vilket var en minskning med nästan 30 procent jämfört med tidigare tre år då volymen legat kring 18 miljarder GBP.

Efterfrågan på hyresmarknaden i London minskade också under året. Den totala volymen nyuthyrda lokaler minskade jämfört med förra året och hyrestillväxten mattades av. Tillskottet av nyproducerade lokaler var relativt låg under året och vakansgraderna var på fortsatt låga nivåer. Gamla Livs fastigheter i London är belägna i attraktiva centrala lägen. Totalavkastningen i lokal valuta under 2016 för fastigheterna i London blev 3,8 procent. Hyresmarknaden i Sverige har karakteriserats av en stark efterfrågan på lokaler, särskilt i Stockholm och Göteborg där merparten av Gamla Livs fastighetsbestånd är beläget.

Under 2016 såldes totalt tre fastigheter, två i Upplands Väsby utanför Stockholm samt en fastighet på Broadwick Street i London. Det totala försäljningspriset för fastigheterna var 861 miljoner kronor.

Koncernens direktägda fastighetsbestånd utgjorde 16,2 (15,6) procent av de totala tillgångarna vid årets slut och omfattade totalt cirka 486 000 kvm, varav 70 000 kvm utgjorde bostäder. Inom beståndet var det god efterfrågan på lokaler och under året hyrdes 24 000 kvm lokaler ut.

Miljöarbetet sker kontinuerligt för att bland annat minska effektuttag för el och fjärrvärme. Hundra procent av elen till fastigheterna är upphandlad miljövänlig. Det långsiktiga arbetet med att miljöklassa fastigheterna enligt miljöcertifieringssystemen "Miljöbyggnad" och "Green Building" har fortsatt. Per årsskiftet var cirka 25 procent av ytan i fastighetsportföljen miljöklassad enligt "Miljöbyggnad" eller "Green Building". Det pågår ett fortlöpande arbete med att miljöcertifiera byggnaderna.

Fastighetsportföljen deltar i GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark) som är en världsomspännande undersökning som mäter fastighetsägares arbete med hållbarhetsfrågor till ett gemensamt index. Resultatet för Gamla Livs fastighetsportfölj förbättrades för fjärde

året i följd och resultatet låg väl över genomsnittet för likvärdiga fastighetsportföljer. GRESB används i det fortsatta miljöarbetet.

I april 2016 påbörjade den nya fastighetsförvaltaren Novi Real Estate sitt uppdrag med det svenska fastighetsbeståndet. Övertagandet från tidigare fastighetsförvaltare samt implementeringen genomfördes enligt plan och inga väsentliga brister har uppstått i utförandet.

De totala hyresintäkterna uppgick till 1 289 (1 265) miljoner kronor och driftnettot till 894 (887) miljoner kronor. Den ekonomiska vakansgraden uppgick till 7,7 (10,3) procent vid utgången av året. Portföljens fastigheter värderades totalt till 29 931 (27 310) miljoner kronor, vilket innebar en värdeförändring om 14,0 (11,1) procent exklusive sålda fastigheter. Under 2016 var totalavkastningen för samtliga direktägda fastigheter 17,0 (14,7) procent i svenska kronor.

Fastighetsfonder

SEB Fastighetsfond

Fonden är en så kallad REITS-fond, vilket innebär investeringar i noterade renodlat fastighetsägande bolag. Fonden utvecklades positivt under året och överträffade sitt jämförelseindex. Framförallt var det bolagsvalen i USA som bidrog positivt efter Trumps seger i presidentvalet. Hotell- och semesteranläggningsaktier som var förra årets förlorare återhämtade sig under 2016 och övervikten bland dessa bidrog mest till fondens överavkastning. Även bolagsvalen i Storbritannien var lyckosamma medan bolagsvalen i Japan var mindre träffsäkra. Mindre bolag gick överlag starkare än stora vilket gynnade fonden.

Investeringen i SEB Fastighetsfond avyttrades helt under hösten 2016. Portföljens avkastning var under innehavsperioden i svenska kronor 3,9 procent, vilket var 1,3 procent bättre än jämförelseindex som steg med 2,6 procent.

Globala direktägande fastighetsfonder

SEB Global Property Fund

Avkastningen för SEB Global Property Fund var för helåret 2016 i svenska kronor -4,6 procent. Den svaga avkastningen förklaras av fortsatt negativ värdeutveckling på innehaven av logistikfastigheter och en hög vakansgrad. Fonden äger inga fastigheter direkt men äger andelar i fyra fastigheter i bolagiserad form i två europeiska länder. Under året såldes en fastighet i Hamburg och ytterligare en fastighet bolagiserades. I december 2011 stängde fonden för inlösen för att under två år skapa likviditet för att möta önskemål om försäljning av andelar i fonden. Likviditeten som byggdes upp i fonden under den stängda tvåårsperioden blev dock inte tillräckligt stor och den 5 december 2013 togs beslut om avveckling av fonden. Andelsägarna får utbetalningar i takt med att fastighetsinnehaven i fonden säljs. Fonden skulle ha varit fullt avvecklad den 5 december 2016. Eftersom fondens förvaltare inte har lyc-

” Fortsatt låga räntor, tillväxt i sysselsättning och reallöneökningar hos hushållen bidrog till en god likviditet och god efterfrågan på lokaler. ”

kats att avyttra tillgångarna i portföljen så har ansvaret enligt gällande lagstiftning övergått till det depåförande institutet, CACEIS. Det depåförande institutet skall fortsätta avyttringen av innehaven och detta skall ske inom en period på 3 år. För att säkerställa att detta blir gjort på ett bra sätt har CACEIS givit förvaltaren Savills Fund Management GmbH mandat att förvalta och sälja tillgångarna.

Gamla Liv International Real Estate Fund ("GLIREF")

GLIREF är en fond med Gamla Liv som enda investerare. Syftet med fonden är att diversifiera Gamla Livs internationella fastighetsinvesteringar. GLIREF gjorde sina första investeringar under 2010, genom förvärv av andelar i fastigheter i Australien, Singapore och USA. Under 2016 gjordes en försäljning av en fastighet i Singapore som förvärvades under 2010. Portföljen består idag av 5 investeringar spridda mellan Kina, Australien och USA. Inför 2017 ser förvaltaren att det fortfarande finns goda investeringsmöjligheter i framför allt Australien och Japan. Portföljens avkastning för helåret 2016 var i svenska kronor 5,8 procent.

Infrastrukturfonder

Gamla Liv har investerat i 13 infrastrukturfonder varav två onoterade svenska vindkraftsbolag. Infrastrukturfonderna investerar i bl.a. vägar, vattensystem och parkeringsanläggningar. Det totala investerade kapitalet uppgick till cirka 1,8 (1,6) miljarder kronor och avkastningen uttryckt i svenska kronor uppgick till 11,5 (8,8) procent. Inom portföljen infrastrukturfonder gjordes ett antal nyinvesteringar under 2016. Investeringarna är långsiktiga. Ej utnyttjade åtaganden att investera uppgick till cirka 1,1 (0,7) miljarder kronor.

Hedgefonder

Syftet med placeringar i hedgefonder är dels att diversifiera bolagets placeringar, dels att föra in ett element av kapitalförvaltning med explicit fokus på absolutavkastning, vilket ligger i linje med bolagets övergripande målsättning med kapitalförvaltningen. Målsättningen är att portföljen av hedgefonder över tiden ska generera en avkastning som överstiger en blandportfölj av noterade aktier och obligationer, men till lägre risk. Placeringar sker huvudsakligen i enskilda fonder. Inom portföljen hedgefonder gjordes ett antal nya investeringar och placeringar i flera fonder avslutades under 2016.

Under 2016 var avkastningen i svenska kronor för hedgefondportföljen 1,1 (1,7) procent, vilket jämfört med ett globalt hedgefondindex (HFRX Global Hedge Fund Index) var 2,5 (-3,6) procent lägre. Anledningen var främst negativa bidrag från enskilda relativt stora investeringar varav en del nu är avyttrade eller under avyttring medan andra är kvar eftersom bedömningen gjorts att de kan vända utvecklingen. Även om det inte kan förväntas att

Gamla Livs hedgefondportfölj slår index för globala hedgefonder under alla tänkbara mätperioder så är det en rimlig förväntning att avkastningen skall vara positiv. Över tid har avkastningen varit avsevärt högre än hedgefondindex och den riskjusterade avkastningen är tydligt stark och avkastningsmönstret är absolutavkastande med diversifierande egenskaper mot andra breda tillgångsslag. Strategin är aktivt förvaltd med löpande investeringsbeslut och det anses inte föreligga väsentlig koncentration till någon enskild fond, strategi eller förvaltare.

Marknadsvärdet på placeringarna i hedgefonder uppgick vid årets utgång till 24,6 (24,8) miljarder kronor. Ej utnyttjade åtaganden att investera uppgick till cirka 2,0 (1,7) miljarder kronor. Placeringar i hedgefonder sker övervägande i underliggande valuta USD och EUR varav USD under merparten av året valutasäkrats till mellan 80 och 85 procent medan EUR varit näst intill fullsäkrad.

Kredithedgefonder

Under 2010 initierades investeringar i illikvida krediter till följd av förväntad hög avkastningspotential relativt mer likvida kreditobligationer och aktieplaceringar. Investeringarna har skett löpande med sex olika externa förvaltare och har utformats för att uppnå diversifiering såväl geografiskt som avseende typ av underliggande tillgång.

Utöver illikvida kreditinvesteringar ingår också en försäkringsrelaterad fond som investerar i återförsäkringsobligationer. Riskerna är där direkt relaterade till förekomsten av naturkatastrofer, som i allmänhet inte samvarierar med finansmarknadernas utveckling. Därmed förväntas investeringen diversifiera den totala tillgångsportföljen.

Under 2012 utökades investeringar i kredithedgefonder. De underliggande fonderna ämnar skapa avkastning främst genom att långsiktigt dra nytta av det minskade utbudet av krediter till följd av bland annat regelverksändringar i spåren av skuld- och bankkrisen. Investeringar har skett löpande med fyra olika externa förvaltare i ett flertal underliggande fonder. Portföljen med kredithedgefonder utgjordes per 161231 av cirka 9,1 (8,6) miljarder kronor i befintliga investeringar. Ännu ej utnyttjade åtaganden att investera uppgick till cirka 6,1 (3,2) miljarder kronor.

Avkastningen i svenska kronor för kredithedgefonder uppgick till 3,0 (3,4) procent. Placeringar i kredithedgefonder sker övervägande i underliggande valuta USD och EUR varav USD under merparten av året valutasäkrats till mellan 80 och 85 procent medan EUR varit näst intill fullsäkrad.

Lånefonder

Under 2013 etablerades investeringar i lånefonder. Investeringarna har skett med fyra olika externa förvaltare och en fond som förvaltas av SEB. I samband med etableringen av okorrelerade tillgångar (se nedan) utökades också tillgångsslaget lånefonder.

Avkastningen uttryckt i svenska kronor uppgick till 4,2 (5,3) procent. Marknadsvärdet på placeringarna i lånefonder uppgick vid årets utgång till 4,9 (3,4) miljarder kronor. Ännu ej utnyttjade åtaganden att investera



uppgick till cirka 0,7 (0,6) miljarder kronor. Placeringar i lånefonder sker övervägande i underliggande valuta USD och EUR varav USD under merparten av året valutasäkrats till mellan 80 och 85 procent medan EUR varit näst intill fullsäkrat.

Okorrelerat

Ett nytt tillgångsslag kallat ”okorrelerat” etablerades under november och december 2016. Tillgångsslaget finansierades genom försäljning av noterade obligationer och aktier. Portföljen av okorrelerade tillgångar kommer att byggas upp över tid och under tiden placeras likviden från försäljningen av obligationer och aktier i ett antal särskilt utvalda fonder med fokus på absolutavkastning och bedömd låg risknivå samt låg samvariation med traditionella breda tillgångsslag. Ett antal av de befintliga investeringarna i investeringsportföljen, bland annat infrastrukturinvesteringar, utvalda investeringar kopplade till försäkringsrisker, immateriella rättigheter och specialfinansiering, kommer att flyttas till denna portfölj under 2017.

Avkastningen uttryckt i svenska kronor uppgick till 0,6 procent. Investeringarna inleddes under november men de flesta investeringarna gjordes så sent som under december 2016. Marknadsvärdet på placeringarna uppgick vid årets utgång till 11,1 (0,0) miljarder kronor.

Private equity

Onoterade bolag

SEB förvaltar åt Gamla Liv ett diskretionärt mandat där investeringar görs hos externa förvaltare av private equity. Därtill har Gamla Liv ett antal direktinvesteringar i utvalda bolag som förvaltas av SEB. Gamla Liv är också investerad i fonden SEB Private Equity Opportunity Fund III som gör direktinvesteringar i noterade bolag.

Förutsättningarna för att sälja företag var goda under året och påverkades inte negativt i någon större omfattning av vare sig utfallet av det amerikanska presidentvalet, Storbritanniens val att lämna EU eller de åtskilliga terroristattentat som skedde runt om i världen. Kombinationen av högkvalitativa bolag, ett gynnsamt marknadsläge och en hälsosam konkurrens i budgivningarna bidrog till att generera hög avkastning.

En hög aktivitet bidrog till att vissa bolag avyttrades efter en kortare ägandeperiod än de normala 4-5 åren, men till bibehållen god avkastning. Många företag i private equity-portföljen noterades på börser runt om i världen. Dessa noteringar kommer att bidra till framtida avyttringar medan bolag i private equity-portföljen som börsnoterats under tidigare år avyttrades under innevarande år i takt med stigande börskurser och avslutade bindningstider.

Inom direktinvesteringar avyttrades totalt sex bolag och ett börsnoterades under året. Flera av avyttringarna skedde på en nivå som innebar avkastningar runt tre gånger investerat kapital. Den höga aktivitetsnivån på avyttringar förväntas fortgå under 2017, om inget oförutsett inträffar.

Investeringsmöjligheterna i nya högkvalitativa bolag var mycket goda under 2016. Tillsammans med några mycket erfarna lokala partners investerade förvaltaren i nio mogna företag, samt två tillväxtbolag. I samtliga fall har en tydlig plan för att skapa värde och följaktligen hög förväntad framtida avkastning identifierats. Flertalet av dessa investeringar är aktiva inom stabila sektorer som vård, utbildning eller liknande typ av servicesektorer runt om i världen.

Ytterligare en bidragande orsak till värdeskapandet i private equity-portföljen har varit förvaltarens strategiska samarbete med några av de mest framgångsrika investerarna i Silicon Valley inom nystartade företag och tillväxtbolag. Dessa samarbeten har gett tidig åtkomst till snabbväxande unga företag och i takt med att dessa företag fortsätter att växa värderas de högre i efterföljande kapitalansaffningsrundor.

Private equity-portföljen är väldiversifierad med hundratal underliggande portföljbolag. Den geografiska fördelningen vid årets slut var 19 procent Europa, 67 procent Nordamerika och 14 procent övriga världen. Tillgångarna fördelade sig på cirka 84 procent s.k. buy-outs (mogna bolag) och 16 procent s.k. venture capital (tillväxtbolag). Portföljen utgjordes av 16,0 (14,3) miljarder kronor i befintliga investeringar. Ej utnyttjade åtaganden att investera uppgick till cirka 8,9 (7,9) miljarder kronor.

Resultatet av de realiserade investeringarna var mycket tillfredställande och genererade cirka 4,2 miljarder kronor (4,0 miljarder), vilket motsvarade 2,4 (2,2) gånger investerat kapital.

Noterade bolag

Investeringar i noterade bolag sker genom fonden SEB Listed Private Equity (noterade portföljer, noterade managementbolag och direktinvesteringar). En stor del av värdeökningen i fonden drevs framförallt av ett enskilt innehav som ökade med 120 procent under 2016. Innehavet är en direktinvestering tillsammans med förvaltaren Blackstone. Vid investeringstillfället var bolaget felvärderat av marknaden eftersom det betraktades som en hårdvaruleverantör istället för en mjukvaruleverantör. Bolaget har sedermera blivit tydligare med sin positionering som den ledande finansiella mjukvaru- och tjänsteleverantören till stora bolag och har gått hårt fram med kostnadsnedskärningar inom hårdvarudelen. Ett annat innehav som hade stor positiv inverkan på fonden var verksamt inom försäkringar.



Fondavkastningen påverkades negativt av innehav inom kläddetaljhandeln. Flera av dessa bolag har inte lyckats vända den negativa utvecklingen trots en generellt sett positiv konsumentmarknad i USA. Några av innehaven är ganska mogna som investeringar i private equity-portföljen och bedömningen är att det blir svårt för bolagen att vända denna utveckling. Förvaltaren har därför sedan en tid varit mycket mer försiktig med just konsumentmarknadsbolag, även om de förefaller billiga i förhållande till sin potential. Under året gjordes istället flera nya investeringar i stabila bolag som gynnas av teknologilösningar och bedöms erbjuda bättre riskjusterad avkastning.

Total portföljutveckling för Private Equity

Den totala portföljutvecklingen för traditionell private equity var i lokal valuta starkt positiv för helåret med en uppgång på 13,5 procent. Inklusive värdeutvecklingen för SEB Listed Private Equity och SEB Private Equity Opportunity Fund III blev den totala portföljutvecklingen för 2016 13,2 procent.

Strategiska tillgångar

Strategiska tillgångar är tillgångar som har ansetts vara avsedda för ett långsiktigt innehav. Beslut angående dessa fattas av Finansdelegationen. De strategiska tillgångarna uppgick per slutet av 2016 till 12,6 (11,8) miljarder kronor varav reverslån till Trygg-Stiftelsen 12,5 (11,7) miljarder kronor.

Lånet till Trygg-Stiftelsen finansierar de aktier i SEB som stiftelsen fick i utbyte mot sina aktier i Trygg-Hansa AB i samband med SEB:s förvärv 1997 justerat för de aktier som stiftelsen senare har tecknat i SEB i nyemissioner och de aktier i SEB som stiftelsen senare har avyttrat. Lånet värderas till marknadsvärdet på dessa SEB-aktier. Avkastningen på lånet är direkt kopplad till kursutvecklingen på SEB A-aktien samt den utdelning som ges på aktierna, vilken tillfaller Gamla Liv. Gamla Liv har således en direkt exponering mot kursutvecklingen på SEB:s A-aktie, men inte någon rätt att rösta för aktierna.

Avkastningen på SEB-aktien inklusive utdelning var i svenska kronor 1,5 (-0,6) miljarder kronor eller 13,8 (-6,1) procent.

Inom strategiska tillgångar redovisas även utfallet av de särskilda strategiska mandaten avseende ränterisk, valutaexponering och allokering av aktier. Under 2016 var utfallet av de särskilda strategiska mandaten totalt sett negativt med cirka -204 (-259) miljoner kronor. Negativt bidrag kom från valutamandatet där främst en fullsäkring från 90% till 100% av EUR bidrog till ett negativt resultat. Ingen ränterisk togs i det särskilda strategiska mandatet under året och aktiemandatet gav ett positivt bidrag.

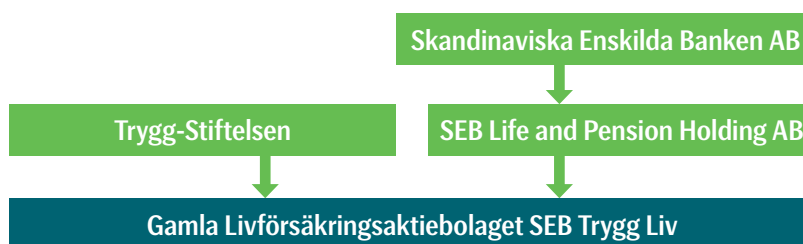
Under 2016 var den sammanlagda avkastningen på de strategiska tillgångarna 11,4 (-9,8) procent, huvudsakligen på grund av kursutvecklingen i SEB-aktien.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv ("Gamla Liv") får härmed avge årsredovisning för bolagets verksamhetsår 2016-01-01 – 2016-12-31.

Organisation

Gamla Liv är ett dotterbolag till SEB Life and Pension Holding AB, org.nr 556201-7904, Stockholm, vilket är ett dotterbolag till Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), org.nr 502032-9081, Stockholm ("SEB").



För att säkra försäkringstagarnas inflytande har Gamla Liv en unik konstruktion genom Trygg-Stiftelsens ägarandel. Inflytandet baseras dels på ägande, dels på särskilda regler för sammansättningen av styrelsen i Gamla Liv. Vart femte år erbjuds försäkringstagarna, enligt ett rullande schema, att rösta på kandidater till Trygg-Stiftelsens Fullmäktige. Fullmäktigeråden är själva försäkringstagare i Gamla Liv. Fullmäktige utser styrelsen för Trygg-Stiftelsen.

Trygg-Stiftelsen:

- äger en av sammanlagt 250 aktier i Gamla Liv
- har rätt att utse två styrelseledamöter i Gamla Liv och att tillsammans med SEB utse ordföranden i styrelsen som består av fem ledamöter
- har rätt att utse majoriteten av ledamöterna samt ordföranden i Finansdelegationen

Finansdelegationen, där företrädare för försäkringstagarna är i majoritet, ansvarar för beslut som rör bolagets kapitalförvaltning.

Verksamhet

Bolagets verksamhet avser traditionell försäkring och bedrivs enligt ömsesidiga principer, med försäkringstagarna genom Trygg-Stiftelsen som beslutande part i för verksamheten väsentliga frågor. Det innebär att bolaget inte är vinstutdelande samt att majoritetsägaren inte har bestämmande inflytande avseende utformningen av Gamla Livs finansiella och operativa strategier. Av dessa skäl konsolideras inte bolaget i SEB Life and Pension Holding-koncernen och inte heller i SEB-koncernen. Verksamheten i Gamla Liv består väsentligen av två grenar, avgiftsbestämd traditionell tjänstepensionsförsäkring och individuell traditionell försäkring. Närmare upplysningar om verksamhetsgrenarnas resultat återfinns i resultatanalysen på sidan 38.

Sedan 1997 är bolaget stängt för nyteckning. Bolaget tillförs årliga premier avseende avtal som var ingångna innan nyteckningen upphörde.

Allmänt

Gamla Liv har sedan 1999 ett långsiktigt avtal med SEB Pension och Försäkring AB ("PFAB"), enligt vilket PFAB har som uppdrag att utföra försäkringsadministration åt Gamla Liv. Avtalet gäller till och med år 2066. Avtalets längd ska sörja för kontinuitet och säkerställa administration till en låg kostnad. PFAB innehar också uppdraget att sköta Gamla Livs riskkontroll, kontroll av regelefterlevnad samt internrevision från och med 1 juli 2016. Under årets första halvår var det SEB som hade uppdraget att sköta Gamla Livs kontrollfunktioner.

SEB innehar uppdraget att sköta stora delar av Gamla Livs kapitalförvaltning och administration av hela placeringsportföljen. Avtal om detta gäller till och med 2066. Det kan dock sägas upp till slutet av år 2019, 2020 eller 2021. Avtalet omförhandlades under 2015 och gäller från 1 januari 2016.

Ytterligare information om avtalen finns i not 3 Upplysningar om närståendeavtal.

Gamla Livs styrelse beslutar, på förslag från ersättningskommittén, om ersättning och andra villkor för verkställande direktören. Se vidare not 38 Löner och ersättningar.

Koncernens resultat avviker inte i någon större utsträckning från moderbolagets. Skillnaden utgörs av de fastighetsförvaltande dotterbolagens verksamheter.

I översikten på sidan 3 redogörs för koncernens resultat och ekonomiska ställning per 2016-12-31.

Utveckling och händelser i sammanfattning

Gamla Liv har en finansiell styrka som medger betydande placeringar i tillgångar såsom aktier och fastigheter med högre förväntad avkastning än riskfria placeringar. Över tiden har detta gett en god avkastning till försäkringstagarna. 2016 gav placeringarna en totalavkastning på 7,8 (4,5) procent. Avkastningen förklaras främst av betydande uppgångar på fastigheter, onoterade aktier och strategiska placeringar, det vill säga placeringar som har ansetts vara avsedda för ett långsiktigt innehav. Den strategiska tillgången reverslån till Trygg-Stiftelsen (vilket lån varierar i värde med kursutvecklingen på SEB:s A-aktie) gav positiv avkastning. Totalavkastningen på 7,8 procent var högre än genomsnittet för de svenska livbolagen.

Under 2014 beslutade Riksdagen att sänka avdragsrätten för privat pensionsparande från 12 000 kronor per år till 1 800 kronor per år, med verkan från och med 2015. För att underlätta för bolagets kunder erbjöds under 2015 de kunder som fortfarande betalade in premier på existerande försäkringsavtal att nyteckna en kapitalförsäkring i motsvarande omfattning som tidigare pensionsförsäkring. Från och med 2016 är avdragsrätten borttagen för privat pensionsparande.

Händelser efter räkenskapsårets utgång samt förväntningar om framtiden

Under de två första månaderna 2017 har världens aktiemarknader utvecklats positivt med en uppgång i världsindex på drygt 5 procent. Samtidigt har de längre marknadsräntorna överlag stigit. Totalavkastningen i bo-

laget per den sista februari var 1,6 procent. Den kollektiva konsolideringsgraden har ökat från 114 till 115 procent per den sista februari. Återbäringsräntan är 4 procent men kommer den 1 april att höjas till 7 procent.

Kommentarer till resultatet, koncernen

Premieinkomst

Premieinkomsten för egen räkning uppgick till 623 (664) Mkr. Då bolaget är stängt för nyteckning minskar premieinkomsten, med normal omfattning av annullationer och i takt med att premieavtalen successivt löper ut. Riksdagens beslut om slopad avdragsrätt för privat pensionsförsäkring år 2015 medförde en större minskning av premieinkomsten än normalt.

Kapitalavkastning

Sammantaget uppgick kapitalavkastningen, netto till 13 146 (8 001) Mkr. Per 31 december 2016 uppgick placeringarna enligt balansräkningen till 178 932 (174 268) Mkr. Totalavkastningen på koncernens förvaltade kapital uppgick till 7,8 (4,5) procent.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar för egen räkning på -4 293 (-4 165) Mkr består dels av utbetald ersättning med -4 259 (-4 287) Mkr, dels av en förändring i avsättning för oregrerade skador på -34 (122) Mkr. Bolaget är stängt för nyteckning och beståndet minskar därmed. De utbetalda försäkringsersättningarna inom livförsäkring ökar plan enligt i takt med att fler försäkringsavtal når sin avtalade utbetalningstidpunkt och löpande pensionsutbetalningar påbörjas. Inom sjukförsäkring avtar de utbetalda försäkringsersättningarna i takt med att beståndet minskar.

Förändring av livförsäkringsavsättning

Bolagets försäkringsåtaganden realiserar som förväntat. Värderingen av åtagandena i livförsäkringsavsättning varierar däremot kraftigt på grund av dels ändringar i reglerna för hur dessa ska värderas, dels med de marknadsräntor som reglerna beror av och eftersom åtagandena har lång löptid. Under 2016 ökade livförsäkringsavsättning främst på grund av lägre marknadsräntor. Förändring av livförsäkringsavsättning uppgick till -708 (3 117) Mkr.

Driftskostnader

Driftskostnaderna i försäkringsrörelsen uppgick till -181 (-205) Mkr. Eftersom bolaget är stängt för nyteckning sker ingen aktivering av förutbetalda anskaffningskostnader. Förvaltningskostnadsprocenten blev 0,10 (0,12) procent.

Övriga tekniska kostnader

Avkastningsskatt, efter avräknad kupongsskatt, uppgick till -191 (-472) Mkr. Minskningen mot 2015 beror främst på att räntesatsen minskade mellan 2015 och 2016.

Skatter

Inkomstskatt uppgick till -116 (-88) Mkr varav uppskjuten skatt -96 (-46) Mkr.

Resultat

Årets resultat uppgick till 8 281 (6 854) Mkr.

Ekonomisk översikt, koncernen ¹⁾

	2016	2015	2014	2013	2012
Resultat, Mkr					
Premieinkomst, f.e.r.	623	664	899	1 025	1 214
Kapitalavkastning, netto	13 146	8 001	17 338	17 544	14 983
Försäkringsersättningar, f.e.r.	-4 293	-4 165	-4 159	-4 088	-4 637
Driftskostnader, f.e.r.	-181	-205	-193	-211	-221
Tekniskt resultat	8 396	6 942	5 424	26 083	14 992
Årets resultat	8 281	6 854	5 360	25 996	14 983
Ekonomisk ställning, Mkr					
Placeringsstillgångar	178 932	174 268	183 470	164 167	159 722
Försäkringstekniska avsättningar	84 670	83 925	87 162	79 447	91 884
Konsolideringskapital, Mkr					
Eget kapital	92 222	89 681	87 714	86 678	65 254
Uppskjuten skatteskuld	517	439	407	381	365
	92 739	90 120	88 121	87 059	65 619
Nyckeltal, livförsäkringsrörelsen ²⁾					
Kollektiv konsolideringsgrad, procent ³⁾	114	117	124	120	112
Förvaltningskostnadsprocent ⁴⁾	0,10	0,12	0,11	0,13	0,14
Administrationskostnadsprocent, sparprodukter ⁵⁾	0,07	0,08	0,08	0,09	0,10
Administrationskostnadsprocent, riskprodukter ⁶⁾	21,5	26,5	26,6	22,4	24,9
Nyckeltal, kapitalförvaltning ²⁾					
Direktavkastning placeringar, procent ⁷⁾	2,1	2,3	2,4	2,6	3,2
Totalavkastning placeringar, procent ⁸⁾	7,8	4,5	10,6	11,3	9,9
Nyckeltal, Solvens 1					
Kapitalbas för företaget, Mkr	-	87 876	86 222	84 224	64 447
Erforderlig solvensmarginal för företaget, Mkr ⁹⁾	-	3 524	3 450	3 368	3 798
Kapitalbas för försäkringsgruppen, Mkr ¹⁰⁾	-	12 936	12 873	11 788	12 191
Erforderlig solvensmarginal för försäkringsgruppen, Mkr ¹⁰⁾	-	9 604	9 665	8 911	9 156
Solvenskvt ¹¹⁾	-	25,0	23,7	25,0	17,0
Solvensgrad, procent ¹²⁾	-	203	197	203	170
	2016-12-31	2016-01-01			
Nyckeltal, Solvens ^{*)}					
Kapitalbas för företaget, Mkr ²⁾	92 849	90 176			
Primärkapital för företaget, Mkr ²⁾	92 847	90 176			
Solvenskapitalkrav för företaget (SCR), Mkr ²⁾	29 860	27 019			
Minimikapitalkrav för företaget (MCR), Mkr ²⁾	7 465	6 755			
Solvenskvt för företaget (SCR) ²⁾	3,1	3,3			
Solvenskvt för företaget (MCR) ²⁾	12,4	13,4			
Kapitalbas för försäkringsgruppen, Mkr	44 488	41 411			
Primärkapital för försäkringsgruppen, Mkr	44 484	41 400			
Solvenskapitalkrav för försäkringsgruppen (SCR), Mkr	36 280	33 220			
Minimikapitalkrav för försäkringsgruppen (MCR), Mkr	10 140	9 310			
Solvenskvt för försäkringsgruppen (SCR)	1,2	1,3			
Solvenskvt för försäkringsgruppen (MCR)	4,4	4,4			

*) Bolaget har valt att tillämpa övergångsregler som innebär att äldre bestämmelser används enligt försäkringsrörelselagens (FRL) solvensregler (Solvens 1) på tjänstepensionsverksamheten medan övrig verksamhet beräknas enligt Solvens 2.



- 1) Koncernen sammanfaller i allt väsentligt med moderbolaget varför separat översikt för moderbolaget ej upprättas.
- 2) Nyckeltalen gäller endast moderbolaget då motsvarande för koncernen inte är aktuellt.
- 3) Verkligt värde på tillgångarna i förhållande till bolagets totala åtaganden, det vill säga garanterade och inte garanterade, multiplicerat med 100. Detta gäller återbäringsberättigade avtal.
- 4) Relationen mellan driftskostnader, inklusive skaderegleringskostnader, i försäkringsrörelsen och genomsnittligt verkligt värde på placeringstillgångar, inklusive kassa och bank.
- 5) Relationen mellan administrationskostnader, inklusive skaderegleringskostnader, för sparförsäkringsprodukter och genomsnittligt totalt förvaltad kapital.
- 6) Relationen mellan administrationskostnader, inklusive skaderegleringskostnader, för riskförsäkringsprodukter och betald premieinkomst för dessa produkter. Premierabatter som har lämnats i varierande omfattning ingår inte.
- 7) Placeringarnas direktavkastning i procent av genomsnittet av verkligt värde på placeringarna, inklusive upplupna räntor, vid årets början och vid årets slut.
- 8) Beräkningen är gjord enligt Svensk Försäkrings rekommendation "Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning".
- 9) Utgör lagkrav på minsta nivå för kapitalbasen. Nivån beräknas efter verksamhetens art och omfattning och uppgår i huvudsak till 4 procent av de försäkringstekniska avsättningarna.
- 10) Försäkringsgruppen utgörs av de försäkringsbolag inom SEB som ägs av SEB Life and Pension Holding AB, vilket är ett försäkringsholdingföretag.
- 11) Relationen mellan kapitalbasen och erforderlig solvensmarginal.
- 12) Summan av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbas i relation till försäkringstekniska avsättningar.



Tjänstepension

Bolaget har klassificerat verksamheten för tjänstepensionsförsäkring utifrån de för livförsäkringsrörelse tillåtna försäkringsklasserna, där utbetalning av försäkringsbelopp är beroende av en eller flera personers uppnående eller förväntade uppnående av en viss ålder och som har samband med yrkesutövning samt försäkringar som meddelas som tillägg till sådana försäkringar.

Exempel på tjänstepensionsförsäkring är försäkringar med ålders-, sjuk- och efterlevandepension vilka är knutna till tjänsteförhållanden och för vilka arbetsgivaren helt eller delvis står för premiekostnaden. Tilläggsförsäkringar som omfattas av tjänstepensionsverksamheten behöver inte tecknas i direkt samband med huvudförsäkringen.

Exempel på vad bolaget inte har klassificerat som tjänstepensionsförsäkring är enskilda näringsidkares pensionsförsäkringar, tjänstegrupplivförsäkringar och företagsägda kapitalförsäkringar som pantsätts till anställda för att säkerställa löfte om direktpension.

Kollektiv konsolidering

Den kollektiva konsolideringen utgör skillnaden mellan marknadsvärdet av nettotillgångarna (de tillgångsvärden som försäkringstagarna har anspråk på) och till försäkringstagarna fördelade tillgångsvärden (försäkringskapitalen). Den kollektiva konsolideringen kan också uttryckas som de tillgångsvärden som tillhör försäkringstagarna men som ännu inte allokerats till försäkringsavtalen.

Den kollektiva konsolideringen framkommer inte i balansräkningen. Försäkringskapitalen är endast en beräkningsbas för att fördela bolagets vinstmedel skäligt mellan försäkringstagarna. Den kollektiva konsolideringen var vid årets utgång 22,0 (25,0) miljarder kronor. Marknadsvärdet av nettotillgångarna utgjorde 114 (117) procent av fördelade tillgångsvärden.

Bolagets mål är att konsolideringsgraden ska vara 100–115 procent, vilket innebär att ett visst överskott ska fungera som en buffert mellan år med sämre respektive bättre utveckling på kapitalmarknaden. Kapitalavkastningen har under en följd av år överträffat gjorda prognoser.

Återbäringsränta

Återbäringsränta är den ränta med vilken försäkringens totala värde förräntas, före skatt och avgifter. Försäkringstagarnas anspråk på bolaget delas upp i två delar. Den ena delen är garanterad i avtal och består av utfästa försäkringsbelopp och i förekommande fall avtalade löpande premier. Dessa belopp motsvarar indirekt en garanterad förräntning (mellan två och fem procent beroende på när försäkringen tecknades) och den förändras inte av en höjning eller sänkning av återbäringsräntan. Den andra delen av fordringen utgör anspråk i bolagets vinstmedel och är inte garanterad.

Den kapitalavkastning som bolaget uppnår tillkommer försäkringstagarna huvudsakligen genom återbäringsränta. Återbäringsräntan är en utjämning av kapitalavkastningen och ska över en längre tidshorisont vara lika hög som kapitalavkastningen.

Nedan redovisas den genomsnittliga återbäringsräntan under perioden 2012-2016.

Återbäringsränta före skatt och driftskostnader, procent

2016	2015	2014	2013	2012	Genomsnitt
10,0	14,0	9,0	5,4	3,0	8,3

Återbäringsräntan var vid årets början 16 procent. Den 1 juli sänktes räntan till 4 procent. Under året har den genomsnittliga återbäringsräntan, före skatt och avdrag för generella driftskostnader, varit 10,0 (14,0) procent.

Avdrag för generella driftskostnader görs med 0,1 respektive 0,5 procentenheter för försäkringar tecknade före respektive efter den 1 januari 1997.

Den avkastningsskatt som bolaget är skyldigt att betala bestäms av statslåneräntan och fördelas på försäkrings-tagarna genom en sänkning av återbäringsräntan, med olika regler för kapital- och pensionsförsäkring. Den genomsnittliga statslåneräntan under 2015 var 0,58 procent och för pensionsförsäkringar belastades återbäringsräntan med 15 procent därav, eller 0,09 (0,24) procentenheter. Statslåneräntan den 27 november 2015 var 0,65 procent och för kapitalförsäkring belastades återbäringsräntan med 30 procent av summan av 0,65 och 0,75 procentenheter, eller 0,42 (0,27) procentenheter.

Solvens

1 januari 2016 trädde Solvens 2 i kraft. Solvens 2 är det nya regelverk för försäkringsföretag som beslutats inom EU och som ska ersätta ett antal tidigare direktiv och regler. Syftet är att harmonisera regler om bolagsstyrning, kapitalkrav och riskhantering för att underlätta genomsyn och jämförbarhet, säkerställa bolagens förmåga att möta sina förpliktelser och därmed öka skyddet för försäkrings-tagarna.

Solvens 2 innebär bland annat att bolagens kapitalbehov ska baseras på de risker som verksamheten faktiskt är utsatt för, i stället för som tidigare väsentligen en fast procentsats på företagens försäkringstekniska avsättningar, kombinerat med detaljerade regler kring skuldtäckning. Alla risker ska beaktas, det vill säga risken att tillgångarna faller i värde, risken att avsättningarna ökar samt risker förknippade med den löpande verksamheten. Företagets motståndskraft mot plötsliga förändringar i tillgångsvärden och skulder ska stresstestas efter de krav som det nya regelverket anger och därigenom kommer man fram till hur mycket kapital verksamheten kräver. Därtill ställs ökade krav på styrelsen att säkerställa god riskhantering och en betydligt mer omfattande rapportering till myndigheter och allmänhet.

Under året har arbetet med att utforma och sammanställa en regelbunden tillsynsrapport ("RSR") och rapport om solvens och finansiell ställning ("SFCR") påbörjats. Från och med 2017 ska bolaget årligen offentliggöra en SFCR-rapport.

Bolagets styrelse beslutade i december 2015 att, i enlighet med övergångsregler till den svenska Solvens 2-lagstiftningen, tillämpa äldre bestämmelser av försäkringsrörelselagens (FRL) solvensregler (Solvens 1) på tjänstepensionsverksamheten. Övergångsreglerna förväntas gälla till och med 2019.

Den svenska tillsynsmyndigheten på försäkringsområdet, Finansinspektionen, har sedan flera år som ett komplement till det lagstadgade kapitalkravet använt ett mer riskbaserat kapitalkrav, "Trafikljuset". Det är att betrakta som ett tillsynsverktyg eftersom det saknar kvantitativ lagstöd, men har likväl blivit normgivande i branschen. Trafikljuset utgår i korthet från att bolagets kapital ska vara tillräckligt för att på ett års sikt möta 99,5 procent av alla tänkbara möjliga utfall av de risker som bolaget är ex-

ponerat mot. Det inbegriper finansiella risker, försäkrings- och driftskostnadsrisker. Då Gamla Liv använder sig av övergångsregler enligt ovan sker fortfarande rapportering enligt trafikljussystemet avseende bolagets tjänstepensionsverksamhet.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Bolagets affärsverksamhet, bestående av försäkringsrörelse och finansförvaltning, ger upphov till olika risker som kan påverka bolagets resultat och finansiella ställning. Några risker är direkt hänförliga till vald affärsstrategi, som strategiska och politiska risker, medan andra är hänförliga till specifika områden såsom försäkringsrisker, finansiella risker samt olika operationella risker. Strategiska risker är förändringar i marknaden, förändringar i skattelagstiftning och övrig lagstiftning, ryktesrisk och liknande risk. Försäkringsrisk inom livförsäkring är bland annat de risker som uppstår i och med åtaganden att försäkra enskilda personers liv och hälsa. Den största risken är att bolaget långsiktigt inte uppnår en kapitalavkastning som motsvarar ställda nominella och reala förpliktelser.

Förändringar i marknadsräntan, tillsammans med aktiekursrisken, är de två enskilda faktorer som har störst påverkan på värdet av bolagets placeringstillgångar och i det förstnämnda även försäkringsåtaganden. Detta hanteras inom bolagets arbete med matchning av tillgångar och skulder. Kapitalförvaltningens uppgift är främst att placera kapitalet så att högsta avkastning uppnås till en rimlig och acceptabel risk. För att ha god kontroll på den övergripande risknivån för bolaget, styrs risken i placeringarna med utgångspunkt från bolagets solvens-situation.

De operationella riskerna kan delas upp i processrisker kopplade till bolagets administrativa rutiner, legala risker, bedrägeririsker, IT-risker och katastrofrisker vilka kan leda till direkta eller indirekta förluster.

Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för risk-apptit, riskrapportering, intern kontroll och uppföljning. Styrelsen behandlar väsentliga finansiella ärenden, vilket bland annat innebär att den behandlar viktiga aspekter från risksynpunkt samt beslutar om den långsiktiga riskstrategin. Styrelsen har också fastställt riktlinjer för de fyra centrala funktioner som ska finnas enligt Solvens 2-regelverket.

Ytterligare information om mål, metoder, riskexponering, de centrala funktionerna samt känslighet för risker återfinns i not 2 Upplysningar om risker.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets överskott, 8 173 785 882 kronor, tillförs konsolideringsfonden. Se not 41.

Föreslagen resultatdisposition för respektive försäkringsgren framgår av resultatanalysen på sidan 38.

Resultatet av årets verksamhet och bolagets ställning per 31 december 2016 framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar för moderbolaget och koncernen med därtill fogade kommentarer.

Resultaträkning

Mkr	Not	MODERBOLAGET		KONCERNEN	
		2016	2015	2016	2015
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieinkomster, f.e.r.					
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	4	623	664	623	664
Premier för avgiven återförsäkring		-	-	-	-
		623	664	623	664
Kapitalavkastning, intäkter	5	11 542	11 827	11 881	12 109
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	6	4 155	2 892	4 151	2 669
Övriga tekniska intäkter		1	2	1	2
Försäkringsersättningar, f.e.r.					
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	7	-4 259	-4 287	-4 259	-4 287
Förändring i Avsättning för oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring		-34	122	-34	122
		-4 293	-4 165	-4 293	-4 165
Förändring i Livförsäkringsavsättning		-708	3 117	-708	3 117
Driftskostnader, f.e.r.	8	-181	-205	-181	-205
Kapitalavkastning, kostnader	9	-2 141	-1 047	-2 271	-1 203
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-615	-5 574	-615	-5 574
Övriga tekniska kostnader		0	0	-192	-472
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		8 383	7 511	8 396	6 942
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		8 383	7 511	8 396	6 942
Övriga intäkter		1	0	1	0
Övriga kostnader		0	0	0	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt / Resultat före skatt		8 384	7 511	8 397	6 942
Bokslutsdispositioner		-	95	-	-
Resultat före skatt		8 384	7 606	8 397	6 942
Avkastningsskatt och kupongskatt	13	-191	-472	-	-
Inkomstskatt	13	-19	-29	-116	-88
Årets resultat		8 174	7 105	8 281	6 854

Rapport över totalresultat

Mkr	MODERBOLAGET		KONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Årets resultat	8 174	7 105	8 281	6 854
Övrigt totalresultat				
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen	-	-	-50	27
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen	-	-	-	-
Skatt på poster i övrigt totalresultat	-	-	-	-
Årets totalresultat	8 174	7 105	8 231	6 881

Termer i resultaträkningen

Premieinkomst, f e.r.

Premier inbetalade under året minus premier för avgiven återförsäkring.

Kapitalavkastning

Summan av aktieutdelningar, nettot från fastighetsförvaltningen, räntor på räntebärande värdepapper, realisationsvinster netto och valutavinster netto minus kapitalförvaltningskostnader.

Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar

Bolagets placeringstillgångar är placerade till verkligt värde. Skillnaden mellan verkligt värde och anskaffningsvärde är orealiserade vinster eller orealiserade förluster.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus förändring i avsättning för oreglerade skador.

Förändring i livförsäkringsavsättning

Se förklaringen under Termer i balansräkningen.

Driftskostnader

Kostnader för försäljning och administration i försäkringsrörelsen.

Avkastningsskatt

Ett livförsäkringsbolag betalar avkastningsskatt, vilken uppgår till 15 procent för pensionsförsäkring respektive 27 procent för kapitalförsäkring på en beräknad schablonavkastning.

Årets resultat

Förs varje år till eget kapital.

Balansräkning

Mkr	Not	MODERBOLAGET		KONCERNEN	
		2016	2015	2016	2015
TILLGÅNGAR					
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark / Förvaltningsfastigheter	40	27 084	24 791	31 622	28 951
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	14	2 524	2 537	-	-
Aktier och andelar i intresseföretag		0	0	214	465
		2 524	2 537	214	465
Andra finansiella placeringstillgångar 20, 21					
Aktier och andelar	16	100 706	89 963	100 706	89 963
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	33 033	40 981	33 033	40 981
Pantsatta finansiella placeringstillgångar	17, 37	0	277	0	277
Övriga lån	18	12 564	11 722	12 564	11 722
Derivat	19	793	1 909	793	1 909
		147 096	144 852	147 096	144 852
		176 704	172 180	178 932	174 268
Fordringar					
Uppskjuten skattefordran		2	-	33	23
Aktuell skattefordran		523	288	523	288
Övriga fordringar	24	339	545	380	572
		864	833	936	883
Andra tillgångar					
Kassa och bank / Likvida medel		1 832	3 542	2 070	3 878
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter	25	369	537	369	537
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26	9	8	11	10
		378	545	380	547
SUMMA TILLGÅNGAR		179 778	177 100	182 318	179 576

Mkr	Not	MODERBOLAGET		KONCERNEN	
		2016	2015	2016	2015
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Aktiekapital ¹³⁾		25	25	25	25
Konsolideringsfond / balanserat resultat		83 720	82 305	83 916	82 802
Årets resultat		8 174	7 105	8 281	6 854
		91 919	89 435	92 222	89 681
Obeskattade reserver					
Periodiseringsfond		184	184	-	-
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring					
Livförsäkringsavsättning	27	83 628	82 920	83 628	82 920
Avsättning för oreglerade skador	28	1 042	1 005	1 042	1 005
		84 670	83 925	84 670	83 925
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	29	15	19	15	19
Skulder avseende återförsäkring	23	1	3	1	3
Derivat	19	1 672	69	1 672	69
Uppskjuten skatteskuld		20	20	517	439
Aktuell skatteskuld		-	-	2	1
Övriga skulder	30	948	3 242	2 838	5 200
		2 656	3 353	5 045	5 731
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	349	203	381	239
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		179 778	177 100	182 318	179 576

Termer i balansräkningen

Eget kapital

Exklusive aktiekapitalet är eget kapital bolagets samlade överskottsmedel, som endast får betalas ut till försäkringstagarna i form av återbäring eller användas för förlusttäckning.

Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

Livförsäkringsavsättning

Motsvarar det förväntade kapitalvärdet av bolagets garanterade förpliktelser enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar.

13) Antal aktier framgår av "Rapport över förändringar i eget kapital" på nästa sida.

Rapport över förändringar i eget kapital

Mkr	AKTIEKAPITAL	KONSOLIDERINGSFOND		ÅRETS RESULTAT	TOTALT
		Allokerat	Ej allokerat		
MODERBOLAGET					
Allt eget kapital klassas som bundet. Allt eget kapital (utom aktiekapitalet) tillförs konsolideringsfonden. Inget är utdelningsbart. Aktiekapitalet är fördelat på 250 aktier med ett nominellt värde av 100 000 kr per aktie. Årets resultat överensstämmer med totalresultatet.					
2016					
Ingående eget kapital	25	57 333	24 972	7 105	89 435
Disposition av föregående års resultat	-	-	7 105	-7 105	0
Totalresultat					
Årets resultat	-	-	-	8 174	8 174
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-
Årets totalresultat	-	-	-	8 174	8 174
Utbetald återbäring	-	-5 654	-	-	-5 654
Tilldelad återbäring	-	-36	-	-	-36
Omföring	-	10 064	-10 064	-	0
Utgående eget kapital	25	61 707	22 013	8 174	91 919
2015					
Ingående eget kapital	25	47 635	34 217	5 367	87 244
Disposition av föregående års resultat	-	-	5 367	-5 367	0
Totalresultat					
Årets resultat	-	-	-	7 105	7 105
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-
Årets totalresultat	-	-	-	7 105	7 105
Utbetald återbäring	-	-4 908	-	-	-4 908
Tilldelad återbäring	-	-6	-	-	-6
Omföring	-	14 612	-14 612	-	0
Utgående eget kapital	25	57 333	24 972	7 105	89 435

Mkr	AKTIEKAPITAL	BALANSERAT RESULTAT		ÅRETS RESULTAT	TOTALT
		Allokerat	Ej allokerat		
KONCERNEN					
Aktiekapitalet är fördelat på 250 aktier med ett nominellt värde av 100 000 kr per aktie.					
2016					
Ingående eget kapital	25	57 830	24 972	6 854	89 681
Disposition av föregående års resultat	-	-	6 854	-6 854	0
Totalresultat					
Årets resultat				8 281	8 281
Övrigt totalresultat	-	-	-50	-	-50
Årets totalresultat	-	-	-50	8 281	8 231
Utbetald återbäring	-	-5 654	-	-	-5 654
Tilldelad återbäring	-	-36	-	-	-36
Omföring	-	9 763	-9 763	-	0
Utgående eget kapital	25	61 903	22 013	8 281	92 222
2015					
Ingående eget kapital	25	48 112	34 217	5 360	87 714
Disposition av föregående års resultat	-	-	5 360	-5 360	0
Totalresultat					
Årets resultat				6 854	6 854
Övrigt totalresultat	-	-	27	-	27
Årets totalresultat	-	-	27	6 854	6 881
Utbetald återbäring	-	-4 908	-	-	-4 908
Tilldelad återbäring	-	-6	-	-	-6
Omföring	-	14 632	-14 632	-	0
Utgående eget kapital	25	57 830	24 972	6 854	89 681

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	MODERBOLAGET		KONCERNEN	
		2016	2015	2016	2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Resultat före skatt		8 384	7 606	8 397	6 942
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	1	-9 488	-8 174	-9 578	-7 794
Betald skatt	2	-447	-605	-25	-56
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder		-1 551	-1 173	-1 206	-908
Kassaflöde från förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder					
Utbetalt från konsolideringsfond		-5 654	-4 908	-5 654	-4 908
Placeringstillgångar	3	5 673	15 022	5 623	13 753
Äkta återköpsavtal		-300	-5 033	-300	-5 033
Rörelsefordringar och rörelseskulder	4	122	-2 325	-221	-1 195
		-159	2 757	-552	2 617
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5	-1 710	1 584	-1 758	1 709
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0	0	0
Periodens kassaflöde		-1 710	1 584	-1 758	1 709
Likvida medel vid årets början					
Valutakursdifferens på likvida medel		-	-	-50	27
Periodens kassaflöde		-1 710	1 584	-1 758	1 709
Likvida medel vid årets slut	6	1 832	3 542	2 070	3 878
Not 1					
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet					
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring		36	6	36	6
Realisationsresultat vid avyttring av placeringstillgångar		7 994	7 803	8 024	7 803
Orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar		3 540	-2 682	3 536	-2 905
Valutakursdifferenser		-1 337	-286	-1 273	-347
Förändring i Avsättning för oreglerade skador enligt balansräkningen		-37	120	-37	120
Förändring i Livförsäkringsavsättningar enligt balansräkningen		-708	3 117	-708	3 117
Förändring av obeskattade reserver enligt balansräkningen		-	95	-	-
		9 488	8 174	9 578	7 794

Mkr	MODERBOLAGET		KONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Not 2				
Skatt enligt resultaträkningen	-210	-501	-116	-88
Justeringsposter som subtraheras				
Förändring i avsättning för skatter	237	104	-91	-32
	-447	-605	-25	-56
Not 3				
Förändring av placeringstillgångar enligt balansräkningen	-4 524	10 187	-4 664	9 202
Justeringsposter som subtraheras				
Realisationsresultat vid avyttring av placeringstillgångar	-7 994	-7 803	-8 024	-7 803
Orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar	-3 540	2 682	-3 536	2 905
Valutakursdifferenser	1 337	286	1 273	347
	5 673	15 022	5 623	13 753
Not 4				
Förändring av rörelsefordringar och skulder enligt balansräkningen				
Upplupna och förutbetalda poster	313	-56	309	-51
Övriga fordringar	206	136	-65	67
Avsättningar utöver skatt	-	-	-	-
Övriga kortfristiga skulder exklusive äkta återköpsavtal	-397	-2 405	-465	-1 211
	122	-2 325	-221	-1 195
Not 5				
Kassaflöde från den löpande verksamheten				
Varav				
Räntebetalningar	1 590	1 797	1 590	1 773
Ränteutbetalningar	-29	-47	-59	-79
Erhållna utdelningar	974	1 165	974	1 165
	2 535	2 915	2 505	2 859
Not 6				
Med likvida medel avses kassa och bank.				

Resultatanalys

MODERBOLAGET

2016 Mkr	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Tjänste- anknuten sjukför- säkring	Summa tjänste- pensions- försäkring	Individuell traditionell försäkring	Ouppsäg- bar sjuk- och olycks- fallsför- säkring	Gruppliv- och tjänste- gruppliv- försäkring	Summa övrig försäkring	Mottagen åter- försäkring	Total
-------------	---	---	--	---	--	---	------------------------------	---------------------------------	-------

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Premieinkomst, f.e.r.	294	52	346	195	8	19	222	55	623
Kapitalavkastning, intäkter	4 474	32	4 506	6 926	13	22	6 961	75	11 542
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	1 617	-	1 617	2 503	-	8	2 511	27	4 155
Övriga tekniska intäkter, f.e.r.	-	-	-	2	-	-	2	-	2
Försäkringsersättningar, f.e.r.									
Utbetalda försäkringsersättningar									
Före avgiven återförsäkring	-1 614	-54	-1 668	-2 518	-26	-9	-2 553	-38	-4 259
Förändring i Avsättning för oreglerade skador									
Före avgiven återförsäkring	-4	-32	-36	23	-7	-18	-2	4	-34
	-1 618	-86	-1 704	-2 495	-33	-27	-2 555	-34	-4 293
Förändring i Livförsäkringsavsättningar	-416	4	-412	-288	-	6	-282	-14	-708
Driftskostnader, f.e.r.	-67	-7	-74	-80	-2	-2	-84	-23	-181
Kapitalavkastning, kostnader	-833	-	-833	-1 291	-	-4	-1 295	-14	-2 142
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-239	-	-239	-371	-	-1	-372	-4	-615
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	3 212	-5	3 207	5 101	-14	21	5 108	68	8 383

ICKE-TEKNISK REDOVISNING

Försäkringsrörelsens tekniska resultat	3 212	-5	3 207	5 101	-14	21	5 108	68	8 383
Övriga intäkter	-	-	-	1	-	-	1	-	1
Övriga kostnader	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	3 212	-5	3 207	5 102	-14	21	5 109	68	8 384
Bokslutsdispositioner	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat före skatt	3 212	-5	3 207	5 102	-14	21	5 109	68	8 384
Skatt	-69	-5	-74	-128	-3	-4	-135	-1	-210
Årets resultat	3 143	-10	3 133	4 974	-17	17	4 974	67	8 174

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Livförsäkringsavsättning	34 211	27	34 238	49 337	4	36	49 377	14	83 629
Avsättning för oreglerade skador	39	443	482	113	184	27	324	236	1 042
	34 250	470	34 720	49 450	188	63	49 701	250	84 671

KONSOLIDERINGSFOND	31 006	1 369	32 375	49 017	1 235	252	50 504	841	83 720
--------------------	--------	-------	---------------	--------	-------	-----	---------------	-----	---------------

EGET KAPITAL EXKLUSIVE AKTIEKAPITAL	34 149	1 358	35 507	53 993	1 216	269	55 478	909	91 894
-------------------------------------	--------	-------	---------------	--------	-------	-----	---------------	-----	---------------

FÖRESLAGEN RESULTATDISPOSITION

Årets resultat	3 143	-10	3 133	4 974	-17	17	4 974	67	8 174
Överföring till / uttag ur konsolideringsfonden	-3 143	10	-3 133	-4 974	17	-17	-4 974	-67	-8 174

Noter

Not 1 - Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Bolagets firma är Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) med org nr 516401-6536. Gamla Liv är ett dotterbolag till SEB Life and Pension Holding AB, org nr 556201-7904, Stockholm, vilket är ett dotterbolag till Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), org nr 502032-9081, Stockholm. Bolaget är registrerat i Sverige med säte i Stockholm. Huvudkontorets adress är SE-106 40 Stockholm.

Gamla Livs verksamhet avser traditionell livförsäkring och bedrivs enligt ömsesidiga principer. Verksamheten består väsentligen av två grenar, avgiftsbestämd traditionell tjänstepensionsförsäkring och individuell traditionell försäkring.

De finansiella rapporterna omfattar såväl moderbolaget som koncernen och avser verksamhetsåret 2016-01-01 – 2016-12-31. Rapporterna har godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 6 april 2017 och kommer att föreläggas bolagsstämman 2017 för fastställande.

Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

Samtliga redovisningsprinciper gäller för både moderbolaget och koncern, förutom för aktier i koncern- och intressebolag som endast gäller för moderbolaget.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat anges. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom de finansiella tillgångar och skulder samt placeringsfastigheter som värderas till verkligt värde.

Grund för rapporternas upprättande

Årsredovisningen för moderbolaget har upprättats enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) och Rådet för finansiell rapportering RFR, Redovisning för juridiska personer (RFR2). Det innebär att samtliga av EU godkända internationella redovisningsstandarder (IFRS) och uttalanden tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisningsområdet (så kallad lagbegränsad IFRS).

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning för försäkringsföretag. Rådet för finansiell rapportering RFR (RFR1), Kompletterande redovisningsregler för koncerner samt internationella redovisningsstandarder (IFRS) och tolkningar av dessa standarder såsom de antagits av EU.

Svenska kronor är funktionell valuta för moderbolaget och rapporteringsvaluta eftersom verksamheten uteslutande bedrivs i Sverige. Samtliga belopp presenteras i miljoner kronor om inte annat anges.

Förändrade redovisningsprinciper 2016

Ändrade IFRS som ska tillämpas första gången 2016, har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens tillämpade redovisningsprinciper.

Standarder, ändringar och tolkningar som ännu inte trätt i kraft eller inte har tillämpats i förtid

Nedan redogörs för de kommande större förändringar som påverkar på bolaget. Utöver dessa har vid upprättandet av årsredovisningen per 31 december 2016 ytterligare några standarder och tolkningar, som inte bedöms påverka bolaget nämnvärt, publicerats men ännu inte trätt i kraft.

- *IFRS 9* Finansiella instrument – IFRS 9 publicerades 2014 och kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument. Standarden innehåller nya regler för redovisning, klassificering och värdering, kreditförlustreserveringar och allmän säkringsredovisning. IFRS 9 är obligatorisk från 1 januari 2018, men tillåten att tillämpa tidigare. Standarden har antagits av EU. Nya regler för klassificering och värdering av finansiella tillgångar reducerar antalet värderingskategorier och fokuserar i stället på bolagets affärsmodell med avseende på hur de finansiella tillgångarna används och om de kontraktuella kassaflödena representerar enbart nominella belopp och ränta. Kraven avseende finansiella skulder kvarstår i stort sett oförändrade jämfört med IAS 39. Standardens påverkan på koncernens finansiella rapporter utreds. Bedömningen är att det inte får någon direkt påverkan på koncernens finansiella rapporter, utöver extra upplysningar. Bolaget avser inte att utnyttja den möjlighet som finns för försäkringsbolag om senare tillämpning av IFRS 9.
- *IFRS 15* Intäkter från kontrakt med kunder. IASB har publicerat IFRS 15 som en enda standard för krav avseende intäkter som gäller för alla företag i alla branscher. IFRS 15 ersätter alla nuvarande standarder och tolkningar om intäktsredovisning i IFRS inklusive IAS 11 Entreprenadavtal, IAS 18 Intäkter och relevanta tolkningar men ska inte tillämpas på finansiella instrument, försäkringskontrakt eller leasingkontrakt. Standarden introducerar en femstegsmodell för redovisning av intäkter. Ingen effekt på koncernens finansiella rapporter förväntas eftersom alla avtal klassificeras som försäkringsavtal. IFRS 15 är antagen av EU och ska tillämpas från 1 januari 2018.
- *IFRS 16* Leasing publicerades i januari 2016 och ersätter IAS 17 Leasingavtal och tillhörande tolkningar. Den största effekten av de nya reglerna är att en leasetagare ska redovisa en leasingtillgång (rätten att använda en tillgång) och en finansiell skuld, som huvudsakligen representerar nuvärdet av hyrda tillgångar i balansräkningen. I resultaträkningen ersätts den linjära operationella leasingkostnaden av en kostnad för avskrivning av den leasade tillgången och en räntekostnad för den finansiella skulden. I nuläget redovisar inte leasetagaren operationella leasing i balansräkningen. Bolaget utvärderar för närvarande effekten av ändringarna på koncernens finansiella rapporter. Standarden ska tillämpas från 1 januari 2019 och är inte antagen av EU.
- *IFRS 17* Försäkringsavtal. En ny standard för redovisning av försäkringsavtal ska publiceras under 2017. Det troliga ikraftträdandet är 1 januari 2021.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Väsentliga bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciperna

För upprättande av redovisning krävs att företagsledningen gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. Väsentliga bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciperna har gjorts vid val av redovisa finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen samt vid beslut att klassificera samtliga försäkringsavtal som försäkring. Bedömningarna redogörs för nedan.

Uppskattningar med väsentlig osäkerhet

Det krävs att företagsledningen gör uppskattningar och bedömningar som påverkar de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. De områden där företagsledningen gjort bedömningar och uppskattningar är framför allt relaterade till förvaltningsfastigheter, aktier och andelar i koncern- och intresseföretag, alternativa investeringar och försäkringstekniska avsättningar. Dessa uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och är den bästa bedömning som är möjlig på basis av den information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. En beskrivning av använda antaganden och värderingsmetoder finns även i redovisningsprinciperna för respektive tillgång och skuld.

Förvaltningsfastigheter

Vid beräkning av de kassaflöden som används vid värdering av fastigheterna görs flera antaganden och bedömningar. De omfattar parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation och diskonteringsränta. En förändring i någon av dessa parametrar, på grund av förändringar i vakansgrad, marknadsvillkor eller liknande, påverkar de beräknade kassaflödena och därmed värdet på fastigheterna. Se även tabell "Stressscenarier enligt Trafikljusmodell" i not 2, Upplysningar om risker, avsnitt Kanslighetsanalys avseende finansiella risker.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag

Innehaven i koncernföretagen utgörs uteslutande av fastigheter. Fastighetsvärderingen i dessa bolag utgör grunden för bestämmande av verkligt värde på aktierna i moderbolaget. Samma typ av uppskattning och bedömning gäller för dessa fastigheter som övriga förvaltningsfastigheter i stycket ovan.

Alternativa investeringar

Alternativa investeringar omfattar Private Equity, hedgefonder, kredithedgefonder, lånefonder och infrastrukturfonder. Värderingen upprättas i samarbete mellan respektive fonds förvaltningsbolag, fondadministratör och i förekommande fall särskilda värderingsföretag. Värderingen i bolagets redovisning bygger på de senaste tillgängliga rapporterna, och bolaget gör en bedömning om någon justering behövs. Se även Redovisning av finansiella instrument nedan och not 2, Upplysningar om risker.

Not 1 - Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper, forts.

Försäkringstekniska avsättningar

Värderingen av bolagets försäkringsåtaganden i de redovisade försäkringstekniska avsättningarna innehåller väsentlig osäkerhet. Marknadsvärde saknas och anskaffningsvärde kan ej användas varför bolaget är hänvisat till en nuvärdesberäkning av förväntade framtida betalningar. Dessa innehåller flera bedömningar och antaganden. Den diskonteringsränta som bolaget valt att använda följer Finansinspektionens föreskrift och är därmed inte föremål för bedömning från bolagets sida. Räntan härleds från ränteswappar och en långsiktigt antagen terminränta om 4,2 procent. För korta löptider är det en marknadsränta men för längre löptider en modell.

Antaganden görs om bland annat dödlighet, andra risker, driftkostnader och försäkringstagarnas val. De dödlighetsantaganden som tillämpas har sin grund i en branschgemensam undersökning, men med anpassning till Gamla Livs kunder utifrån bolagets erfarenhet. Antaganden om driftkostnader innebär en bedömning av bolagets framtida kostnadsutveckling och bygger på faktiska förhållanden och bolagets erfarenhet.

Transaktioner i utländsk valuta

Bolagets rapporteringsvaluta är svenska kronor. När en transaktion i utländsk valuta första gången tas in i redovisningen omräknas den till svenska kronor enligt avistakursen på transaktionsdagen. Efterföljande balansdagar räknas monetära poster i utländsk valuta om till balansdagskurs. Icke-monetära poster som värderas till historiskt anskaffningsvärde i utländsk valuta, räknas om till valutakursen vid transaktionstillfället. Icke-monetära poster som värderas till verkligt värde i utländsk valuta, räknas om till valutakursen den dag då det verkliga värdet fastställdes.

Vinster och förluster som uppkommer på grund av valutakursförändringar, vid avyttring eller omräkning av monetära och icke-monetära poster, redovisas i resultaträkningen.

Aktier och andelar i dotterföretag

I moderbolaget redovisas dotterbolag som är handelsbolag till justerat anskaffningsvärde vilket innebär att anskaffningsvärdet löpande justeras med dotterbolagets resultat.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget och dess dotterföretag. Dotterföretag är alla företag över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget.

De finansiella rapporterna för moderföretaget och dotterföretagen som konsolideras avser samma period och är upprättade enligt de redovisningsprinciper som gäller för koncernen. Ett dotterföretag tas in i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten, vilket är den dag då moderföretaget får ett bestämmande inflytande, och ingår i koncernredovisningen till den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Dotterbolagens tillgångar och skulder redovisas i koncernbalansräkningen med utgångspunkt från de koncernmässiga anskaffningsvärdena. I koncernbalansräkningen uppdelas dotterbolagens och moderbolagets obeskatade reserver i uppskjuten skatt och eget kapital. Koncerninterna transaktioner och balansposter samt realiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag eliminerar.

Skatter

Avkastningsskatt

Bolaget betalar avkastningsskatt som baseras på schablonberäkningar av avkastningen på nettotillgångarna som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Kupongskatt erläggs på viss kapitalavkastning i utlandet. Denna skatt är avräkningsbar från avkastningsskatten med ett års fördröjning.

Avkastningsskatten beräknas varje år och redovisas som skattekostnad i moderbolaget och som övrig teknisk kostnad i koncernen.

Inkomstskatt

Vissa verksamhetsgrenar i moderbolaget (huvudsakligen sjuk- och grupplivförsäkring) samt dotterbolag som ej bedriver försäkringsverksamhet, beskattas enligt lagen om inkomstskatt. Inkomstskatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Skattesatsen är 22 procent. Resterande verksamhetsgrenar beskattas med avkastningsskatt.

Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattepliktiga värde och bokförda värde. Dessa inkluderar till exempel realiserat resultat på placeringstillgångar. Uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen. Uppskjuten skattefordran redovisas i balansräkningen i den omfattning det är sannolikt att dessa kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Bolagets uppskjutna skatteskuld och skattefordran har beräknats med en skattesats om 22 (22) procent.

Byggnader och mark

Samtliga fastigheter i koncernen är förvaltningsfastigheter. Med förvaltningsfastigheter menas fastigheter som innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegring. Fastighetsköp och fastighetsförsäljningar redovisas i samband med att risker och förmåner som förknippas med äganderätten övergår till köparen eller säljaren, vilket normalt sker på tillträdesdagen.

Förvaltningsfastigheter redovisas initialt till anskaffningsvärde, vilket inkluderar utgifter direkt hänförliga till förvävet. Efter den initiala redovisningen redovisas förvaltningsfastigheter till verkligt värde på balansdagen definierat som bedömt marknadsvärde med värdeförändring redovisad i resultaträkningen.

Utgifter för reparation och underhåll resultatförs löpande. Tillkommande utgifter aktiveras när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar förknippade med tillgången kommer att erhållas. Mer omfattande förbättringsarbeten aktiveras om de förväntas ge en framtida ekonomisk fördel jämfört med läget innan åtgärden vidtogs.

Redovisning av finansiella instrument

Finansiella instrument i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan placeringstillgångar (exklusive byggnader och mark), kassa och bank, vissa övriga fordringar och vissa upplupna ränte- och hyresintäkter. På skuldsidan återfinns derivat, vissa övriga skulder samt vissa upplupna kostnader.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, vilket utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avvyttra tillgången. Ej likvidreglerade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när

de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller om bolaget överför i allt väsentligt samtliga risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den. Överlåtelse av finansiella tillgångar där huvudsakligen alla risker och ersättning kvarstår är återköpstransaktioner och värdepapperslån.

Derivat används för att ekonomiskt säkra risker avseende ränte-, aktie- och valutakurs exponeringar som bolaget är utsatt för. Bolaget tillämpar inte säkringsredovisning.

Finansiella transaktioner som nettoredo visas

Finansiella tillgångar och skulder nettoredo visas i balansräkningen när det finns en legal rättighet att nettoredo visa transaktioner och det finns en avsikt att erlägga likvid netto eller realisera tillgången och erlägga likvid för skulden samtidigt.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar redovisas första gången när bolaget får tillgång till kontraktuell ersättning från instrumentet och värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen innehåller sådana finansiella tillgångar som innehas för handel och sådana finansiella tillgångar som företagsledningen vid första redovisningstillfället valt att föra till denna kategori (verkligt värdeoptionen). De sistnämnda omfattar obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupna ränteeintäkter, pantsatta finansiella placeringstillgångar, aktier, övriga lån samt aktier i koncern- och intresseföretag.

Finansiella tillgångar klassificeras som innehav för handel om de innehas i syfte att säljas på kort sikt för att generera vinst. Derivat anses alltid som att de innehas för handel såvida de inte är identifierade som säkringsinstrument.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Bolaget har som princip att hänföra samtliga placeringstillgångar som är finansiella tillgångar till kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, dels för att kapitalförvaltningens verksamhet löpande utvärderas på basis av verkliga värden, dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga konsekvens som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en aktuell ränta. Gamla Livs portfölj innehåller tillgångar med varierande likviditet. Portföljens tillgångar är till drygt 50 procent marknadsnoterade tillgångar med innebörden att de handlas på en aktiv marknad. En aktiv marknad är en marknad med offentligt tillgängliga priser som representerar faktiska marknadstransaktioner. De tillgångar i bolaget som handlas på en aktiv marknad är aktier, obligationer, derivat och valutor.

För tillgångar där en aktiv marknad saknas, används olika värderingstekniker för att uppskatta ett värderingstidpunkten verkligt värde vilket bedöms motsvara det pris till vilket en transaktion mellan kunniga, sinsemellan oberoende, parter kan genomföras. De tillgångar i bolaget som inte handlas på en aktiv marknad är private equity, hedgefonder, länefonder, kredithedgefonder, vissa kortfristiga ränteinstrument samt aktier i dotterbolag.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag redovisas i moderbolaget som finansiella instrument värderade till verkligt värde. Aktierna består i princip uteslutande av aktier i fastighetsdotterbolag. Fastighetsvärderingen i dessa bolag utgör grunden för bestämmande av verkligt värde på aktierna i moderbolaget.

Aktier som är noterade på en auktoriserad börs eller motsvarande redovisas till senaste köpkurs på balansdagen. Investeringar i private equity (onoterade värdepapper) sker via riskkapitalbolag. Värderingen till bedömt marknadsvärde av de underliggande bolagen görs externt av respektive riskkapitalbolag och genomförs med användning av dels traditionella värderingsmetoder som kassaflödesdiskontering och utdelningsdiskontering, dels observerade marknadsvärderingar av liknande noterade bolag med användning av observerade vinstmultiplar eller substansvärdesmultiplar. Värderingen sker kvartalsvis och bygges på senast tillgängliga kvartalsrapport och bolaget gör en bedömning om någon justering behöver göras.

Fondandelar värderas till senaste handelsnav, vilket är den kurs som transaktioner sker till vid handel med andelar i fonderna. Innehav i fonder redovisas till bolagets andel av den värdering som fondadministratören gör av fondens sammanlagda innehav och uppdateras normalt då ny värdering har erhållits. Värdering av hedgefonder sker oftast månads- eller kvartalsvis. Private equity-fonderna värderas kvartalsvis. Övriga fonder värderas dagligen.

Räntebärande instrument som handlas på en aktiv marknad värderas till verkligt värde enligt senast noterad köpkurs eller om sådan saknas till senast noterad betalkurs. Räntebärande instrument som inte handlas på en aktiv marknad och där noterad kurs saknas värderas efter en nuvärdesberäkning med hänsyn till jämförbara värdepappers marknadsräntor på balansdagen.

Derivat värderas till verkligt värde. Derivat med positiva verkliga värden redovisas som placeringstillgångar medan derivat med negativa verkliga värden redovisas som skulder. I de fall det finns noterade kurser används dessa. För derivat som saknar noterade kurser görs värdering genom vedertagna teoretiska modeller baserat på information om underliggande instrument.

Lånefordringar och kundfordringar

I denna kategori ingår vissa övriga fordringar och upplupna intäkter. Initialt värderas denna kategori till verkligt värde inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas dessa tillgångar till upplupet anskaffningsvärde, vilket bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten inklusive transaktionskostnader.

Vid balansdagen görs en bedömning om det finns objektiva bevis för att tillgångarna har förlorat i värde och att detta orsakats av en eller flera händelser som inträffat efter att tillgången först redovisades. En eventuell nedskrivning görs endast om sådana objektiva belägg finns och de dessutom med rimlig säkerhet kan uppskattas påverka framtida förväntade kassaflöden. En eventuell nedskrivning redovisas via resultaträkningen.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Gällande finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet eller emissionen av den finansiella skulden i resultaträkningen. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när de upphör, det vill säga när åtagandet upphör, makuleras eller förfaller.

Kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen innehåller sådana finansiella skulder som innehas för handel och sådana finansiella skulder som företagsledningen vid första redovisningstillfället valt att föra till denna kategori (verkligt värdeoptionen). Kriterierna för klassificering av finansiella skulder under verkligt värdeoptionen är desamma som för finansiella tillgångar. Finansiella skulder som innehas för handel är företrädesvis derivat. De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas löpande i resultaträkningen.

Med återköpsransaktioner, eller repotransaktioner, avses avtal där parterna samtidigt har kommit överens om försäljning och återköp av ett visst värdepapper till ett i förväg bestämt pris och tidpunkt. Värdepapper i en repotransaktion kvarstår i balansräkningen och det sålda värdepappret redovisas som ställd säkerhet. Erhållen likvid redovisas som Övriga skulder. På motsvarande sätt när bolaget köper värdepapper med ett åtagande att sälja dem till ett i förväg bestämt pris, redovisas inte värdepappret i balansräkningen. Den erlagda likviden redovisas som Övriga fordringar. Skillnaden mellan likvid för avistaledet och terminsledet periodiseras över löptiden som ränta.

Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde

I övriga finansiella skulder ingår ännu ej likvidreglerade värdepappersaffärer, leverantörsskulder och övriga skulder. Vid första redovisningstillfället värderas skulderna till verkligt värde inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas skulderna till upplupet anskaffningsvärde inklusive transaktionskostnader med tillämpning av effektivräntemetoden.

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Realisationsvinster och realisationsförluster definieras som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar återförs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realiserade och orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag.

Värdeförändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning, intäkter alternativt Kapitalavkastning, kostnader.

Kapitalförvaltningskostnader

Kapitalförvaltningskostnader delas upp i fast och rörligt arvode. Fast arvode innefattar kostnader för förvaltning, administration och värdepappersdepåer. Rörligt arvode kan uppstå när avkastningen i respektive tillgångsslag överstiger jämförelseindex eller avtalad procentsats. Arvoden för olika fondlösningar, redovisas som avdrag från fondens kapitalavkastning, det vill säga en lägre värdeförändring. Erhållna fondrabatter redovisas som övriga kapitalavkastningsintäkter.

Courtaget vid köp och försäljning av finansiella instrument redovisas inte som kapitalförvaltningskostnader utan som transaktionskostnader.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas och värderas i resultat- och balansräkning i enlighet med sin ekonomiska innebörd och inte efter sin juridiska form i de fall dessa skiljer sig åt. Såsom försäkringsavtal redovisas de avtal som överför betydande försäkringsrisk från försäkringstagaren till bolaget och där bolaget avtalat att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Samtliga bolagets försäkringsavtal är uttryckta i nominella och/eller realt fastställda belopp och villkorade på en eller flera försäkrades liv och/eller hälsa. De sålunda i avtalen uttryckta betalningarna är inte villkorade av bolagets tillgångsförvaltning varför de överför betydande risk till bolaget. Samtliga bolagets befintliga avtal om försäkring har redovisats som försäkringsavtal. Genom bolagsordningens

lydelse om att vinster endast får användas för förlusttäckning och återbäring innehåller de flesta av Gamla Livs försäkringsavtal - utöver vad som garanteras däri - en diskretionär del. Det innebär att avtalen utöver de garanterade försäkringsersättningarna kan erhålla återbäring genom utbetalning eller sänkning av avtalad premie. Den närmare fördelningen och gottskrivningen av vinstmedel som återbäring ges dock inte av försäkringsavtalen utan bestäms löpande av bolagets styrelse. Uppsamlade vinstmedel bokförs under eget kapital i konsolideringsfonden i moderbolaget samt i balanserat resultat i koncernen. Gottskrivna återbäring belastar konsolideringsfonden direkt i stället för att redovisas över resultaträkningen.

Intäktsredovisning/premieinkomst

Som premieinkomst inom livförsäkring redovisas inbetalda belopp under räkenskapsåret enligt försäkringsavtal för direkt försäkring, oavsett om dessa helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår. Den del av premien som inte är intjänad ingår i Livförsäkringsavsättning.

Försäkringstekniska avsättningar

Det belopp som är upptaget som försäkringstekniska avsättningar är en värdering av bolagets samtliga åtaganden för gällande försäkringsavtal. I dessa ingår även att förvalta försäkringsavtalen och reglera skador.

Åtagandena uppdelas i redovisningen efter om de avser framtida eller inträffade händelser i posterna livförsäkringsavsättning respektive avsättning för oreglerade skador. I förekommande fall görs avsättning för återbäring och övrig försäkringsteknisk avsättning. Bolaget saknar åtaganden villkorade på placeringstillgångars värde eller annat försäkringstekniskt resultat vilket skulle föranleda avsättning för villkorad återbäring.

Värderingsprinciper

Bolagets åtaganden för både tjänstepensionsverksamhet och övrig livförsäkringsverksamhet har i redovisningen värderats aktsamt. Bolaget har i redovisningen valt att värdera samtliga åtaganden aktsamt för ökad jämförbarhet mellan likadana försäkringsavtal.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning utgörs av det beräknade nuvärdet av bolagets framtida förpliktelser minskat med nuvärdet av de premier bolaget ytterligare har att uppbära. Vid beräkningen har hänsyn tagits till de administrativa kostnader som reglering av framtida försäkringsfall medför.

Vid värdering av nominella förpliktelser har vid ingången och under året nollkupongsräntor använts som härletts från swapräntor och en långsiktigt antagen terminränta om 4,2 procent i enlighet med Finansinspektionens tidigare föreskrift. Från räntorna görs avdrag för avkastningsskatt som är baserad på aktuell statslåneränta och för driftskostnader som svarar mot bolagets faktiska kostnader för kapitalförvaltning.

Dödlighetsantagandet är en så kallad generationsdödlighet, med olika antaganden för en given ålder beroende på födelseår som tar hänsyn till den förväntade fortsatta dödlighetsminskningen för yngre generationer. Antagandena bygger främst på egen statistik från den svenska delen av de traditionella livförsäkringsbestånden i koncernen, men även på gemensam branschstatistik och beaktar den framtida förväntade minskningen av dödligheten enligt SCB:s prognoser.

Framtida driftskostnader beaktas genom de faktiska kostnader som följer av uppdragsavtal med PFAB om administration och försäljning. Optionalitet, det vill säga försäkringstagarnas rätt att ändra försäkringsavtalets varaktighet och omfattning, beaktas genom antagande om annulation av löpande premie med 5 (8) procent

Not 1 - Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper, forts.

Förväntad återstående livslängd för män och kvinnor vid olika åldrar och år:

MAN	2016	2026	2036	KVINNA	2016	2026	2036
Vid födelsen	89,0	–	–	Vid födelsen	91,0	–	–
Vid 50 år	38,2	39,2	39,7	Vid 50 år	40,3	41,1	41,6
Vid 65 år	22,9	24,0	24,9	Vid 65 år	24,8	25,7	26,6
Vid 85 år	7,5	7,9	8,3	Vid 85 år	8,3	8,7	9,1

per år och avtal (återköp) med 2 (5) procent per år, men har mindre betydelse för avsättningens storlek. Framtida premiebetalningar, som försäkringstagaren har rätt men inte skyldighet att göra och där bolaget förbehåller sig rätten att ändra beräkningsantaganden för sådana framtida premier, har inte beaktats i avsättningsberäkningen. Premieinkomst avseende sådana avtal är betydande varför bolagets åtaganden successivt utökas trots att bolaget är stängt för nyteckning.

Del av premie eller ersättning som belöper på tid efter respektive före balansdagen har periodiserats linjärt. Avsättning för ensidigt beslutad återbäring har gjorts med det uppskattade nominella beloppet.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador består av avsättning för inträffade men ännu inte rapporterade skador, avsättning för sjukräntor för redan inträffade och kända försäkringsfall samt fastställd försäkringsersättning och tilldelad återbäring vilka har förfallit till betalning men ännu ej utbetalats.

Avsättning för inträffade men ännu inte rapporterade skador utgörs av den vid balansdagen förväntade redan inträffade skadekostnaden, som vid balansdagen är okänd för bolaget. Avsättningen skattas från bolagets kända riskexponering, förväntad skadefrekvens och en skattning av fördröjningen vid rapportering av skadefall baserad på bolagets erfarenhet.

Avsättning för sjukräntor har gjorts för pågående periodiska ersättningar för inträffade sjukskador. I det avseendet har reala ränteantaganden använts, då förpliktelseerna i regel är knutna till ett index avsett att spegla framtida inflation. För detta ändamål används gällande nollkupongsräntor för svenska statens nominella och reala obligationer. Antagande om framtida avveckling av pågående sjukskador baseras på aktuell erfarenhet. Framtida skaderegleringskostnader antas uppgå till 5 (5) procent av ersättningen och ingår i avsättningen för oreglerade skador.

Förlustprövning

Bolagets tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar innebär automatiskt en prövning av att avsättningarna är tillräckliga med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

Avgiven återförsäkring

Eftersom bolaget är stängt för nyteckning har inga nya försäkringsavtal som återförsäkras tillkommit under längre tid. De återförsäkrade riskerna har gradvis löpt ut. Som en följd av den minskande riskexponeringen har den avgivna återförsäkringen avslutats. Bolaget håller därmed alla sina direkta försäkringsrisker för egen räkning.

Leasing

Leasingkontrakt delas in i finansiella och operationella. Finansiella leasingkontrakt innebär att de ekonomiska riskerna och fördelar som är förknippade med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Operationella leasingkontrakt är de som inte betraktas som finansiella. I koncernen är samtliga leasingkontrakt operationella, med tyngdpunkt på hyresavtal. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga den utgår från resultat före skatt justerat för icke kassaflödespåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som har påverkat kassaflödet.

Med löpande verksamhet menas flöden från försäkringsverksamheten, det vill säga premiebetalningar, försäkringsutbetalningar, driftskostnader samt kapitalförvaltning. Med investeringsverksamhet menas flöden som uppkommer vid förvärv eller avyttringar av materiella eller immateriella tillgångar. Med finansieringsverksamhet menas kassaflöden som uppkommer till exempel vid upptagande av lån eller lämnade utdelningar. Det sistnämnda är inte aktuellt för Gamla Liv.

Not 2 - Upplysningar om risker

Övergripande strategi för hantering och styrning av risker

Gamla Livs affärsverksamhet, bestående av försäkringsrörelse och finansförvaltning, ger upphov till olika risker som kan påverka bolagets resultat och finansiella ställning. Bolagets risker kan delas in i följande riskkategorier; försäkringsrisker, finansiella risker, operationella risker och strategiska risker.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker inom livförsäkring är de risker som uppstår när bolaget försäkrar enskilda personers liv och hälsa. Försäkringsrisker hanteras genom riskbedömningar, teckningslimiter och genom försiktiga antaganden i premiesättning. I kraft av det mycket stora antalet försäkringsavtal är försäkringsriskerna väl diversifierade. Inom kategorin försäkringsrisk ingår även driftkostnadsrisk. Då större delen av bolagets operativa verksamhet är utlagd på externa leverantörer hanteras denna risk till stor del genom avtal som reglerar villkor för försäkringsadministration och kapitalförvaltningen.

Finansiella risker

Bolagets finansiella risker är kopplade till att bolaget inte uppnår den kapitalavkastning som motsvaras av ställda nominella och reala förpliktelse. För att ge försäkringstagarna högsta möjliga reala avkastning över tiden placeras inte inbetalda premier enbart i riskfria placeringar utan också i andra typer av placeringar med högre förväntad avkastning. Att placera med högre förväntad avkastning än riskfria placeringar innebär att bolaget tar på sig risker genom att placeringarna kan minska i värde. I syfte att uppnå en väl diversifierad tillgångsportfölj, vilket har en riskdämpande effekt, är tillgångarna placerade i olika typer av instrument och i olika geografiska områden. Styrningen av bolagets finansiella risker sker genom att styrelsen fastställer olika riskinstruktioner, bland annat avseende bolagets riskkapital, samt placeringsriktlinjer för bolaget. I dessa inkluderas beslut om normalportfölj, gränsvärden för ränte- och solvensrisk samt styrning av kreditexponering och valutariskhantering.

Operationella risker

De operationella riskerna kan delas upp i processrisker kopplade till bolagets administrativa rutiner, legala risker, bedrägeririsker, IT-risker och katastrofrisker som kan leda till direkta eller indirekta förluster. Bolagets operationella risker är delvis begränsade genom villkoren i uppdragsavtalen med PFAB avseende försäkringsadministration samt leverantörerna av kapitalförvaltningstjänster.

Strategiska risker

Strategiska risker är kopplade till bolagets affärsstrategi och består av oförväntade förändringar i försäkringsmarknaden, förändringar i skattelagstiftning och övrig lagstiftning, ryktesrisk samt liknande risker.

Organisation för hantering och styrning av risker

Styrelsen är ytterst ansvarig för hanteringen av de risker som bolaget utsätts för och fastställer huvudprinciperna för styrning, ledning, kontroll och samordning av alla risker i bolaget. Bolagets verkställande direktör ansvarar för att alla risker i bolaget hanteras.

Styrelsen har antagit en övergripande riskinstruktion, samt en särskild instruktion avseende bolagets kapital och framåtblickande bedömning av egna risker. Därutöver finns en särskild instruktion avseende bolagets riskkapital. I denna framgår vilken riskkapital (låg, medium eller hög) bolaget har avseende olika typer av risk samt ett trafikljussystem som indikerar vid vilka nivåer som styrelsen och finansdelegationen ska agera i de fall avvikelser sker från den fastställda riskkapitalen. Om solvensrisken faller till en nivå under 105 procent ska styrelsen och finansdelegationen besluta om åtgärder ska vidtas eller om situationen kan anses acceptabel.

Bolaget har även inrättat centrala funktioner avseende aktuarie, riskhantering, regel efterlevnad (compliance) och internrevision. Dessa funktioner rapporterar direkt till bolagets styrelse.

Konkret styr styrelsen och Finansdelegationen, som är ett utskott ur styrelsen, bolagets finansiella risktagande genom att definiera önskad portföljsammansättning och tillåten avvikelse från denna för olika tillgångsslag i så kallade normalportföljer. Normalportföljer är definierade på olika nivåer, såsom fördelningen mellan tillgångsslagen obligationer, aktier, fastigheter och onoterade innehav, samt vilken fördelning av tillgångar som tillåts inom dessa tillgångsslag.

För den operativa riskstyrningen har verkställande direktören vid sin sida en rådgivande Riskkommitté. Denna, som består av verkställande direktören och representanter för bolagets funktioner för aktuarie, compliance och riskhantering, träffas månatligen och huvudsyftet är att säkerställa en samlad riskbedömning av bolagets verksamhet.

Då i princip all operativ verksamhet är utlagd på externa leverantörer sköts merparten av den operationella riskhanteringen hos dessa leverantörer. Huvuddelen av kapitalförvaltningen är utlagd till externa kapitalförvaltare, där SEB är den mest betydande, och försäkringsadministrationen hanteras av PFAB. Dessa externa leverantörförhållanden är reglerade genom uppdragsavtal och övervakas löpande.

Hantering och styrning av försäkringsrisker

Försäkringsrisker i bolaget uppstår både inom liv- och sjukförsäkring och består i att utfallet blir sämre än antaget vid premie- och reservsättning, att enskilda stora risker utfaller till bolagets nackdel eller att en enskild skadehändelse drabbar flera försäkrade. Försäkringsriskerna kan delas in i dödsfalls-, livfalls-, sjukfalls-, annullations- och driftkostnadsrisk. Riskerna begränsas genom bolagets försäkringstekniska riktlinjer, att det finns fastställda rutiner för riskbedömning av försäkrade personer, att de antaganden som används bedöms som betryggande eller aktsamma i premiesättningen samt genom att löpande följa upp utfallet och pröva antaganden.

Dödsfallsrisken består i att dödligheten bland de försäkrade i bolaget blir högre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning. Risken är spridd på många försäkrade, och hanteras genom teckningslimiter och antagen riskbedömningspolicy.

Livfallsrisken består i att de försäkrade lever längre än vad som förutsetts i de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning. Risken är att företagets försäkringstekniska avsättningar inte räcker till för att infria åtagandena. Bolaget använder dödlighetsantaganden som beaktar den framtida förväntade ökningen av livslängden, vilka byggar på såväl egen som branschgemensam statistik. Sjukfallsrisken består i att sjukligheten bland de försäkrade blir högre och/eller att avvecklingen av pågående sjukfall blir lägre än vad som förutsetts i de antaganden som använts vid premie- och reservsättning. Exponeringen mot sjukfallsrisker hanteras dels genom att bolaget i försäkringsavtalen inte garanterar premien för mer än ett år i taget, dels genom bolagets policy för riskbedömning för att säkerställa att produkten prissätts med hänsyn till den enskildes hälsotillstånd. Vid behov sätts nya premier årligen.

Annulationsrisken är risken att kunden återköper, överför, betalar i förtid eller upphör att betala premier för avtal på ett sätt som företaget inte förutsett i sin prissättning eller reservsättning. Exponeringen mot annulationsrisk - i betydelsen kostnader som uppstår för försäkringsavtal som upphör i förtid - är i praktiken försumbar för bolaget.

Driftkostnadsrisken består i att kostnader för drift och förvaltning blir högre än vad som antagits i premiesättning och avsättningar. Då större delen av bolagets operativa verksamhet är utlagd på externa leverantörer hanteras denna risk väsentligen genom de avtal som reglerar villkoren för försäkringsadministrationen och kapitalförvaltningen.

Hantering av investeringsrisker i livförsäkringsrörelsen beskrivs i avsnittet om finansiella risker.

Känslighetsanalys avseende försäkringsrisker

Inom livförsäkring är de försäkringstekniska avsättningarna känsliga för förändringar i marknadsräntan, men påverkas även av förändringar i andra antaganden såsom livslängd, sjuklighet och kostnader. Känslighetsanalysen nedan, som är baserad på det tillsynsverktyg som används av Finansinspektionen - "Trafikljuset" - visar effekten på eget kapital vid ett antal definierade scenarios.

Den finansiella risken för de avtalade åtagandena är stor och fordrar stort riskkapital. Tack vare att avkastningen på inbetalade premier historiskt väsentligt överstigit vad som utlovats genom nominella och reala förpliktelser finns tillräckligt riskkapital. Indirekt är det försäkringstagarna själva, som grupp, som tillhandahåller och riskerar det kapital som behövs för att täcka de till försäkringstagarna individuellt utfärdade försäkringsavtalen.

Koncentrationer av försäkringsrisk

All försäkringsrisk är tecknad i Sverige, huvudsakligen gentemot svenska medborgare och endast fysiska personer. Riskkoncentrationer förekommer därmed inte i större utsträckning än vad som i princip motsvarar befolkningsfördelningen i Sverige. Genom de teckningslimiter som har tillämpats reduceras riskkoncentrationen ytterligare.

Återförsäkring

Gamla Liv är stängt för nyteckning av försäkringar sedan 1997. Återförsäkring av enskilda försäkringsavtal har avvecklats gradvis och avslutades 2014. Gamla Livs mottagna återförsäkring kan betraktas som en kapitalplacering.

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Avvecklingsresultatet mäter hur kostnader för tidigare rapporterade skador utvecklas under året jämfört med tidigare uppskattningar. Uppföljning av avvecklingsresultatet är för bolaget relevant inom sjuk- samt premiefrielseförsäkring, vilken utgör en mindre del av Gamla Livs verksamhet. Avvecklingsresultatet har varit positivt. Det innebär att avsättningarna för tidigare års skador bedöms ha varit tillräckliga jämfört med avvecklade skador och de bedömningar om framtida utveckling som för närvarande har gjorts.

Hantering och styrning av finansiella risker

Finansiella risker består i att bolaget långsiktigt inte uppnår den kapitalavkastning som motsvarar ställda nominella och reala förpliktelser. De finansiella riskerna som bolaget är exponerat för är marknadsrisk, främst i form av aktiekursrisk, ränterisk och valutarisk samt matchningsrisk, likviditetsrisk och kreditrisk.

Arbetet med att styra de finansiella riskerna görs primärt genom bolagets placeringsriktlinjer och instruktion avseende riskkapital, vilka fastställs av styrelsen. Dessa dokument anger bolagets finansiella riskprofil, riskpolicy, samt organisation för styrning av finansiella risker. Vidare fattas i särskild ordning beslut om bolagets normalportfölj, det vill säga den fördelning av olika tillgångsslag som bolaget strategiskt strävar efter och som är av avgörande betydelse för bolagets finansiella riskexponering. I enlighet med det från 2016 gällande regelverket Solvens 2 har bolaget också genomfört en framåtblickande bedömning av egna risker (ORSA).

De styrande dokumenten kompletteras av en aktiv uppföljning och styrning av den löpande kapitalförvaltningen från bolagets Chief Investment Officer ("CIO"), inom ramen för fastställda mandat.

Bolagets oberoende enhet för riskkontroll ansvarar för att identifiera, mäta och övervaka bolagets risker. I detta

Stressscenarier enligt trafikljusmodellen, Mkr

Risker	Kortfattad beskrivning	Effekt på eget kapital (före skatt)	
		2016	2015
<i>Försäkringsrisker</i>			
Dödlighet	Det mest ogynnsamma scenariot av en höjning eller sänkning av dödligheten med 20 procent per år.	-1 361	-1 184
Sjuklighet	En höjning av sjukligheten med 50 procent och 20 procent långsammare avveckling av sjukskador.	-135	-61
Annulationer	Momentan nedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader med 20 procent. Kostnad för annulationer motsvarande 0,15 procent av totalt återköps- eller flyttbart kapital m.m.	0	0
Driftkostnader	10 procent av ett års fasta kostnader.	-18	-20

Not 2 - Upplysningar om risker, forts.

ansvar ingår bl.a. att genomföra analys och stresstester av bolagets finansiella risker samt löpande följa upp fastställda limiter inom ramen för kapitalförvaltningen. Riskkontrollenheten rapporterar löpande resultatet från dessa aktiviteter till styrelsen och verkställande direktören.

Avsnitten nedan beskriver riskexponeringen, samt i mer detalj hur de olika finansiella riskerna hanteras av bolaget.

Känslighetsanalys avseende finansiella risker

Känslighetsanalysen genomförs på basis av trafikljusmodellen genom att mäta den totala effekten på eget kapital vid förändringar i nedanstående antaganden. Effekterna har mätts isolerat för varje antagande, med övriga antaganden konstanta. I tabellen nedan anges förhållanden per den 31 december.

Känslighetsanalysen visar att den totalt sett mest väsentliga finansiella risken för Gamla Liv är risken för fallande kurser på noterade aktier.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken att bolagets tillgångar faller i värde. Den samlade marknadsrisk som bolaget tar på sig styrs genom styrelsens placeringsriktlinjer, beslut om normalportfölj samt kompletterande instruktioner till kapitalförvaltarna.

Bolagets verksamhet har två övergripande mål; att uppfylla de åtaganden som följer av försäkringsavtalen och att ge försäkringstagarna högsta möjliga reala avkastning över tiden. Den övergripande risk- och placeringsstrategin har utformats mot denna bakgrund. Bolagets målsättning att uppnå en hög real avkastning kan inte uppnås utan risktagande. Ramarna för risktagandet, bolagets övergripande risktolerans, uttrycks primärt genom gränsvärden för solvensrisk. Sedan april 2016 nyttjas ett Solvens 2-baserat mått på solvens. Detta mått benämns solvenskvot och definieras som kvoten mellan kapitalbas och kapitalkrav. Härvidlag beräknas kapitalkravet som solvenskapitalkravet (SCR) hänförligt till marknadsrisk i bolagets balansräkning. Den nominella solvenskvoten beräknas med aktuell kapitalbas och aktuellt kapitalkrav. Den stressade solvenskvoten beräknas med den kapitalbas och det kapitalkrav som erhålls efter det att balansräkning och riskparametrar utsätts för ett fixt stressscenario. Stressscenariot är ett faktiskt historiskt utfall (fjärde kvartalet 2008). Risktoleransen uttrycks genom ett lägsta tillåtet gränsvärde för den stressade solvenskvoten. Underskrids detta gränsvärde behöver riskerna i placeringarna minska.

Bolagets derivatplaceringar styrs genom fastställda ramar och limiter i placeringsriktlinjerna, vilka övervakas av bolagets oberoende enhet för riskkontroll. Derivatinstrument används dels som substitut till primära instrument, dels för att justera risknivån i de olika portföljerna samt som ett kostnadseffektivt verktyg vid omplacering mellan olika marknader.

Nedan lämnas en redogörelse för riskhanteringen inom de olika tillgångsslagen i den löpande förvaltningen.

Aktieportföljen

Rishtagandet i förvaltningen av bolagets aktieportfölj sker med utgångspunkt från den riskapitit styrelsen givit uttryck för i sin sammansättning av normalportföljen för aktier. I syfte att sprida riskerna, och mildra effekten av lokala konjunktursvängningar, anges här den önskade fördelningen mellan olika geografiska marknader. Till varje delportfölj är ett index knutet, som ska avspejla normal avkastning för det geografiska området. Målsättningen är att förvaltningsutfallet ska ligga i linje med eller vara bättre än index och förvaltaren mäts utifrån hur väl den lyckas förvalta tillgångarna i förhållande till det valda indexet.

Löpande uppföljning sker av både enskilda förvaltare och totalportföljerna för att säkerställa att förvaltningen bedrivs i enlighet med fastslagen riskapitit och uppsatta mål. Relevanta risktal rapporteras löpande till bolagets verkställande direktör.

Ränteportföljen

Bolagets kreditexponering i ränteportföljen regleras av fastställda limiter och gränsvärden, där utgångspunkten är att placeringsutrymmet bestäms av låntagarens ratingbetyg. Även löptiden på kreditobligationer begränsas i förhållande till låntagarens ratingbetyg. Ju starkare rating desto större är placeringsutrymmet.

Kreditförvaltningen bedrivs med låg risk där kreditanalys och riskspridning är viktiga grundelement. Samtliga placeringar genomlysas i kreditanalysen där låntagarens finansiella ställning jämförs mot affärsrisken i verksamheten. Enligt gällande placeringsriktlinjer placeras inte bolaget i obligationer med svagare kreditbetyg än BBB- (Standard & Poor) alternativt Baa3 (Moody's).

Hedgefonder

Portföljen av hedgefonder avser ett relativt stort antal enskilda fonder som bedöms kunna leverera hög riskjusterad avkastning. De olika fonderna har valts så att de kompletterar varandra. Fokus ligger genomgående på fonder som arbetar för absolutavkastning snarare än aggressivt belånade eller snäva strategier inom existerande tillgångsslag.

Valutor

Gamla Liv har valutasäkrat merparten av sin valutarisk genom terminskontrakt. Mer än hälften av investeringarna i marknadsnoterade värdepapper (aktier och obligationer) ligger, brutto, i annan valuta än svenska kronor. Enligt styrelsebeslut ska riktvärdet för säkringsgrad för valutor i tillväxtländer uppgå till 75 procent och för övriga valutor, förutom USD, till 90 procent, med mandat för CIO att variera säkringsgraderna mellan 70 och 100 procent respektive 85 och 100 procent. För USD är riktvärdet för öppen exponering 7,5 procent av totala tillgångar.

Fastigheter

Gamla Livs fastigheter är koncentrerade till Sverige och Storbritannien, vilka är delmarknader som bedöms ge långsiktigt god avkastning och reducerad marknadsrisk. Gamla Liv har även placeringar i fastighetsfonder, vilka placeras i fastighetsrelaterade värdepapper och i direktägda fastigheter.

Private Equity

Den övergripande portföljrisken kopplat till Private Equity hanteras genom diversifiering, det vill säga antalet investeringar samt den geografiska spridningen. Maximalt får 20 procent av bolagets Private Equity-portfölj investeras i en enskild Private Equity-fond. Förvaltningen har en global ansats och styrelsen har fastställt riktlinjer för hur mycket som ska investeras i Nordamerika, Europa samt övriga världen, vilket säkerställer en god geografisk diversifiering.

Matchningsrisk

Matchningsrisk definieras som risken att tillgångarnas förväntade avkastning och kassaflöden inte är tillräckliga för att möta de kassaflöden som försäkringsåtagandena kommer att ge upphov till över tiden. Styrning och uppföljning av matchningsrisker sker genom policies för ränterisk och solvensrisk. Bolaget analyserar löpande sin matchningsrisk.

Livförsäkringsavsättningar, totalt 83 628 (82 920) Mkr, avser nuvärdet av framtida förväntade avtalade premier, försäkringsersättningar och driftskostnader för gällande försäkringsavtal. Nedanstående tabeller redovisar odiskonterade kassaflöden för angiven löptidsfördelning tillsammans med förfallostrukturen på bolagets räntebärande tillgångar inklusive repofinansierade tillgångar och exklusive räntefonder, totalt 30 988 (38 810) Mkr.

Likviditetsrisk

Bolagets likviditetsrisk är kopplat till eventuella problem att fullfölja bolagets kortsiktiga åtaganden avseende utbetalningar på grund av brist på likvida medel. Bolaget har dock en betryggande betalningsberedskap för att möta sina åtaganden då merparten av tillgångarna är noterade på marknader med daglig handel. Bolaget har god kapacitet att kortfristigt hantera sin likviditet genom finansiering genom återköpsavtal. Ytterligare information återfinns i not 32 Förväntade återvinningstidpunkter.

Kreditrisk

Kreditrisk är i grunden risken att en motpart till Gamla Liv inte kan fullgöra sina åtaganden. Risken kan delas upp i emittentrisk, vilken definieras som risken att låntagare i obligationsmarknaden inte kan fullgöra sina förpliktelser, motpartsrisk, dvs att motparten inte lever upp till sina kontraktuella åtaganden, samt avvecklingsrisk som är kopplat till tillfälliga exponeringar i värdepappershandeln.

Nedanstående tabeller beskriver kreditkvalitet på obligationer och andra räntebärande värdepapper, inklusive repofinansierade placeringar, per 31 december respektive år.

Stressscenarier enligt trafikljusmodellen, Mkr		Effekt på eget kapital (före skatt)	
Risker	Kortfattad beskrivning	2016	2015
<i>Finansiella risker</i>			
Ränterisk	Räntescenarierna uttrycks som en parallellförflyttning av marknadsräntorna (det vill säga alla räntor oavsett löptid förändras med lika många baspunkter). För stress avseende nominell ränterisk antas gällande marknadsräntor stiga eller sjunka med 100 baspunkter, medan stress avseende realränterisk är 50 baspunkter.	-4 296	-6 533
Aktiekursrisk	Kursfall av exponering i svenska aktier med -40 procent och i utländska aktier med -35 procent.	-39 929	-37 597
Fastighetsprisrisk	Negativ prisförändring med -35 procent.	-10 387	-10 016
Kreditrisk	Fördubbling av kreditspread, dock minst 25 baspunkter.	-949	-1 251
Valutarisk	Det mest ogynnsamma scenariot av en valutakursförändring med ± 10 procent gentemot svenska kronan för respektive utländsk valuta.	-1 325	-1 469

Valuta	Valutaexponering, Mkr		Effekt på eget kapital vid kursändring	
	Exponering 2016-12-31	10 procent mot SEK	Exponering 2015-12-31	10 procent mot SEK
USD	15 373	-1 537	17 383	-1 738
EUR	5 032	-503	4 304	-430
GBP	300	-30	340	-34
CHF	79	-8	91	-9
KRW	34	-3	65	-7
HKD	23	-2	0	0
DKK	8	-1	18	-2
MYR	3	0	1	0
NOK	5	0	0	0

Typ	Inom 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	Längre än 10 år
2016					
Livförsäkringsavsättningar	4 621	9 545	9 397	20 765	58 288
Räntebärande tillgångar	1 727	14 349	10 415	2 540	1 957
2015					
Livförsäkringsavsättningar	4 617	9 614	9 422	20 939	59 983
Räntebärande tillgångar	2 541	16 807	13 535	3 320	2 607

I nedanstående tabell visas löptidsanalys för merparten av de finansiella skulderna, uttryckt i Mkr. För derivat redovisas odiskonterade värden.

2016					
Återköpsavtal	-	-	-	-	-
Derivat, utflöde					
Valutarelaterade	-92 282	-	-	-	-
Ränterelaterade	-	-	-	-	-
Summa derivat, utflöde	-92 282	-	-	-	-
Derivat, inflöde	90 750	-	-	-	-
Summa derivat	-1 532	-	-	-	-
2015					
Återköpsavtal	-300	-	-	-	-
Derivat, utflöde					
Valutarelaterade	-	-	-	-	-
Ränterelaterade	-63	-1	-	-	-
Summa derivat, utflöde	-63	-1	-	-	-
Derivat, inflöde	0	1	-	-	-
Summa derivat	-63	0	-	-	-

S&P – rating på ränteportföljen, procent (totalt värde 30 988 Mkr)

2016	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Statsskuldsväxlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Svenska staten	30,1	-	-	-	-	-	-	30,1
Svenska bostadsinstitut	39,6	-	-	-	-	-	-	39,6
Övriga svenska emittenter	-	0,4	1,2	1,0	-	-	-	2,6
Utländska stater	-	1,5	3,1	-	-	-	-	4,6
Övriga utländska emittenter	-	1,7	6,8	14,3	0,2	0,1	-	23,1
Total	69,7	3,6	11,1	15,3	0,2	0,1	-	100,0

S&P – rating på ränteportföljen, procent (totalt värde 38 810 Mkr)

2015	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Statsskuldsväxlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Svenska staten	25,5	-	-	-	-	-	-	25,5
Svenska bostadsinstitut	44,9	-	-	-	-	-	-	44,9
Övriga svenska emittenter	-	0,6	0,8	0,4	0,5	-	-	2,3
Utländska stater	-	1,7	3,3	-	-	-	-	5,0
Övriga utländska emittenter	0,1	0,8	7,3	13,7	0,3	0,1	-	22,3
Total	70,5	3,1	11,4	14,1	0,8	0,1	-	100,0

Hantering av operationella risker

Då bolagets operativa verksamhet till stora delar är utlagd på externa leverantörer hanteras bolagets operationella risker främst genom uppföljning av uppdragsavtalen med PFAB avseende försäkringsadministration samt leverantörerna av kapitalförvaltningstjänster. Bolaget genomför årligen riskutvärderingar av outsourcad verksamhet samt en extern granskning av uppdragstagarens förmåga att fullgöra uppdraget.

Respektive leverantör ansvarar för att väsentliga processer är definierade, inklusive ett tydligt ansvar för interna kontroller, i syfte att säkerställa kvaliteten i leveransen till Gamla Liv.

Vidare ska definierade väsentliga processer och leveranser omfattas av rutiner för katastrofhantering samt rapportering, analys och uppföljning av operationella incidenter.

Rapportering av operationella risker sker löpande till bolagets styrelse och verkställande direktör.

Åtgärder föranledda av nytt regelverk, Solvens 2

Det nya regelverket Solvens 2 trädde i kraft den 1 januari 2016 då Lagen om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) infördes. Solvensreglerna baseras på Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet.

Enligt regelverket ska det i bolaget finnas centrala funktioner avseende aktuarie, riskhantering, regellevnad (compliance) och interrevision. Styrelsen har fastställt särskilda instruktioner för dessa funktioner och ansvariga personer för funktionerna har utsetts av bolaget.

Bolaget har under året genomfört så kallad kvantitativ rapportering enligt fastställda rapporteringsmallar som lämnats till Finansinspektionen, med ingångsvärden för 2016 samt för varje enskilt kvartal. Rapportering för fjärde kvartalet och helåret kommer att ske under våren 2017.

Bolaget har också genomfört en framåtriktad bedömning av bolagets risker, en så kallad ORSA ("Own Risk and Solvency Assessment"), i enlighet med de riktlinjer som utgivits av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA).

I processen för genomförande av ORSA har bolagets finansiella ställning prognostiserats, inklusive solvenssituationen, utifrån antaganden om ett "normalt" utfall avseende exempelvis avkastning på bolagets tillgångar. Därefter har antaganden gjorts om en rad negativa händelser som kraftigt skulle försämra bolagets finansiella ställning och solvenssituation. Utifrån resultaten av ovan nämnda beräkningar har en analys gjorts av bolagets prognostiserade solvenssituation och resultaten har jämförts med de solvensmål som har fastställts.

Resultatet för den ORSA som genomförts för bolaget visar på att bolaget är väl rustat för scenarier med kraftiga nedgångar i de finansiella placeringarna sett över den treårshorisont som ORSA omfattar.

Bolaget tillämpar övergångsreglernas huvudbestämmelse, vilket innebär att tidigare gällande regler avseende solvens och skuldäckning under en övergångsperiod fortsätter att gälla för den del av verksamheten som avser tjänstepensionsförsäkring, medan nya regler tillämpas för den del som avser övrig verksamhet.

Not 3 - Upplysningar om närståendeavtal

Noten beskriver väsentliga transaktioner mellan Gamla Liv och närstående motparter. Med närstående motparter avses ägare samt andra företag inom SEB-koncernen. Se även not 38 Löner och ersättningar.

Försäkringsadministrationsavtal

Gamla Liv har avtal med PFAB, vilket innebär uppdrag att utföra försäkringsadministration åt Gamla Liv. Ersättningen utgår från marknadspris och består i huvudsak av dels genomsnittligt antal försäkringsavtal multiplicerat med ett årligen indexuppräknat pris per avtal, dels procentuell andel av premieinkomst. Principen för att bestämma ersättningen är baserad på bolagets avgifter gentemot extern kund. Under 2016 har den kostnadsförda ersättningen uppgått till 125 (125) Mkr. Huvudavtalet gäller till och med 2066.

Kapitalförvaltningsavtal

Gamla Liv har avtal med SEB vilket innebär uppdrag att utföra kapitalförvaltning åt Gamla Liv och att administrera bolagets samlade placeringar. I samband med avtalets tecknande genomfördes en jämförande undersökning av marknadsmässigheten. Ersättningen utgår från marknadspris och beräknas enligt följande:

- *Fast ersättning* som procentuella andelar av genomsnittliga värden på respektive placeringstillgångsslag samt ett fast arvode avseende tilläggstjänster.
- *Rörlig ersättning* som procentuell andel av överavkastning. För noterade värdepapper avses med överavkastning att avkastningen överstiger fastställt jämförelseindex. För onoterade aktier avses med överavkastning att avkastningen överstiger en i avtal om kapitalförvaltning fastställd procentsats. Den rörliga ersättningen regleras efter att årsredovisningen fastställts.

Under 2016 har den kostnadsförda ersättningen uppgått till 361 (329) Mkr. Den fasta ersättningen uppgick till 221 (200) Mkr och den rörliga ersättningen till 140 (129) Mkr. 5 Mkr av den rörliga ersättningen på 140 Mkr avser 2015.

Avtalet gäller till och med 2066. Det kan dock sägas upp till slutet av 2019, 2020 eller 2021. Om Gamla Liv säger upp avtalet ska bolaget till SEB betala för skäliga avvecklingskostnader, dock maximalt 200 Mkr.

Inom ramen för kapitalförvaltningsavtalet innehar Gamla Liv bank- och depåkonton i SEB.

Avtal om kontrollfunktioner

Från och med 1 juli 2016 har Gamla Liv avtal med PFAB som har uppdraget att utföra tjänster avseende internrevision, riskkontroll och kontroll av regelefterlevnad. Under första halvåret 2016 utförde SEB tjänsterna avseende kontrollfunktioner. Ersättningen till SEB har uppgått till 4 (9) Mkr och till PFAB till 2 (0) Mkr under 2016.

Avtal om aktuarietjänster

Gamla Liv har avtal med PFAB vilket innebär uppdrag att, i samverkan med Gamla Livs chefaktuarie, utföra vissa aktuarietjänster. Under 2016 har kostnaden uppgått till 0,0 (0,1) Mkr.

Återförsäkringsavtal

Gamla Liv har avtal med PFAB om mottagen återförsäkring avseende liv-, sjuk- och premiebefrielseförsäkring. Avräkningen för 2016 har uppgått till netto 0 (-2) Mkr.

Reverslån

Bolaget har en reversfordran som uppgick till 12 525 (11 682) Mkr på Trygg-Stiftelsen motsvarande värdet på 130 673 802 A-aktier i SEB. Fordran löper med ränta motsvarande erhållen utdelning på aktierna, efter avdrag för den skatt Trygg-Stiftelsen erlägger på utdelningen.

Banktillgodohavanden

Gamla Liv innehar bankkonton inom ramen för en koncernkontostruktur i SEB.

Löpande interna mellanhavanden

Under räkenskapsåret uppstår fordran eller skuld till PFAB, bland annat på grund av att betalströmmar avseende premieinbetalning och utbetalning av försäkringsersättningar för andra koncernbolags räkning, går via bolagets egna bankkonton. Dessa fordringar eller skulder likvidregleras månadsvis inklusive ränta. Räntan utgörs av SEB:s internräntesats och har i genomsnitt varit 0,18 (0,37) procent.

Hyesavtal

SEB förhyr dels ett begränsat antal hyreslägenheter från Gamla Liv, dels kontorsfastigheter där SEB bedriver verksamhet. Hyrorna följer i det första fallet sedvanlig hyressättning och är i det andra fallet marknadsmässiga. Gamla Liv har erhållit 21 (22) Mkr i intäkter avseende dessa hyresavtal.

Rutiner för uppföljning av närståendeavtal

Styrelsen i Gamla Liv har fastställt en instruktion för hantering av intressekonflikter mellan bolagets intressenter. I instruktionen identifieras de situationer där intressekonflikter kan uppstå. Där beskrivs hur handläggning av transaktioner mellan bolaget och närstående bolag ska gå till och hur pris ska fastställas. Avtalen kontrolleras årligen och följs upp.

Sammanställning

Typ av avtal	Motpart	Innehåll
Försäkringsadministrationsavtal	SEB Pension och Försäkring AB	Uppdrag att utföra bolagets försäkringsadministration
Kapitalförvaltningsavtal	Skandinaviska Enskilda Banken AB	Uppdrag att utföra kapitalförvaltning åt bolaget
Avtal om kontrollfunktioner	SEB Pension och Försäkring AB	Avtal om erhållande av tjänster avseende internrevision, riskkontroll samt kontroll av regelefterlevnad
Avtal om aktuarietjänster	SEB Pension och Försäkring AB	Uppdrag att utföra vissa aktuarietjänster åt bolaget
Återförsäkringsavtal	SEB Pension och Försäkring AB	Avtal om mottagen liv-, sjuk- och olycksfallsåterförsäkring
Reverslån	Trygg-Stiftelsen	Fordran på Trygg-Stiftelsen
Banktillgodohavanden och depåer	Skandinaviska Enskilda Banken AB	Inlåningskonton inom koncernkontostruktur
Löpande interna mellanhavanden	SEB Pension och Försäkring AB	Fordringar eller skulder med anledning av betallöden i löpande verksamhet
Hyesavtal	Skandinaviska Enskilda Banken AB	Avtal om upplåtelse av kontorslokaler och hyreslägenheter

Noter, Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Not 4 - Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)				
All premieinkomst avser Sverige.				
Premieinkomst i form av inbetalda premier	595	666	595	666
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	36	6	36	6
Premieskatt	-8	-8	-8	-8
	623	664	623	664
<i>varav från närstående bolag</i>	45	52	45	52
Periodiska premier	562	590	562	590
Engångspremier	69	82	69	82
Premieskatt	-8	-8	-8	-8
	623	664	623	664
Premier för ej återbäringsberättigade avtal	144	117	144	117
Premier för återbäringsberättigade avtal	487	555	487	555
Premieskatt	-8	-8	-8	-8
	623	664	623	664
Not 5 - Kapitalavkastning, intäkter				
Driftsöverskott byggnader och mark				
Hysesintäkter	1 149	1 118	1 449	1 429
Räntebidrag	5	5	-	-
	1 154	1 123	1 449	1 429
Erhållna utdelningar	974	1 165	974	1 165
Ränteintäkter				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	536	850	536	850
Övriga ränteintäkter	884	886	884	862
	1 420	1 736	1 420	1 712
<i>varav ränteintäkter för ej marknadsvärderade finansiella tillgångar och skulder</i>	693	721	693	697
<i>varav ränteintäkter avseende närstående bolag</i>	0	24	-	-
Valutakursvinst, netto	-	-	14	-
Realisationsvinst, netto				
Byggnader och mark	112	-	142	-
Aktier och andelar	7 041	5 884	7 041	5 884
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	841	785	841	785
Övriga lån	-	1 134	-	1 134
	7 994	7 803	8 024	7 803
	11 542	11 827	11 881	12 109

Se även not 12 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder.

Not 6 - Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Byggnader och mark	2 961	2 443	3 300	2 669
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag				
Aktier och andelar	343	449	-	-
Andra finansiella placeringstillgångar				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	8	-	8	-
Övriga lån	843	-	843	-
	4 155	2 892	4 151	2 669

Se även not 12 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder.

Noter, Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Not 7 - Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring				
Utbetalda ersättningar	-4 186	-4 198	-4 186	-4 198
Annulationer	-73	-89	-73	-89
	-4 259	-4 287	-4 259	-4 287
Not 8 - Driftskostnader, f.e.r.				
Anskaffningskostnader	-44	-51	-44	-51
Administrationskostnader	-137	-154	-137	-154
	-181	-205	-181	-205
Specifikation av totala driftskostnader:				
Fastighetsförvaltningskostnader	-358	-336	-458	-426
Kapitalförvaltningskostnader	-401	-380	-401	-380
Driftskostnader i försäkringsrörelsen enligt ovan	-181	-205	-181	-205
Totala driftskostnader	-940	-921	-1 040	-1 011
<i>varav</i>				
- personalkostnader	-16	-14	-16	-14
- revisionskostnader	-3	-5	-3	-5
- kostnad förvaltningsavtal med PFAB	-125	-125	-125	-125
- provisioner	-23	-31	-23	-31
- juridiska tjänster	-2	-4	-2	-4
- fastighets- och kapitalförvaltningskostnader	-759	-716	-859	-806
- övrigt	-12	-26	-12	-26
	-940	-921	-1 040	-1 011
Arvoden till valda revisorer				
- PwC, revisionsverksamhet	-1,7	-2,0	-1,7	-2,0
- PwC, konsultation avseende skattefrågor	-	-0,5	-	-0,5
- KPMG, revisionsverksamhet	-0,8	-1,0	-0,8	-1,0
	-2,5	-3,5	-2,5	-3,5
Not 9 - Kapitalavkastning, kostnader				
Kapitalförvaltningskostnader	-401	-380	-401	-380
<i>varav till närstående</i>	-361	-329	-361	-329
Transaktionskostnader	-18	-16	-18	-16
Fastighetsförvaltningskostnader	-358	-336	-458	-426
Räntekostnader				
Övriga räntekostnader	-27	-29	-57	-61
<i>varav räntekostnader för ej marknadsvärderade finansiella tillgångar och skulder</i>	-5	-4	-5	-3
<i>varav räntekostnader avseende närstående bolag</i>	0	-3	0	-2
Valutakursförlust, netto	-1 337	-286	-1 337	-320
	-2 141	-1 047	-2 271	-1 203

Utöver ovanstående kapitalförvaltningskostnader uppgick arvode för private equity-fonder till 183 (166) Mkr och arvode för övriga fonder till 522 (541) Mkr efter avdrag för fondrabatter.

Se även not 12 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder.

Not 10 - Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Noter, Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Andra finansiella placeringstillgångar				
Aktier och andelar	-559	-1 746	-559	-1 746
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-1 261	-	-1 261
Övriga lån	-	-2 423	-	-2 423
Derivat	-55	-144	-55	-144
	-615	-5 574	-615	-5 574

Se även not 12 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder.

Not 11 - Totalavkastningstabell*Totalavkastningstabell – koncernen*

Tillgångar som omfattas av placeringsriktlinjer	Ingående marknadsvärde 2016	Utgående marknadsvärde 2016	Fördelning, procent	Totalavkastning 2016	Totalavkastning 2016	Totalavkastning 2015
	Mkr	Mkr		Mkr	procent	procent
Aktier och andelar	37 584	34 049	19,2	2 828	7,8	4,0
Räntebärande värdepapper	44 990	36 177	20,4	1 177	2,7	0,5
Hedgefonder	13 935	13 409	7,5	242	1,6	2,1
Likvida hedgefonder	10 902	11 210	6,3	40	0,4	1,2
Fastigheter	30 254	32 349	18,2	4 508	15,6	12,8
Onoterade aktieinnehav (Private equity)	14 823	16 678	9,4	1 914	13,2	14,5
Strategiska placeringar*	11 802	12 572	7,1	1 244	11,4	-9,8
Kredit hedgefonder	5 728	6 365	3,6	165	2,8	2,2
Lånefonder	3 428	4 913	2,8	151	4,2	5,3
Okorrelerat**		11 130	6,3	67	0,6	
Valutasäkring	1 228	-1 366	-0,8	1 015	0,6	0,3
	174 674	177 486	100	13 352	8,0	4,7

* Placeringar som har ansetts vara avsedda för ett långsiktigt innehav.

** Tillgångar och förvaltningsstrategier med låg korrelation till de breda tillgångsslagen.

Totalavkastning inklusive förvaltningskostnader för året uppgick till 7,8 (4,5) procent.

Totalavkastningstabellen visar 100 procent syntetiskt valutasäkrade siffror i SEK för resultat och avkastning på enskilda tillgångsslag. Det totala resultatet och den totala avkastningen inkluderar öppen valutaexponering.

Avstämning av Totalavkastningstabell (koncernen) mot finansiella rapporter, Mkr

	2016	2015
Totalavkastning enligt resultaträkning	13 146	8 001
Kapitalförvaltningskostnader, närtstående bolag	376	366
Värderingsskillnader	-45	-11
Övrigt	-125	-155
Resultat enligt Totalavkastningstabell	13 352	8 201
Summa tillgångar enligt balansräkning	182 318	179 576
Värderingsskillnader	43	8
Poster på tillgångssidan som inte ingår i Totalavkastningstabell	-1 851	-1 729
Poster på skuldsidan som ingår i Totalavkastningstabell	-3 024	-3 181
Summa marknadsvärde enligt Totalavkastningstabell	177 486	174 674

Not 12 - Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder*Finansiella tillgångar*

2016 Moderbolaget Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lånefordringar	Summa
	Via identifiering	Handelsändamål		
Aktier och andelar	11 481	-		11 481
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 085	-		2 085
Derivat	0	-5 971		-5 971
Övriga fordringar	0	-	2 154	2 154
Summa	13 566	-5 971	2 154	9 749

Finansiella skulder

2016 Moderbolaget Mkr	Innehav för handelsändamål	Andra finansiella skulder	Summa
Övriga skulder	10	-	10
Summa	86	-	86

Finansiella tillgångar

2015 Moderbolaget Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lånefordringar	Summa
	Via identifiering	Handelsändamål		
Aktier och andelar	7 992	-		7 992
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	825	-		825
Derivat	-	-3 534		-3 534
Övriga fordringar	0	-	-170	-170
Summa	8 817	-3 534	-170	5 113

Finansiella skulder

2015 Moderbolaget Mkr	Innehav för handelsändamål	Andra finansiella skulder	Summa
Övriga skulder	4	1	5
Summa	99	1	100

Not 13 - Skatter

Mkr	Moderbolaget		Koncernen		Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015		2016	2015	2016	2015
Avkastningsskatt och kupongskatt	-191	-472	-	-	Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt Resultat före skatt Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet Skatt enligt gällande skattesats (22%) Ej skattepliktiga intäkter / avdragsgilla kostnader Ej aktiverade underskottsavdrag Utnyttjat, ej tidigare aktiverat, underskottsavdrag Skatt tidigare år Skillnad mellan svensk och utländsk skattesats Övrigt	8 384	7 606	8 931	7 830
Inkomstskatt	-19	-29	-116	-88		-8 390	-7 474	-8 390	-7 474
Total skattekostnad	-210	-501	-116	-88		-6	132	541	356
Specifikation av avkastningsskatt och kupongskatt						1	-29	-119	-78
Avkastningsskatt	-161	-417	-	-		-	-	-	-1
Kupongskatt i utlandet	-85	-116	-	-		-	-	-	-1
Justering avseende avkastningsskatt hänförlig till tidigare år	54	61	-	-		-	-	12	8
	-191	-472	-	-		-20	0	-20	0
Specifikation av inkomstskatt						-	-	14	-7
Aktuell skattekostnad	0	-27	0	-42		-	-	-3	-9
Justering avseende inkomstskatt hänförlig till tidigare år	-20	0	-20	0		-19	-29	-116	-88
Uppskjuten skatt avseende: Temporära skillnader (orealiserat resultat på placeringstillgångar)	-1	-2	-98	-46					
Uppskjuten skatt avseende: Uppskjuten skattefordran / reduktion av uppskjuten skattefordran (underskottsavdrag)	2	-	2	-					
	-19	-29	-116	-88					

Not 14 - Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag

2016	Säte	Org nr	Ägarandel, procent	Antal aktier/ andelar	Bokfört värde, Mkr
Koncernföretag					
AB Framtidsvärden	Stockholm	556022-3447	100	1 000	1
Fastighets AB Meteor	Stockholm	556375-9603	100	500 000	787
Gullbergsvass KB	Göteborg	969695-1087	99	1	268
Gamla Liv International Real Estate Fund	Luxemburg	LU0448017441	100	230	1 468
Bokfört värde vid årets utgång					2 524
Intresseföretag					
Svenskt Fastighetsindex SFI (medlemsinsats)		769602-7460			0
Aktier i Kv Guldet i Göteborg AB		556129-8703	25	250	0
2015					
Koncernföretag					
AB Framtidsvärden	Stockholm	556022-3447	100	1 000	1
Fastighets AB Meteor	Stockholm	556375-9603	100	500 000	600
Gullbergsvass KB	Göteborg	969695-1087	99	-	198
Gamla Liv International Real Estate Fund	Luxemburg	LU0448017441	100	230	1 738
Bokfört värde vid årets utgång					2 537
Intresseföretag					
Svenskt Fastighetsindex SFI (medlemsinsats)		769602-7460			0
Aktier i Kv Guldet i Göteborg AB		556129-8703	25	250	0
Förändringsanalys 2016		Bokfört värde, Mkr		Förändringsanalys 2015	
Koncernföretag				Koncernföretag	
Bokfört värde vid årets ingång	2 537	Bokfört värde vid årets ingång	2 137	Förvärv under året	-
Förvärv under året	-	Förvärv under året	-	Aktieägartillskott	-
Aktieägartillskott	-	Aktieägartillskott	-	Avyttringar under året	-55
Avyttringar under året	-361	Avyttringar under året	-55	Värdering till verkligt värde	449
Värdering till verkligt värde	343	Värdering till verkligt värde	449	Årets resultat i handelsbolag	6
Årets resultat i handelsbolag	5	Årets resultat i handelsbolag	6	Bokfört värde vid årets utgång	2 537
Bokfört värde vid årets utgång	2 524	Bokfört värde vid årets utgång	2 537		

Not 15 - Intressen i icke-konsoliderade strukturerade företag

Intressen i icke-konsoliderade strukturerade företag hänför sig till när koncernen har intressen i strukturerade företag som den inte kontrollerar. Ett strukturerat företag är ett företag som är utformat så att rösträtter och liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn för att fastställa vem som har bestämmande inflytande. Fonder är ett exempel på strukturerade företag. Koncernens transaktioner med strukturerade företag sker uteslutande genom investeringar i fondandelar vilka redovisas på raden Aktier och andelar samt raden Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Det totala redovisade värdet uppgår till 58 335 (46 285) Mkr.

Det totala kapitalet som förvaltas i en fond är inte publikt tillgängligt och anses inte vara relevant för att förstå relaterade risker, varför det inte presenteras här. Koncernen kan maximalt förlora det redovisade beloppet för andelar som koncernen innehar. Detta belopp reflekterar inte den sannolika förlusten.

Not 16 - Aktier och andelar

Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Placeringsaktier i svensk valuta	13 424	15 226	13 424	15 226
Placeringsaktier i utländsk valuta	87 282	74 737	87 282	74 737
	100 706	89 963	100 706	89 963

Not 17 - Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Moderbolagets innehav är lika med koncernens innehav.

2016 Mkr	Nominellt belopp	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde
Noterade			
Svenska Staten	7 375	8 631	9 072
Svenska bostadsinstitut	11 107	11 647	11 922
Övriga svenska emittenter	369	350	385
Utländska stater	1 324	1 392	1 372
Övriga utländska emittenter	7 044	7 128	8 237
	27 219	29 148	30 988

Mkr	Anskaffningsvärde	Bokfört värde
Andelar i räntefonder	1 314	2 045
Totalt bokfört värde		33 033

2015 Mkr	Nominellt belopp	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde
Noterade			
Svenska Staten	8 385	9 318	9 757
Svenska bostadsinstitut	15 970	16 890	17 189
Övriga svenska emittenter	439	429	478
Utländska stater	1 810	1 883	1 899
Övriga utländska emittenter	8 190	8 426	9 487
	34 794	36 946	38 810

Mkr	Anskaffningsvärde	Bokfört värde
Andelar i räntefonder	1 726	2 448
Totalt bokfört värde		41 258

Not 18 - Övriga lån

	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Livförsäkringslån	39	40	39	40
Reverslån till Trygg-Stiftelsen ¹⁶	12 525	11 682	12 525	11 682
	12 564	11 722	12 564	11 722

¹⁶ Upplupet anskaffningsvärde 2 257 (2 257) Mkr.

Not 19 - Derivat

Moderbolagets innehav är lika med koncernens innehav.

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

2016 Mkr	Ränta		Valuta		Aktie	
	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp
Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll						
Optioner	-	-	-	-	14	876
Terminer	-	25 045	351	116 316	-	1
Swappar	-	-	-	-	428	482
Summa	-	25 045	351	116 316	442	1 359
<i>varav clearat</i>	-	25 045	-	-	14	876
Derivatinstrument med negativa värden						
Terminer	-	-	-1 672	62 607	-	-
Summa	-	-	-1 672	62 607	-	-
<i>varav clearat</i>	-	-	-	-	-	-

Avvecklingstid på derivat

2016 Mkr	1 mån	3 mån	1 år	5 år	10 år	Total
Verkligt värde						
Positiva	704	75	14	1	-	793
Negativa	-1 615	-57	-	-	-	-1 672
Summa	-911	18	14	1	-	-879
Nominellt belopp						
Positiva	108 707	8 093	4 938	6 225	14 757	142 720
Negativa	61 171	1 436	-	-	-	62 607
Summa	169 878	9 529	4 938	6 225	14 757	205 327

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

2015 Mkr	Ränta		Valuta		Aktie	
	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp
Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll						
Optioner	-	-	-	-	38	1 130
Terminer	67	8 332	1 314	79 954	-	-
Swappar	-	-	-	-	491	507
Summa	67	8 332	1 314	79 954	529	1 637
<i>varav clearat</i>	67	8 332	-	-	4	255
Derivatinstrument med negativa värden						
Optioner	-	-	-	-	-	393
Terminer	-63	8 426	-6	132	-	-
Summa	-63	8 426	-6	132	-	393
<i>varav clearat</i>	-63	8 426	-	-	-	393

Avvecklingstid på derivat

2015 Mkr	1 mån	3 mån	1 år	5 år	10 år	Total
Verkligt värde						
Positiva	1 808	-	-	34	67	1 909
Negativa	-6	-	-3	-20	-40	-69
Summa	1 802	-	-3	14	27	1 840
Nominellt belopp						
Positiva	80 715	134	84	2 363	6 627	89 923
Negativa	525	-	-	5 016	3 410	8 951
Summa	81 240	134	84	7 379	10 037	98 874

Not 20 - Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och dess verkliga värden¹⁷

Tillgångar

2016 Moderbolaget, Mkr	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁸	Lånefordringar ¹⁹	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Aktier och andelar i koncernföretag	2 524	-	2 524	2 524	1 308
Aktier och andelar, andra finansiella placeringstillgångar	100 706	-	100 706	100 706	75 992
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 033	-	33 033	33 033	31 065
Övriga lån	12 525	-	12 525	12 525	3 392
Kassa och bank	-	1 832	1 832	1 832	1 832
Derivat	793	-	793	793	-
Fordringar	-	56	56	56	56
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	360	-	360	360	360
Summa	149 941	1 888	151 829	151 829	114 005

Skulder

2016 Moderbolaget, Mkr	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Derivat	-1 672	-	-1 672	-1 672
Övriga skulder	-	-4	-4	-4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	-	-
Summa	-1 672	-4	-1 676	-1 676

Tillgångar

2015 Moderbolaget, Mkr	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁸	Lånefordringar ¹⁹	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Aktier och andelar i koncernföretag	2 537	-	2 537	2 537	1 663
Aktier och andelar, andra finansiella placeringstillgångar	89 963	-	89 963	89 963	66 344
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41 258	-	41 258	41 258	39 171
Övriga lån	11 682	-	11 682	11 682	3 392
Kassa och bank	-	3 542	3 542	3 542	3 542
Derivat	1 909	-	1 909	1 909	-
Fordringar	-	71	71	71	71
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	529	-	529	529	529
Summa	147 878	3 613	151 491	151 491	114 712

Skulder

2015 Moderbolaget, Mkr	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Derivat	-69	-	-69	-69
Övriga skulder	-	-340	-340	-340
Summa	-69	-340	-409	-409

17) I noten ingår allt resultat för respektive kategori exklusive förvaltningskostnader och transaktionskostnader. Skillnaden mellan moderbolag och koncern består av värdering av aktier och andelar i koncern- och intresseföretag till verkligt värde.

18) Samtliga poster avser fair value option med undantag för derivat som utgör innehav för handelsändamål.

19) Kategorierna är upptagna till det belopp som förväntas inflyta. Redovisat värde bedöms utgöra en approximation av verkligt värde då innehaven är av kortfristig karaktär med kort utestående löptid.

Not 21 - Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde

Värdering till verkligt värde

Syftet med värdering till verkligt värde är att komma fram till det pris till vilket en ordnad transaktion skulle ske mellan marknadsaktörer vid värderingstidpunkten på affärsmässiga villkor.

Bolaget använder olika metoder för att komma fram till det verkliga värdet för finansiella instrument; noterade priser på aktiva marknader, värderingstekniker som innehåller observerbar indata och värderingstekniker baserade på interna modeller. För upplysningsändamål klassificeras finansiella instrument värderade till verkligt värde i en värderingshierarki som återspeglar observerbarheten på de indata som använts vid värderingarna.

Bolaget har en kontrollmiljö för att fastställa verkliga värden för finansiella instrument där även en, från verksamheten oberoende, översyn av värderingsmodeller, priskällor och metoder ingår. Riskkontroll klassificerar och ser kontinuerligt över klassificeringen av finansiella instrument i hierarkin för verkligt värde.

Värderingsmetoder diskuteras och beslutas om i Värderingskommittén och eventuella oklarheter i värderingsfrågor eskaleras till bolagets verkställande direktör för beslut. Bolaget representeras i Värderingskommittén av bolagets oberoende enhet för riskkontroll.

Nivå 1: Noterade marknadsvärden

Värderingar i nivå 1 bestäms av ojusterade noterade marknadsvärden för identiska instrument på aktiva marknader där noterade priser är lätt tillgängliga och representerar aktuella och regelbundet förekommande marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra.

Exempel på finansiella instrument i nivå 1 är noterade aktier och skuldinstrument samt börshandlade derivat. Instrument som handlas på en aktiv marknad där en eller flera marknadsaktörer tillhandahåller bindande prisnoteringar på balansdagen är också exempel på finansiella instrument som klassificeras i nivå 1.

Nivå 2: Värderingsteknik som utgår från observerbar indata

Värderingstekniker i nivå 2 är all väsentlig indata i värderingsmodellerna observerbar endera direkt eller indirekt. Värderingstekniker i nivå 2 inkluderar diskonterade kassaflöden, optionsvärderingsmodeller, nyligen gjorda transaktioner och priser på andra instrument som är övervägande lika.

Exempel på observerbar indata är valutakurser, bindande prisnoteringar för värdepapper, marknadsräntor (till exempel stibor och libor), implicita volatiliteter från observerbara optionspriser med samma löptid och aktuella transaktioner som bolaget genomfört med en eller flera externa motparter. Indata kan ändras från att vara observerbara till att bli icke observerbara under perioden de innehas på grund av till exempel att instrumentet inte längre handlas på en likvid marknad.

Exempel på finansiella instrument i nivå 2 är de flesta OTC-derivat som optioner och ränteswappar baserade på libor-swappräntan eller avkastningskurvan för räntor i utländsk valuta. Andra exempel är instrument där bolaget nyligen genomfört transaktioner med tredje part och instrument för vilka bolaget interpolerar mellan observerbara variabler.

Nivå 3: Värderingsteknik med signifikant icke observerbar indata

Värderingstekniker i nivå 3 innehåller en signifikant mängd indata som inte är observerbar. Dessa tekniker baseras generellt på extrapolering från observerbar indata för liknande instrument, analys av historiska data eller andra analytiska tekniker.

Exempel på finansiella instrument i nivå 3 är mer komplexa OTC-derivat, optioner med lång löptid för vilka volatiliteten extrapoleras eller derivat som beror på en icke observerbar korrelation. Andra exempel är instrument för vilka det för närvarande inte finns någon aktiv marknad eller bindande prisnoteringar som onoterade aktier, innehav i private equity och investeringsfastigheter.

Om det verkliga värdet för finansiella instrument innehåller mer än en icke observerbar indata, aggregeras indata som inte är observerbar för att bestämma klassificeringen för hela instrumentet. Nivån i hierarkin för verkligt värde till

vilken ett finansiellt instrument klassificeras bestäms baserat på den lägsta nivån av indata som är väsentlig för det verkliga värdet i sin helhet.

Värdet på koncernens fastighetsbestånd har bedömts i enlighet med riktlinjerna från Svenskt Fastighetsindex (SFI) i Sverige och RICS i London, Storbritannien, vilket i huvudsak innebär en avkastningsbaserad värderingsmetod som bygger på kassaflödesanalyser. Tre oberoende värderingsinstitut har använts vid värderingarna i Sverige och ett i London, Storbritannien. Fastigheternas åsatta marknadsvärden är känsliga för de bedömningar och antaganden som ligger till grund för kalkylen. Den största påverkan på fastigheternas värde utgörs av direktavkastningskravet och marknads-hyran. Vid värderingarna har direktavkastningskrav på 1,85 – 5,25 procent (1,90 – 7,75) tillämpats. Förutom ovanstående värdering görs en ortsprisbedömning för att jämföra med liknande fastigheter som sålts under en tidsperiod som bedöms relevant.

2016		Verkligt värde-värdering vid utgången av perioden baserat på:		
Moderbolaget	Redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Tillgångar				
Fastigheter	27 084			27 084
Private Equity	16 055			16 055
Hedgefonder	13 665			13 665
Övriga aktier och andelar	73 644	32 045	39 075	2 524
Övriga räntebärande värdepapper	32 898	22 367	10 532	
Övriga lån	12 525	12 525		
Derivat som innehas för handel	793		781	12
Övriga tillgångar	3 113	3 113		
Summa	179 777	70 050	50 388	59 340
Skulder				
Derivat som innehas för handel	-1 672			
Övriga skulder	-4			
Summa	-1 676			
2016		Verkligt värde-värdering vid utgången av perioden baserat på:		
Koncernen	Redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Tillgångar				
Fastigheter	31 622			31 622
Private Equity	16 055			16 055
Hedgefonder	13 665			13 665
Övriga aktier och andelar	71 334	32 045	39 075	214
Övriga räntebärande värdepapper	32 898	22 367	10 532	
Övriga lån	12 525	12 525		
Derivat som innehas för handel	793		781	12
Övriga tillgångar	3 436	3 436		
Summa	182 328	70 373	50 388	61 568
Skulder				
Derivat som innehas för handel	-1 672			
Övriga skulder	-4			
Summa	-1 676			

Inga överföringar in eller ut från nivå 1 och 2 har skett.

Följande tabeller visar förändringarna för tillgångar på nivå 3 under 2016.

Tillgångar värderade till verkligt värde baserat på nivå 3

2016

Moderbolaget, Mkr	Fastigheter	Private Equity	Hedgefonder	Aktier och andelar	Övriga tillgångar	Summa
Ingående balans	24 791	14 295	12 381	2 537	33	54 038
Omklassificering	-	-	-	-	-	-
Ingående balans efter ändring	24 791	14 295	12 381	2 537	33	54 038
Totalt redovisade vinster och förluster under året	3 045	3 153	748	348	-21	7 274
Förvärv		2 845	1 813			4 658
Regleringar	-752	-4 238	-1 277	-361		-6 629
Flytt ut ur nivå 3						
Summa	27 084	16 055	13 665	2 524	12	59 341

Summa vinster under perioden redovisade i resultaträkningen för tillgångar som innehas vid utgången av perioden är 6 822 Mkr.

2016

Koncernen, Mkr	Fastigheter	Private Equity	Hedgefonder	Aktier och andelar	Övriga tillgångar	Summa
Ingående balans	28 951	14 295	12 381	465	33	56 125
Omklassificering	-	-	-	-	-	-
Ingående balans efter ändring	28 951	14 295	12 381	465	33	56 125
Totalt redovisade vinster och förluster under året	3 423	3 153	748	110	-21	7 414
Förvärv		2 845	1 813			4 658
Regleringar	-752	-4 238	-1 277	-361		-6 629
Flytt ut ur nivå 3						
Summa	31 622	16 055	13 665	214	12	61 568

Summa vinster under perioden redovisade i resultaträkningen för tillgångar som innehas vid utgången av perioden är 7 548 Mkr.

Känslighetsanalys

2016

Mkr		Effekt på eget kapital (före skatt)	
		Moderbolaget	Koncernen
Fastigheter			
Direktavkastningskrav	+0,5 procent	-2 089	-2 293
Marknadshyra, lokaler	-5 procent	-1 230	-1 389
Vakansgrad, lokaler	+5 procent	-861	-980

För övriga finansiella instrumentslag inom nivå 3, framför allt Private Equity och hedgefonder, sker värderingen av tredje part utan justering av bolaget. Bolaget har inte tillgång till de icke observerbara indata som är betydande för värderingen för att kunna göra en känslighetsanalys.

2015		Verkligt värde-värdering vid utgången av perioden baserat på:		
Moderbolaget	Redovisat	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Mkr	värde			
Tillgångar				
Fastigheter	24 791	-	-	24 791
Private Equity	14 295	-	-	14 295
Hedgefonder	12 381	-	-	12 381
Övriga aktier och andelar	65 950	35 384	28 029	2 537
Övriga räntebärande värdepapper	41 131	28 845	12 286	-
Övriga lån	11 682	11 682	-	-
Derivat som innehas för handel	1 909	5	1 871	33
Övriga tillgångar	4 961	4 961	-	-
Summa	177 100	80 077	42 186	54 037
Skulder				
Derivat som innehas för handel	-69	-	-69	-
Övriga skulder	-340	-	-340	-
Summa	-409	-	-409	-
2015		Verkligt värde-värdering vid utgången av perioden baserat på:		
Koncernen	Redovisat	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Mkr	värde			
Tillgångar				
Fastigheter	28 951	-	-	28 951
Private Equity	14 295	-	-	14 295
Hedgefonder	12 381	-	-	12 381
Övriga aktier och andelar	63 878	35 384	28 029	465
Övriga räntebärande värdepapper	41 131	28 845	12 286	-
Övriga lån	11 682	11 682	-	-
Derivat som innehas för handel	1 909	5	1 871	33
Övriga tillgångar	5 349	5 349	-	-
Summa	179 576	81 265	42 186	56 125
Skulder				
Derivat som innehas för handel	-69	-	-69	-
Övriga skulder	-340	-	-340	-
Summa	-409	-	-409	-
Inga överföringar in eller ut från nivå 1 och 2 har skett.				

Not 21 - Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde, forts.

Följande tabeller visar förändringarna för tillgångar på nivå 3 under 2015.

Tillgångar värderade till verkligt värde baserat på nivå 3

2015

Moderbolaget, Mkr	Fastigheter	Private Equity	Hedgefonder	Aktier och andelar	Övriga tillgångar	Summa
Ingående balans	21 863	13 577	11 255	2 137	93	48 925
Omklassificering	-	-	-	-	-	-
Ingående balans efter ändring	21 863	13 577	11 255	2 137	93	48 925
Totalt redovisade vinster och förluster under året	2 928	3 028	-116	455	5	6 295
Förvärv	-	1 733	2 250	-	273	4 256
Regleringar	-	-4 043	-1 008	-55	-338	-5 444
Flytt ut ur nivå 3	-	-	-	-	-	-
Summa	24 791	14 295	12 381	2 537	33	54 037

Summa vinster under perioden redovisade i resultaträkningen för tillgångar som innehas vid utgången av perioden är 5 031 Mkr.

2015

Koncernen, Mkr	Fastigheter	Private Equity	Hedgefonder	Aktier och andelar	Övriga tillgångar	Summa
Ingående balans	25 942	13 577	11 255	455	93	51 322
Omklassificering	-	-	-	-	-	-
Ingående balans efter ändring	25 942	13 577	11 255	455	93	51 322
Totalt redovisade vinster och förluster under året	3 009	3 028	-116	65	5	5 991
Förvärv	-	1 733	2 250	-	273	4 256
Regleringar	-	-4 043	-1 008	-55	-338	-5 444
Flytt ut ur nivå 3	-	-	-	-	-	-
Summa	28 951	14 295	12 381	465	33	56 125

Summa vinster under perioden redovisade i resultaträkningen för tillgångar som innehas vid utgången av perioden är 5 568 Mkr.

Känslighetsanalys

2015

Mkr		Effekt på eget kapital (före skatt)	
		Moderbolaget	Koncernen
Fastigheter			
Direktavkastningskrav	+0,5 procent	-1 738	-1 853
Marknadshyra, lokaler	-5 procent	-1 141	-1 278
Vakansgrad, lokaler	+5 procent	-1 232	-1 407

För övriga finansiella instrumentslag inom nivå 3, framför allt Private Equity och hedgefonder, sker värderingen av tredje part utan justering av bolaget. Bolaget har inte tillgång till de icke observerbara indata som är betydande för värderingen för att kunna göra en känslighetsanalys.

Not 22 - Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal

Vidstående tabell visar redovisade finansiella tillgångar och skulder som presenteras brutto i balansräkningen samt har potentiella rättigheter förknippade med rättsligt bindande ramavtal om nettningsavtal eller liknande avtal, tillsammans med relaterade säkerheter. Derivat mot centrala clearing-motparter som Gamla Liv har avtal med är exempel på instrument som presenteras i tabellen. I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll. Tillgångar och skulder som inte kvittas eller lyder under nettningsavtal, exempelvis sådana som bara omfattas av ett avtal om säkerheter, presenteras i kolumn övriga instrument.

Moderbolagets innehav är lika med koncernens innehav.

2016						
Moderbolaget Mkr	Bruttobelopp i balansräkningen	Ram-avtal om nettningsavtal	Säkerheter erhållna/ställda	Nettobelopp	Övriga instrument som ej lyder under nettningsavtal	Summa i balansräkningen
Tillgångar						
Derivat	793	-147	-47	599	0	793
Omvända repor	0	0	0	0	0	0
Summa	793	-147	-47	599	0	793
Skulder						
Derivat	1 672	-147	0	1 525	0	1 672
Repor	0	0	0	0	0	0
Summa	1 672	-147	0	1 525	0	1 672
2015						
Moderbolaget Mkr	Bruttobelopp i balansräkningen	Ram-avtal om nettningsavtal	Säkerheter erhållna/ställda	Nettobelopp	Övriga instrument som ej lyder under nettningsavtal	Summa i balansräkningen
Tillgångar						
Derivat	1 909	-55	-1 166	688	0	1 909
Omvända repor	0	0	0	0	0	0
Summa	1 909	-55	-1 166	688	0	1 909
Skulder						
Derivat	69	-55	0	14	0	69
Repor	300	0	-277	23	0	300
Summa	369	-55	-277	37	0	369

Noter, Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Not 23 - Skulder avseende återförsäkring				
Fordringar närstående företag	0	2	0	2
Försäkringsföretag utanför koncernen	1	1	1	1
	1	3	1	3
Not 24 - Övriga fordringar				
Fordringar på koncernföretag	220	215	-	-
Likvidfordran	15	26	15	26
Övriga fordringar	104	304	365	546
	339	545	380	572
Not 25 - Upplupna ränte- och hyresintäkter				
Upplupna ränteintäkter	359	529	359	529
Upplupna hyresintäkter	10	8	10	8
	369	537	369	537
Not 26 - Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Förutbetalda kostnader	9	8	11	10
	9	8	11	10
Not 27 - Livförsäkrings-avsättning				
Ingående balans	82 920	86 037	82 920	86 037
Uppräkning med diskonteringsränta	-236	717	-236	717
Ändrad diskonteringsränta	4 616	-1 604	4 616	-1 604
Inbetalda premier	623	664	623	664
Utbetalda försäkringsersättningar	-4 132	-4 288	-4 132	-4 288
Övriga förändringar	-163	1 394	-163	1 394
Utgående balans	83 628	82 920	83 628	82 920

Noter, Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Not 28 - Avsättning för oregrerade skador				
Ingående balans	1 005	1 125	1 005	1 125
Avsättning för nyregistrerade skador under året vid periodens slut	45	47	45	47
Utbetalda ersättningar	-117	-140	-117	-140
Faktisk avveckling av pågående skador	-34	-46	-34	-46
Förväntad avveckling av pågående skador	31	45	31	45
Uppräkning med diskonteringsränta	-1	3	-1	3
Förändring av diskonteringsränta vid periodens slut	20	8	20	8
Övriga effekter	93	-37	93	-37
Utgående balans	1 042	1 005	1 042	1 005
Not 29 - Skulder avseende direkt försäkring				
Försäkringstagare	15	19	15	19
Not 30 - Övriga skulder				
Skuld till koncernföretag	333	248	-	-
Skuld till närstående företag	200	625	200	625
Åkta återköpsavtal	-	300	-	300
Övriga skulder	415	2 069	2 638	4 275
	948	3 242	2 838	5 200
Not 31 - Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Upplupna räntekostnader	0	2	0	2
Övriga upplupna kostnader	204	57	218	76
Förutbetalda intäkter	145	144	163	161
	349	203	381	239

Not 32 - Förväntade återvinningstidpunkter

2016

Moderbolaget	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark ²⁰	-	27 084	27 084
Aktier och andelar i koncernföretag	-	2 524	2 524
Aktier och andelar ²⁰	-	100 706	100 706
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 727	31 306	33 033
Pantsatta finansiella instrument ²¹	0	0	0
Övriga lån ²⁰	-	12 564	12 564
Derivat	1	792	793
	1 728	174 976	176 704
Fordringar			
Aktuell skattefordran	523	-	523
Övriga fordringar	121	220	341
	644	220	864
Andra tillgångar			
Kassa och bank	1 832	-	1 832
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter	369	-	369
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	-	9
	378	-	378
SUMMA TILLGÅNGAR	4 582	175 196	179 778

Av Övriga fordringar om 341 Mkr avser 220 Mkr koncerninternt med löptid längre än ett år.

SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR

Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	87	97	184
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring			
Livförsäkringsavsättning	4 515	79 113	83 628
Avsättning för oreglerade skador	323	719	1 042
	4 838	79 832	84 670
Andra avsättningar och skulder			
Skulder avseende direkt försäkring och återförsäkring	16	-	16
Derivat	1 672	-	1 672
Uppskjuten skatteskuld	20	-	20
Övriga skulder	751	197	948
	2 459	197	2 656
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
	349	-	349
SUMMA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	7 733	80 126	87 859

Av Övriga skulder om 948 Mkr avser 197 Mkr koncerninternt med löptid längre än ett år.

20) Allt kan men kommer inte att återvinnas inom ett år

21) Avser pantsättning för repor

2015

Moderbolaget	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark ²⁰	-	24 791	24 791
Aktier och andelar i koncernföretag	-	2 537	2 537
Lån till koncernföretag	-	-	-
Aktier och andelar ²⁰	-	89 963	89 963
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 541	38 440	40 981
Pantsatta finansiella instrument ²¹	-	277	277
Övriga lån ²⁰	-	11 722	11 722
Derivat	1 808	101	1 909
	4 349	167 831	172 180
Fordringar			
Fordringar avseende återförsäkring	-	-	-
Aktuell skattefordran	288	-	288
Övriga fordringar	330	215	545
	618	215	833
Andra tillgångar			
Kassa och bank	3 542	-	3 542
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter	537	-	537
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	-	8
	545	-	545
SUMMA TILLGÅNGAR	9 054	168 046	177 100

Av Övriga fordringar om 545 Mkr avser 215 Mkr koncerninternt med löptid längre än ett år.

SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR

Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	87	97	184
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring			
Livförsäkringsavsättning	4 899	78 021	82 920
Avsättning för oreglerade skador	341	664	1 005
	5 240	78 685	83 925
Andra avsättningar och skulder			
Skulder avseende direkt försäkring och återförsäkring	22	-	22
Derivat	9	60	69
Uppskjuten skatteskuld	20	-	20
Aktuell skatteskuld	-	-	-
Övriga skulder	2 994	248	3 242
	3 045	308	3 353
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
	203	-	203
SUMMA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	8 575	79 090	87 665

Av Övriga skulder om 3 242 Mkr avser 248 Mkr koncerninternt med löptid längre än ett år.

Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Not 33 - För egna avsättningar ställda säkerheter²¹				
Obligationer, kassa och bank	37 849	41 927	37 849	41 927
Aktier	58 060	34 179	58 060	34 179
Byggnader och mark, fastighetsfonder	31 840	15 121	31 840	15 121
Övriga tillgångar	12 253	15 701	12 253	15 701
	140 002	106 928	140 002	106 928
Avgår ej erforderlig pantsättning	-56 340	-21 241	-56 340	-21 241
	83 662	85 687	83 662	85 687
Not 34 - Övriga ställda pantar²²				
Äkta återköpsavtal				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	300	-	300
Övriga ställda pantar				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 219	-	2 219	-
Kassa och bank	72	193	72	193
	2 291	493	2 291	493

Not 35 - Eventualförpliktelser

Anspråk riktades mot bolaget och Trygg-Hansa ömsesidig livförsäkring i likvidation ("THÖL") till följd av THÖL:s försäljning 1993 av aktier i ett engelskt livförsäkringsbolag, vilket före aktieförsäljningen sålt försäkringar på sådant sätt att compensation behövt utbetalas till åtskilliga kunder. Den 11 februari 2009 ingick bolaget och THÖL ett separat avtal varmed bolaget åtog sig att betala samtliga ombuds- och rättegångskostnader i tvist avseende aktuell aktieförsäljning. Bolaget ska vidare täcka underskott som kan uppstå till följd av att THÖL åläggs betalningsansvar i anslutning till tvisten.

Not 36 - Åtaganden

Bolaget har utöver innehav i placeringsstillgångar på balansdagen åtagit sig att göra ytterligare investeringar motsvarande 8 941 (8 827) Mkr.

Not 37 - Överförda tillgångar

2016	Överförda tillgångar, återköpsavtal	Skulder hänförliga till tillgångarna, återköpsavtal
Koncernen		
Finansiella tillgångar till verkligt värde		
Skuldinstrument	0	0
2015	Överförda tillgångar, återköpsavtal	Skulder hänförliga till tillgångarna, återköpsavtal
Koncernen		
Finansiella tillgångar till verkligt värde		
Skuldinstrument	277	300

Vid återköpstransaktioner överförs tillgångar vilka motparten har rätt att sälja eller pantsätta. Tillgångarna kvarstår i balansräkningen eftersom bolaget fortfarande står värdeförändringsrisken.

Tillgångarnas marknadsvärde samt därtill knutna skulder visas i ovanstående tabell. Mer information om redovisning av återköpstransaktioner finns i not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Not 38 - Löner och ersättningar

Bolaget har uppdragsavtal avseende försäkringsadministration respektive kapitalförvaltning och har därför enbart tre anställda förutom bolagets verkställande direktör ("VD"). Samtliga fyra anställda är män.

Tkr	2016	2015
Ersättningar		
Styrelse	687	657
Verkställande direktör		
fast lön	2 935	3 051
varav förmåner	150	112
rörlig lön, långfristig	2 100	2 100
Ledande befattningshavare ²³	1 955	1 727
Övriga anställda		
fast lön	2 886	2 133
Sociala kostnader		
Styrelse	185	206
Verkställande direktör	5 559	5 317
Övriga anställda	2 311	1 738
Varav pensionskostnader		
Verkställande direktör	3 162	2 977
Övriga anställda	1 130	860
Varav arbetsgivaravgifter		
Verkställande direktör	1 629	1 619
Övriga anställda	907	670
Varav löneskatt		
Verkställande direktör	767	722
Övriga anställda	274	209
Intjänade och utbetalda ersättningar, VD		
Intjänat	2 100	2 100
Utbetald uppskjuten rörlig kontantersättning tidigare år	1 716	1 737
Ackumulerade uppskjutna ersättningar, VD		
Uppskjuten rörlig ersättning	2 590	2 206

Styrelsen

Styrelsens nuvarande ledamöter har erhållit arvoden om 687 (657) Tkr, vilket fördelas enligt följande: 295 (280) Tkr till styrelsens ordförande Claes Zettermarck, 80 (160) Tkr till avgående ledamoten Tore Bertilsson, 160 (160) Tkr till ledamoten Risto Silander, 118 (57) Tkr till ledamoten Lars Åberg samt 35 (0) Tkr till suppleanten Anna-Greta Sjöberg. Övriga ledamöter och suppleanter erhåller inget arvode från Gamla Liv. Finansdelegationens ordförande, Lars Heikensten, har erhållit arvode om 170 (85) Tkr.

Styrelsen beslutar om ersättning och andra villkor för verkställande direktören.

21) Tillgångar för vilka försäkringstagarna har förmånsrätt vid eventuell insolvens. Under rörelsens gång har bolaget rätt att föra tillgångarna in och ut ur registret så länge som samtliga försäkrings-åtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

22) Tillgångar för vilka motparter har förmånsrätt vid eventuell insolvens i bolaget.

23) Ledande befattningshavare omfattar chefaktuarien för vilken konsultarvoden har betalats.

Verkställande direktörenIncitamentsprogram

VD omfattas av långfristiga incitamentsprogram med treåriga prestationsperioder. Utfall inom incitamentsprogrammen beror huvudsakligen på uppnådd totalavkastning, såväl absolut som relativ. Maximalt belopp fastställs före starten av respektive treårsperiod och uppgår för programmet med start år 2009 till 1 500 Tkr, för programmen med startår 2010 till och med 2015 till 2 100 Tkr och för programmen med startår 2016 till och med 2018 till 2 300 Tkr.

Programmet med start 2014, med prestationsperioden 2014, 2015 och 2016, har under 2016 utfallit med 2 100 Tkr. Från och med 2012 utgår ingen ny kortfristig rörlig ersättning. Bolaget följer regelverket i FFFS 2011:1 avseende uppskjutande av rörlig ersättning till risktagare.

Kortfristig rörlig ersättning från 2011 års program betalades ut året efter intjänandeåret till en andel av 40 procent. Resterande 60 procent betalas ut till lika delar under fem år med början andra året efter intjänandeåret.

Långfristig rörlig ersättning betalas ut i mars året efter den treåriga prestationsperioden till en andel av 40 procent. Resterande 60 procent skjuts upp och betalas ut i mars tredje året efter den treåriga prestationsperioden, under förutsättning att det inte hotar bolagets solvens.

Övrigt

VD har huvudsakligen en förmånsbestämd pensionsförmån motsvarande 65 procent av pensionsmedförande lön vid uppnådd pensionsålder som är 60 år. Den pensionsmedförande lönen beräknas enligt gällande kollektivavtal med ett tak på 75 inkomstbasbelopp. Förutom ovanstående har också en extra pensionspremie avsatts under året. Total kostnad under året uppgick till 3 162 (2 977) Tkr.

Utöver lön och rörlig ersättning har förmåner erhållits till ett värde av 150 (112) Tkr.

Vid uppsägning från bolagets sida - uppsägningstid 12 månader - utgår ett avgångsvederlag motsvarande 12 månaders lön. Bolaget äger rätt att från avgångsvederlag avräkna vad som har erhållits i kontant ersättning från annan anställning eller egen näringsverksamhet.

Not 39 - Styrelse och ledande befattningshavare

	2016	2015
Styrelseledamöter		
Antal på balansdagen (alla män)	5	5
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare		
Antal på balansdagen (alla män)	2	2

Som andra ledande befattningshavare räknas bolagets chefaktuarie. Endast verkställande direktören är anställd i bolaget.

Följande tabell visar kortfristig ersättning (STI) respektive långfristiga incitamentsprogram (LTI), Tkr.

Program		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
STI 2011	Intjänat	300	-	-	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	120	36	36	36	36	36	-	-
	Uppskjutet	-	180	144	108	72	36	-	-	-
LTI 2009-2011	Intjänat	1 000	-	-	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	400	-	600	-	-	-	-	-
	Uppskjutet	-	600	600	-	-	-	-	-	-
LTI 2010-2012	Intjänat	-	1 400	-	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	560	-	840	-	-	-	-
	Uppskjutet	-	-	840	840	-	-	-	-	-
LTI 2011-2013	Intjänat	-	-	1 400	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	560	-	840	-	-	-
	Uppskjutet	-	-	-	840	840	-	-	-	-
LTI 2012-2014	Intjänat	-	-	-	2 100	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	-	840	-	1 260	-	-
	Uppskjutet	-	-	-	-	1 260	1 260	-	-	-
LTI 2013-2015	Intjänat	-	-	-	-	2 100	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	-	-	840	-	1 260	-
	Uppskjutet	-	-	-	-	-	1 260	1 260	-	-
LTI 2014-2016	Intjänat	-	-	-	-	-	2 100	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	-	-	-	840	-	1 260
	Uppskjutet	-	-	-	-	-	-	1 260	1 260	-
SEB resultatandel	Intjänat	-	-	27	42	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	13	21	-	-	-	-
	Uppskjutet	-	-	-	13	34	34	21	-	-
Summa	Intjänat	1 300	1 400	1 427	2 142	2 100	2 100	-	-	-
	Utbetalning	-	520	596	1 209	1 737	1 716	2 136	1 260	1 260
	Uppskjutet	-	780	1 584	1 801	2 206	2 590	2 541	1 260	-

Noter, Mkr	2016	2015	Noter, Mkr	2016	2015
Not 40 - Byggnader och mark/ Förvaltningsfastigheter			Påverkan på periodens resultat		
Verkliga värden			Koncernen		
Koncernen			Hyresintäkter	1 449	1 429
Ingående verkligt värde	28 951	25 942	Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	-458	-378
Förvärv under året	-	-	Direkta kostnader för fastigheter som inte genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	-	-
Investeringar	463	441	Moderbolaget		
Avyttringar	-876	-	Hyresintäkter	1 149	1 123
Orealiserad värdeförändring under året	3 300	2 669	Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	-358	-336
Realiserad värdeförändring under året	112	-	Direkta kostnader för fastigheter som inte genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	-	-
Övrigt	-328	-101	Operationella leasingavtal avseende uthyrning av bostäder och lokaler och fördelning av framtida hyresintäkter per förfallotidpunkt för avtalen		
Utgående verkligt värde	31 622	28 951	Koncernen		
Moderbolaget			Inom ett år	340	195
Ingående verkligt värde	24 791	21 863	Senare än ett år men inom fem år	691	815
Förvärv under året	-	-	Senare än fem år	198	195
Investeringar	439	436		1 229	1 205
Avyttringar	-876	-	Moderbolaget		
Orealiserad värdeförändring under året	2 961	2 443	Inom ett år	306	155
Realiserad värdeförändring under året	112	-	Senare än ett år men inom fem år	604	746
Övrigt	-343	49	Senare än fem år	175	174
Utgående verkligt värde	27 084	24 791		1 086	1 075
Anskaffningsvärden			Se vidare not 21 Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde.		
Koncernen			Not 41 – Resultatdisposition		
Ingående anskaffningsvärde	13 333	12 871	Till årsstämman förfogande står enligt Gamla Livs balansräkning, årets överskott om 8 173 785 882 kronor.		
Nyförvärv	-	-	Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets överskott tillförs konsolideringsfonden.		
Investeringar	463	441			
Avyttringar	-771	-			
Omklassificeringar	-	-			
Årets valutakursdifferenser	-	21			
Utgående anskaffningsvärde	13 025	13 333			
Moderbolaget					
Ingående anskaffningsvärde	9 858	9 402			
Nyförvärv	-	-			
Investeringar	439	436			
Avyttringar	-771	-			
Omklassificeringar	-	-			
Årets valutakursdifferenser	-	20			
Utgående anskaffningsvärde	9 526	9 858			

Stockholm den 6 april 2017

Claes Zettermarck
ORDFÖRANDE

Nils-Fredrik Nyblæus

Risto Silander

Lars Åberg

Per Jacobson
SUPPLEANT

Nils Henriksson
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 10 april 2017

PricewaterhouseCoopers AB
Peter Nyllinge
AUKTORISERAD REVISOR

Mårten Asplund
AUKTORISERAD REVISOR, KPMG AB

Revisionsberättelse

*Till bolagsstämman i Gamla
Livförsäkringsaktiebolaget
SEB Trygg Liv (publ),
org.nr 516401-6536*

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) för år 2016. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 24-63 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning för försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3-23 och 67-68. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och

ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min (vår) revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta

revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Stockholm den 10 april 2017

PricewaterhouseCoopers AB

Peter Nyllinge
AUKTORISERAD REVISOR

Mårten Asplund

AUKTORISERAD REVISOR, KPMG AB

Styrelse, revisorer och ledande befattningshavare

Styrelse



Claes Zettermarck

Född 1947. Advokat, Advokatfirman Lundblad & Zettermarck HB, ordförande. Utsedd av SEB och Trygg-Stiftelsen gemensamt.



Nils-Fredrik Nyblæus

Född 1951. Senior Advisor i Skandinaviska Enskilda Banken. Övriga uppdrag: Ordförande i Bankgirot och Upplysningscentralen (UC). Ledamot i Landshypotek Bank AB, samt Euroclear SA/Plc. Utsedd av SEB.

Per Jacobson

Suppleant



Risto Silander

Född 1957. Övriga uppdrag: Ledamot i Trygg-Stiftelsen, Stronghold Invest, Niam, Varenne, Brevan Howard Funds, Endeavour Pembroke Funds, Magnolia Bostad samt DW Funds. Utsedd av Trygg-Stiftelsen.



Lars Åberg

Född 1953. Civilekonom. Övriga uppdrag: Ledamot i Trygg-Stiftelsen och Proventus Capital Management AB. Utsedd av Trygg-Stiftelsen.

Revisorer

Peter Nyllinge

Auktoriserad revisor, PwC.

Mårten Asplund

Auktoriserad revisor, KPMG

Ledande befattningshavare

Nils Henriksson

Verkställande direktör, anställd 2005.

Mårten Ajne

Aktuarie, GAA AB.

Så läser du din värdeuppgift

SEB		Datum	Tjänstepensionsförsäkring nr
		2017 02 13	81 000 000 000
Uppgifter om denna försäkrings värde		Försäkrad	Lisa Försäkringskund
Här följer uppgifter om hur försäkringen utvecklats ekonomiskt. Värdebeskedet gäller per 2017 01 01.		000000-0000	000000-0000
		Ägare	Företaget AB
			000000-0000
Försäkringsbelopp enligt avtalet			1 689 kr per månad
Bolaget har beräknat tilläggsbeloppet till			6 331 kr per månad
Detta ger totalt			8 020 kr per månad
Tilläggsbeloppet är inte garanterat och kan bli högre eller lägre än tidigare beräkningar. Utbetalning från försäkringen sker under 10 år fr o m 2018 07 18 under förutsättning att den försäkrade eller någon förmånstagare lever. Om den försäkrade avlider före 2018 07 18 sker utbetalning till förmånstagare av pensionskapitalet under 10 år.			
Så har pensionskapitalet utvecklats under perioden 2016 01 01 - 2017 01 01			
Beräknat pensionskapital 2016 01 01			792 561 kr
Belopp som ökat försäkringens värde...			
Premie som vi har tillgodoräknat för perioden		3 286 kr	
Ränta under perioden		78 172 kr	
Summa intäkter		81 458 kr	
...och avgifter för försäkringen			
Premiebefrielse - avgift för att vi betalar din premie om du blir långvarigt sjukskriven. (Karensid, se försäkringsbrevet.)		126 kr	
Förvaltning - avgift för vår administration och handläggning av din försäkring		807 kr	
Avkastningsskatt - din andel av den skatt vi är skyldiga att betala		647 kr	
Summa avgifter		1 580 kr	
Värdeökning under perioden			+79 878 kr
Beräknat pensionskapital 2017 01 01			872 439 kr
varav garanterat värde			177 432 kr
och din andel av bolagets vinstmedel			695 007 kr
Beräknat pensionskapital består dels av ett garanterat värde, dels av din andel av bolagets vinstmedel. Vi fastställer din andel av bolagets vinstmedel löpande. Andelen är inte garanterad och utgör en del av bolagets riskkapital. Återbäringsräntan uppgår till 4,00 procent (feb -17) före avdrag för avkastningsskatt och avgifter. Återbäringsräntan har under perioden varit 18,00 % från 2016 01 01 och 4,00 % från 2016 07 01 före avdrag för avkastningsskatt och avgifter.			
FRÅST 04 02			
Tidsbegränsad ålderspension med återbetalningsskydd			
Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ). Organisationsnummer: 516401-6536. Styrelsens säte: Stockholm.			

Övre delen visar en prognos för hur försäkringen kommer att betalas ut.

- Avtalat försäkringsbelopp.
- Prognos för framtida utbetalning. Återbäringsbeloppet, som redovisas på en egen rad, här 6 331 kr per månad, är inte garanterat av bolaget och kan bli både högre och lägre.

Nedre delen visar hur värdet av försäkringen utvecklats under de gångna tolv månaderna.

- Vid periodens början var försäkringens beräknade värde detta.
- Inbetalda sparpremier under perioden.
- De inbetalda premierna förvaltas av Gamla Livbolaget. Avkastningen tillförs försäkrings-tagarna som återbäringsränta. Räntan uppgick till 78 172 kr.
- Kunden betalar en låg avgift för förvaltningen av ett pensionskapital på 792 561 kr, 807 kr.
- Gamla Livbolaget är skyldigt att betala in skatt på kapitalet, 647 kr.
- Vid periodens slut var det beräknade värdet detta.
- Av det beräknade värdet är detta garanterat (inbetalda premier och garanterad ränta).
- Detta värde visar kundens aktuella andel av bolagets vinstmedel, även kallat allokerad återbärning. Andelen är inte garanterad utan kan bli högre eller lägre beroende på utvecklingen på kapitalmarknaderna.

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ)

Postadress 106 40 Stockholm

Telefon 0771-11 18 00

www.seb.se/pension

SEI10203 2017.04